

INFORME SOBRE PROPOSTA DE DISPOSICIÓ

Disposició: Proposta d'acord del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural.

Departament: Cultura

Sense impacte pressupostari en aquesta fase

Descripció i justificació de la proposta

1. L'objectiu d'aquesta iniciativa legislativa és donar una major presència i rellevància al patrimoni cultural immaterial, adaptant-se al concepte més ampli establert per la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003) i establint les categories de protecció, el procediment per a la seva catalogació o declaració i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.
2. Aquesta norma cerca la salvaguarda i la protecció del patrimoni cultural immaterial, així com la seva difusió. Una de les iniciatives que ha de permetre aquest darrer aspecte és garantir l'accés públic als elements immaterials declarats, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes d'aquestes manifestacions.
3. Les formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social formen part del patrimoni cultural immaterial, i l'associacionisme cultural és una de les principals formes d'autoorganització social a Catalunya i s'estén a àmbits molt diversos: de la festa i l'artesanía, de l'ateneisme cultural, dels castellers i falcons, dels centres d'estudis, del cant coral, de la música, de la dansa, dels diables, bestiari i trabucaires, dels gegants i nans, del teatre, del cinema i la fotografia, etc. L'associacionisme cultural es fonamenta en el principi de participació dels ciutadans, que s'organitzen en entitats sense finalitat de lucre per dur a terme activitats culturals.
4. Atès que l'associacionisme cultural és part integrant del patrimoni cultural immaterial català, i tenint en compte la seva gran implantació social i la important tasca que duen a terme les entitats culturals i la rellevància de la seva aportació a la societat catalana, aquesta nova regulació ha de constituir un pas decisiu cap al seu reconeixement. Aquesta iniciativa legislativa vol atorgar més protagonisme al món associatiu i al seu treball en benefici de les persones i de la societat. La futura llei incentivarà i premiarà l'excel·lència de l'activitat cultural associativa a través de la figura de la declaració d'entitat d'especial interès cultural que, fins al moment, ha estat bàsicament honorífica i que ara es vol que comporti beneficis més tangibles per a les entitats declarades.

Anàlisi i impacte pressupostari

La memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural indica en el seu apartat quatre que aquesta norma no representarà un increment de recursos humans ni econòmics del Departament competent en matèria cultural.

La nova normativa preveu l'adopció d'una possible deducció en la part corresponent a la comunitat autònoma de la quota íntegra de l'impost sobre la renda de les persones físiques, per donatius a entitats declarades d'interès cultural. Aquesta nova deducció comportarà una reducció d'ingressos en el pressupost de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. En el segon o tercer any de vigència de la llei, i un cop consolidat el nou procés de declaració d'entitats d'interès cultural, la reducció d'ingressos podria ser d'uns 3.000.000,000 d'euros anuals, tot i que només es tracta d'una estimació aproximada.

Conclusions

Aquest centre directiu, des del punt de vista estrictament pressupostari, **informa favorablement en aquesta fase** sobre la Proposta d'acord del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural, **si bé que caldrà que s'analitzi la implementació de la deducció, la qual implicarà una pèrdua d'ingressos, en termes dels seus costos i beneficis.**

La directora general de Pressupostos

Anna
Tarrach
Colls - DNI
(SIG)

Signat
digitalment per
Anna Tarrach
Colls - DNI
(SIG)
Data: 2021.11.22
10:01:24 +01'00'

INFORME DE VALORACIÓ DE LES APORTACIONS REALITZADES EN EL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ D'AVANTPROJECTE DE LLEI DEL PATRIMONI CULTURAL IMMATERIAL CATALÀ I DE L'ASSOCIACIONISME CULTURAL

L'Acord de Govern de 29 de gener de 2019 relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta, al seu punt 3 estableix que si es considera procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, la memòria preliminar que aprovi el Govern es posarà a disposició de la ciutadania i entitats potencialment afectades per la futura norma, mitjançant la seva publicació en el Portal de la Transparència per dur a terme aquest tràmit. De forma complementària a aquesta consulta oberta per internet, es poden emprar altres mètodes adients per assolir els objectius de la consulta.

Així mateix, i en el seu punt 4 l'Acord indica que la realització de les consultes prèvies a l'elaboració d'un avantprojecte de llei mitjançant el Portal de la Transparència ha de tenir una duració mínima de 15 dies. I també que la valoració de les aportacions realitzades en la consulta pública s'ha de publicar en el mateix Portal.

La Instrucció per a la tramitació d'una consulta pública prèvia a l'elaboració d'una norma i la seva publicació al Portal Participa.gencat.cat, de març de 2021, estableix al seu punt 3.4. que un cop finalitzada la consulta pública, la unitat promotora ha de publicar en el mateix portal un document que incorpori la valoració de les aportacions efectuades a la consulta pública prèvia, tant si han estat efectuades a través del Portal Participa.gencat com per correu electrònic i també les que s'hagin efectuat a través d'altres canals o mitjançant altres eines de participació. A més, caldria fer-hi constar de forma expressa quines aportacions han estat efectuades per grups d'interès inscrits en el Registre de grups d'interès de Catalunya.

Pel que fa a la valoració de la participació, cal tenir present que es tracta d'un moment inicial del procés de presa de la decisió, on si bé hi ha una preferència per una determinada alternativa normativa aquesta no està desenvolupada i no es disposa d'un text. És per això que es tracta d'incorporar les diverses aportacions al procés d'avaluació en curs. Per tant, les valoracions han de fer-se en aquest sentit i difícilment podran ser sobre les concretes mesures a adoptar en el futur text.

El procés participatiu sobre l'avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural va restar obert a la pàgina web de Participa Gencat entre els dies 14 de desembre de 2021 i el 14 de gener de 2022, i es van fer les aportacions que es relacionen en els apartats posteriors.

Aquesta memòria s'emet d'acord amb l'article 64.5 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, com a valoració de les observacions i al·legacions presentades en el tràmit del procés participatiu realitzat, de manera resumida i/o agrupada, i amb expressió de les raons que han dut a estimar-les o a desestimar-les, si escau.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 01

Considera que s'ha descrit adequadament el problema? Hi ha aspectes que no s'han tingut en compte i que haurien de ser valorats per l'Administració de la Generalitat? Hi ha altres efectes negatius o positius derivats del marc normatiu vigent que s'estiguin produint actualment que no s'han posat en relleu a la documentació? (p. ex., que no s'hagin identificat adequadament els afectats, no s'hagin tingut en compte determinades causes del problema, etc.).

Valoracions i consideracions generals (pregunta núm.1)

S'han rebut en total 16 respostes:

- 3 respostes es consideren no vàlides, sigui per contenir afirmacions objectivament equivocades, per que no s'ajusten a respondre la qüestió plantejada, o bé per la seva poca claredat i ambigüitat.
- 2 respostes afirmatives en quan a la descripció adequada el problema, i per tant no es planteja cap canvi i/o consideració.
- 11 respostes que consideren que el problema no ha estat descrit de manera adequada, que hi han aspectes que no s'han tingut en compte o que hi ha elements que no s'han posat en relleu a la documentació.

D'aquestes 11 respostes, totes elles plantegen, amb diferents èmfasis i amb major o menor precisió i aprofundiment, una esmena clara al conjunt del text de la memòria preliminar, en aquests dos sentits:

- a) El patrimoni immaterial hauria de legislar-se conjuntament amb la resta del patrimoni cultural
- b) L'associacionisme cultural hauria de legislar-se en una normativa específica d'associacionisme.

Aportació 01:

- S'ha descrit adequadament el problema. Tanmateix, hi ha alguns punts posteriors en l'Avantprojecte que s'haurien de revisar o reflexionar al seu voltant.

Es valora positivament la proposta, tot i que no aporta el detall de possibles temes a revisar o reflexionar.

Aportació 02:

- *No s'ha tingut en compte el concepte ampli de patrimoni cultural, que inclou tan la vessant material com immaterial per a legislar el patrimoni cultural com a un tot. Cal una Llei "integral" de patrimoni cultural material i immaterial.*

L'aprovació d'una normativa específica en matèria de patrimoni immaterial i/o etnològic no es incompatible amb l'existència d'una futura Llei de patrimoni cultural, única i transversal, i què, per la seva complexitat i àmbits a regular, necessitarà d'un calendari més dilatat que el de l'actual proposta legislativa.

En qualsevol cas el Pla de Govern de la XIV legislatura, en el seu punt 2.6.1, *Construir un sistema cultural de referència*, estableix, entre altres mesures, el següent:

- Aprovar una Llei del sistema cultural i drets culturals de Catalunya.
 - Aprovar una Llei del patrimoni cultural immaterial català i de foment de l'associacionisme cultural.
 - Elaborar la llei del patrimoni cultural
- *En la memòria preliminar no es fa menció al foment de la recerca o investigació ni es preveu la creació d'un inventari global del patrimoni cultural de Catalunya, que inclogui tots els béns del patrimoni cultural.*

Pel què respecta a la recerca i l'inventari, actualment el Departament de Cultura ja desplega polítiques de foment que tenen com a destinatàries a entitats i projectes de l'àmbit etnològic. En aquest sentit, fa més de 20 anys que existeix l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC), que recull elements materials i immaterials, s'ha creat l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial així com l'Inventari del patrimoni festiu de Catalunya, que recull festes i elements festius que són part del patrimoni cultural immaterial del país. També s'han dut a terme actuacions de foment mitjançant subvencions per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

Això no obstant, la futura normativa pot tenir en compte aquesta aportació i incorporar mecanismes que ajudin a garantir i/o ampliar aquest i/o altres futurs programes de recerca, així com el seu finançament.

Aportació 03:

- *No s'ha descrit adequadament el problema. S'han descrit dos problemes (el patrimoni cultural immaterial i l'associacionisme cultural).*

Es valora positivament. L'activitat associativa de caràcter cultural és una de les manifestacions del patrimoni cultural immaterial català, i la seva rellevància i implantació es reconeix a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. El futur projecte de llei recull aquesta importància.

Això no obstant, i en atenció a la seva singularitat, l'associacionisme cultural pot ser objecte d'una regulació específica, i al marge de la del patrimoni cultural immaterial.

- *La redacció del primer paràgraf de la memòria preliminar pot dur a confusió, ja que la Convenció de la UNESCO no fa referència als "aprofitaments específics del paisatges naturals" ni a la toponímia tradicional.*

Ja fa un cert temps que el concepte de patrimoni s'ha diversificat considerablement, tant en les seves concrecions materials com immaterials, i ha donat cabuda també a aquelles manifestacions i expressions immaterials de la cultura viscuda i recreada per la societat, les comunitats i els grups, manifestacions que s'insereixen en les relacions socials de les persones i llurs àmbits d'interacció de vida quotidiana: la vida familiar, laboral, econòmica, política, festiva, religiosa, d'oci, etc. És el que s'ha aplegat sota l'epígraf de patrimoni immaterial, terme que avui designa tot un gran ventall d'expressions culturals a la vegada que desplega en l'actualitat un gran camp d'acció en l'àmbit de la gestió.

Per tant, la referència dins de la memòria als usos socials, coneixements i usos relacionats amb la naturalesa i l'univers, aprofitaments específics dels paisatges naturals, toponímia tradicional o dansa tradicional no són més que exemples d'algunes de les formes en què es pot manifestar el patrimoni cultural.

Un fet que la pròpia convenció, al seu paràgraf quart, ja contempla: "*Considerant la profunda interdependència que hi ha entre el patrimoni cultural immaterial i el patrimoni material cultural i natural,*"

Aportació 04

- *És positiu que la proposta reculli el reconeixement legal i l'impuls de mesures de protecció del Patrimoni Cultural Immaterial.*

Es valora positivament.

- *L'actual proposta de projecte de llei no respecta els pactes de governabilitat signats el maig de 2021, i que inclouen la incorporació de la noció de drets culturals en la legislació catalana i la definitiva unificació del patrimoni cultural material i immaterial en una Llei integral de Patrimoni Cultural. Un fet que suposa un menyspreu al patrimoni immaterial i etnològic.*

Pactes de governabilitat: cal remetre's a l'anterior resposta relativa al Pla de Govern de la XIV legislatura, en el seu punt 2.6.1.

- *Es recomana no substituir el concepte de patrimoni etnològic pel de patrimoni cultural immaterial, ja que s'entendria de que aquest darrer estaria integrat dins del de patrimoni etnològic.*

Es valora positivament aquesta aportació. Tot i recordar que la UNESCO, l'any 2003, va aprovar la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial, sembla adequat considerar la introducció d'una visió el més àmplia possible del patrimoni immaterial, i que la futura Llei s'articuli al voltant de la noció de patrimoni cultural immaterial i etnològic, i en la relació d'interdependència que aquest té amb la resta del patrimoni cultural català.

- *Cal tenir en compte el foment de la recerca o investigació, un objectiu clau per a l'estudi i difusió del patrimoni etnològic. No es preveu cap mena d'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de Catalunya.*

Actualment el Departament de Cultura ja desplega polítiques de foment que tenen com a destinatàries a entitats i projectes de l'àmbit etnològic. En aquest sentit, fa més de 20 anys que existeix l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC), que recull elements materials i immaterials, s'ha creat l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial així com l'Inventari del patrimoni festiu de Catalunya, que recull festes i elements festius que són part del patrimoni cultural immaterial del país. També s'han dut a terme actuacions de foment mitjançant subvencions per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

Això no obstant, la futura llei pot tenir en compte aquesta aportació i incorporar mecanismes que ajudin a garantir i/o ampliar aquest i/o altres futurs programes de recerca, així com el seu finançament.

- *PCI no sempre està intrínsecament lligat a l'associacionisme i a l'amateurisme.*

L'aportació realitza una vinculació entre patrimoni cultural immaterial i amateurisme que no planteja la memòria preliminar. Ans al contrari, la memòria vincula aquest terme amb l'associacionisme cultural.

- *Les persones formades en antropologia en serien les més indicades per aplicar polítiques públiques en patrimoni material i etnològic.*

El marc d'una futura Llei del patrimoni cultural immaterial no és l'adequat per establir les competències professionals respecte de l'aplicació de polítiques públiques en patrimoni etnològic. Fonamentalment per un tema competencial.

També cal recordar que moltes persones han acreditat la seva competència i han realitzat importants aportacions a aquest àmbit cultural, tot i no disposar de la titulació abans esmentada.

Finalment recordar que, al fil d'aquesta argumentació, l'actual Llei 9/93 no s'esmenta quines han de ser les professions més adients per cada tipus de patrimoni – exceptuant la dels arqueòlegs- i per això aquesta menció proposada no hauria de ser esmentada al projecte legislatiu actual.

- *Es proposa crear un procediment de declaració d'entitat d'interès cultural que beneficiaria fiscalment les entitats inscrites.*

El procediment de declaració d'entitats d'especial interès cultural ja existeix actualment. El projecte legislatiu plateja la necessària millora del procés, així com la seva vinculació a un tractament fiscal més favorable per a les entitats culturals declarades.

- *La unificació en una legislació conjunta del patrimoni cultural immaterial i de l'associacionisme cultural no és adequada. L'associacionisme cultural s'hauria de regular per mitjà d'una llei més àmplia de l'associacionisme, independentment de la seva relació amb el patrimoni cultural.*

L'avantprojecte de Llei de foment de l'associacionisme, actualment en tràmit parlamentari, establirà les bases per a una possible legislació específica de protecció i promoció de l'associacionisme cultural català. En base a aquest nou marc legislatiu es considerarà no vincular l'associacionisme cultural al marc normatiu del patrimoni cultural immaterial.

Però la futura Llei del patrimoni cultural immaterial i etnològic podrà atorgar mesures específiques, com les de tractament fiscal esmentades més amunt, atesa la seva consideració de patrimoni immaterial.

- *No es preveu la creació d'un inventari global del patrimoni cultural de Catalunya, que inclogui tots els béns del patrimoni cultural.*

Res impedeix que l'actual Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) passi a formar part d'un possible o futur inventari global del patrimoni cultural, si bé és cert

que aquesta possibilitat haurà de ser contemplada en una futura regulació legislativa del patrimoni cultural català en el seu conjunt.

- *No es preveu cap mena d'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de Catalunya i es deixen les mesures de salvaguarda a la voluntat dels ens locals.*

Ens remetem a la valoració anterior que inclou la menció sobre l'IPEC.

Pel què respecta al paper dels ens locals en la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial cal respectar el principi d'autonomia local a l'hora de la presa de decisions sobre aquesta matèria, sense oblidar que existeixen (i sempre existiran) mesures de protecció i reconeixement de caràcter nacional.

- *Cal: una Llei integral de patrimoni cultural i una Llei de drets culturals.*

Es valora positivament, però en els dos supòsits ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

Aportació 05:

- *El patrimoni immaterial ha estat i està present en la legislació catalana de patrimoni cultural, i ha comptat i compta amb plans i programes dedicats a la seva identificació, investigació, definició, valoració, difusió, preservació i salvaguarda.*

Es valora positivament. La nova proposta legislativa cerca donar resposta als nous reptes, situacions i escenaris apareguts en aquestes darreres tres dècades, tant socials com econòmics, i que suposen una clara amenaça pel patrimoni cultural, tant material com immaterial i etnològic.

- *La memòria preliminar no fa esment de les iniciatives patrimonials dutes a terme en els darrers 20 anys a Catalunya.*

Es valora positivament, i es considerarà la seva inclusió en el preàmbul de la futura llei.

- *El patrimoni immaterial (etnològic) ha d'estar inclòs en una sola llei de patrimoni cultural.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *És un anacronisme substituir el patrimoni etnològic per l'anomenat patrimoni immaterial.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema

- *A la memòria preliminar es fa un ús tendenciós de la paraula “únicament” referida al contingut de l'article 1.3 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre del patrimoni cultural català.*

A la memòria preliminar s'afirma què: “La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català regula la protecció dels béns culturals mobles i immobles i, pel que fa al patrimoni immaterial, estableix, en l'article 1.3, que **únicament** forma part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les particularitats lingüístiques, d'acord amb la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.”

Però el terme únicament no s'ha d'interpretar com a referit *stricto sensu* a la tipologia dels bens immaterials recollits per l'article, sinó a que és a l'apartat 3 on s'aborda aquesta matèria. Però es valora positivament aquesta aportació de cara a la possible millora del preàmbul o l'articulat de la futura Llei.

- *És un anacronisme pretendre substituir el patrimoni etnològic per l'anomenat patrimoni immaterial.*

Es valora positivament aquesta aportació i ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

Aportació 06:

- *S'ha d'incorporar el concepte de Patrimoni Cultural Immaterial (PCI) dins del cos legislatiu català, però no de manera separada de la resta del Patrimoni Cultural.*

Es valora positivament aquesta aportació i ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *El concepte de PCI no ha de substituir al de patrimoni etnològic.*

Es valora positivament aquesta aportació i ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *La llei sembla que no preveu deixar lloc als/les professionals del patrimoni etnològic, ni per a la gestió ni per als processos de patrimonialització, generalment vinculats a la recerca antropològica.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *L'associacionisme cultural s'hauria de regular per mitjà d'una llei més àmplia de l'associacionisme, independentment de la seva relació amb el patrimoni cultural.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

Aportació 07:

- *Ni tot el PCI passa per l'associacionisme cultural, ni tot l'associacionisme cultural treballa el PCI. En aquest sentit, és dubtosa l'oportunitat o necessitat d'una llei que integri els dos fenòmens com si fos un de sol.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *Cal ajustar la definició de PCI respecte patrimoni etnològic o etnogràfic. Si simplement se substitueix l'un per l'altre, hi ha el perill que una part del patrimoni etnològic quedi sense cobertura legislativa.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

Aportació 08:

- *Caldria aprofitar aquesta llei per a proporcionar protecció integral a la toponímia, considerada patrimoni immaterial de la humanitat per la UNESCO. Caldria garantir que els més de 150 topònims (incloent els de 10 municipis) que recull el "Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya" amb formes errònies, que no s'ajusten a la normativa lingüística de l'IEC (i marcats per aquest motiu amb un asterisc al nomenclàtor) es corregissin.*

Aquesta aportació no pot ser contemplada perquè es considera errònia. La UNESCO no ha establert que tota la toponímia, d'aquí i d'arreu, sigui patrimoni immaterial de la humanitat. Una altra cosa és una eventual declaració com a patrimoni immaterial de la humanitat per part de la UNESCO d'un determinat recull i/o conjunt toponímic.

En relació a aquesta aportació, cal recordar que aquest àmbit descrit ja disposa d'una normativa vigent aplicable (el Decret Legislatiu 2/2003, el Decret 139/2007 i la Llei 1/1998 de Política Lingüística) i que els canvis normatius proposats seria més adequat realitzar-los en el marc legislatiu descrit.

Aportació 09:

- *L'informe preliminar deixa entreveure clarament que el concepte de PCI substituirà el de patrimoni etnològic, fet que comporta un greu error conceptual.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *La llei deixa entreveure que la relació entre el PCI i l'administració es farà per mitjà de l'associacionisme formalment constituït, sense deixar lloc a persones individuals ni a grups de portadors no associats formalment.*

En cap cas la memòria preliminar estableix aquesta relació i/o exclusivitat, sinó que fa un esment o reconeixement específic a l'activitat associativa de caràcter cultural, com a una de les manifestacions del patrimoni cultural català.

- *No es preveu deixar lloc als/les professionals del patrimoni etnològic, ni per a la gestió ni per als processos de patrimonialització, generalment vinculats a la recerca antropològica.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

- *L'associacionisme cultural s'hauria de regular per mitjà d'una llei més àmplia de l'associacionisme, independentment de la seva relació amb el patrimoni cultural.*

Es valora positivament i ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.

Aportació 10:

- *El projecte no afronta la gran mancança que suposa el poc atractiu fiscal que implica l'aportació d'empreses privades en el finançament de les activitats associatives. Caldria valorar la incorporació d'incentius fiscals a les donacions i patrocinis de persones jurídiques privades.*

No es pot considerar l'aportació, atès que les iniciatives vinculades amb el patrocini i mecenatge de l'activitat cultural per part d'empreses privades, atès el seu caràcter més ampli i general, han de ser regulades mitjançant eines jurídiques específiques.

Aportació 11:

- *Cal un repositori de greuges de la repressió practicada pels poders armats espanyols contra Catalunya, en tota la seva història, des de 1714 ençà, que han practicat un extermini cultural premeditat i denuncioble internacionalment.*

Es considera que l'aportació no es correspon amb els objectius del procés de participació sobre l'avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural. Per tant no es pot tenir en consideració, atesa l'existència de normativa específica referida a la memòria històrica.

Aportació 12:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 13:

- *El patrimoni immaterial (etnològic) ha d'estar inclòs en una sola llei de patrimoni cultural.*

[Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema.](#)

Aportació 14:

- *Caldria garantir el patrimoni de l'associacionisme cultural davant d'accions que puguin fer les mateixes administracions, tant locals com nacionals. Especialment pensat per evitar que ajuntaments s'apropriïn del patrimoni.*

[No és possible considerar la proposta, atès que no es correspon amb els objectius del procés de participació sobre l'actual avantprojecte de llei.](#)

Aportacions 15, 16 i 17:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 18:

- *No s'ha descrit adequadament i la documentació no reporta adequadament ni motivada suficients efectes de distinta valència derivats de l'actual marc normatiu ni contextualitza les problemàtiques de manera objectiva i adequada. La descripció i la memòria que l'acompanya és incompleta i parcial. Falten instruments tècnics per a l'anàlisi de les reformes que es proposen.*

Per resoldre una determinada problemàtica o situació, la unitat administrativa competent considera, en una anàlisi inicial, que l'alternativa preferida requereix l'adopció d'una norma. En el cas dels avantprojectes de llei, el Govern aprova per Acord una memòria preliminar sobre l'oportunitat de la iniciativa.

L'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei ha de contenir una memòria preliminar, i n'estableix el contingut. La memòria preliminar aprovada pel Govern en data 14 de desembre de 2021 conté la informació requerida. Amb posterioritat al tràmit actual seran les memòries justificativa i d'impacte del projecte legislatiu les que aportaran més informació al respecte.

- *La memòria incorpora afirmacions esbiaixades com és el cas d'atribuir en exclusiva a l'Administració General de l'Estat una "visió homogeneïtzadora" de les declaracions patrimonials. Aquesta és una valoració política però no un criteri tècnic suficientment justificat, atès que l'homogeneïtzació a què al·ludeix no és exclusiva d'aquella administració sinó que és pròpia de tota administració, també la catalana, que no són neutres ans al contrari, són part dels processos patrimonialitzadors*

La memòria preliminar destaca la necessitat d'impulsar una proposta legislativa catalana per evitar la pèrdua de la singularitat cultural pròpia davant de normatives estatals com la Llei 10/2015, de 26 de maig, que cerca la protecció del patrimoni immaterial comú, però molt sovint a través d'una visió allunyada de les singularitats històriques, socials, territorials i lingüístiques pròpies de Catalunya.

Aportació 19:

- *S'ha de tenir molta cura que el patrimoni immaterial és sovint, gràcies persones que el dediquen des del seu temps lliure i sovint, això implica també, un problema de relleu. El patrimoni queda en perill si no hi ha noves fornades que rellevin a generacions que van desapareixent.*

Es valora positivament, tot i que es tracta d'una reflexió que aborda una problemàtica general en l'àmbit associatiu, i que no pot tenir resposta o solució en el marc normatiu actual, tot i que el seu objecte sigui la protecció del patrimoni cultural immaterial i etnològic.

Aportació 20:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 21:

- *No esmentar ni plantejar que el patrimoni cultural immaterial hauria de formar part de la Direcció General de Patrimoni Cultural és un error. Quin sentit té que formi part d'una llei d'associacionisme cultural? No queda clar quins són els criteris perquè no formi part de la Direcció de Patrimoni Cultural, o que almenys, es contempli una nova llei de Patrimoni Cultural. Es tornar a caurà en un discurs folklorista, remeten el patrimoni cultural immaterial a l'amateurisme.*

No és possible considerar la proposta, atès que no és objecte de la proposta legislativa actual. D'acord amb la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la Presidència de la Generalitat i del Govern, és el president o presidenta de la Generalitat qui determina per decret el nombre, la denominació i l'àmbit de competències dels departaments en què s'organitza el Govern. Així mateix, i d'acord amb els principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, correspon al Departament de Cultura modificar la seva estructura per adequar les funcions orgàniques als objectius del Departament.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 02

S'haurien de preveure altres objectius diferents?

Valoracions i consideracions generals (resposta núm.2)

S'han rebut en total 21 respostes:

- 6 respostes en blanc, sense cap comentari.
- 2 respostes no s'ajusten a la pregunta formulada i per tant es consideren respostes no vàlides.
- 1 resposta no es prou clara i no permet fer-ne una valoració.
- 12 respostes que s'han valorat.

De les 12 respostes valorades, 6 (la meitat) posen de relleu la necessitat, amb de que el patrimoni immaterial sigui legislat conjuntament amb la resta del patrimoni cultural i el que l'associacionisme cultural pugui ser legislat en una normativa específica d'associacionisme. Aquestes respostes són coincidents amb argumentacions a altres preguntes del procés participatiu.

La majoria de respostes a la pregunta **S'haurien de preveure altres objectius diferents?** van molt més enllà de la pregunta, i entren de ple a plantejar si cal una nova llei que uneixi PCI i associacionisme cultural, apuntant que seria millor que és legislés per separat dins el marc legislatiu del patrimoni cultural i l'associacionisme, alhora que apunten a aspectes que la nova llei hauria de contemplar com potenciar la recerca, especificar eines per assolir els objectius plantejats per la llei, major protecció i de la qualitat del PCI per part de l'administració local, premis i ajudes, i equiparar els reconeixements i figures de protecció del PCI a la resta d'àmbits del patrimoni cultural.

Aportació 01:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 02:

- *Una nova llei de patrimoni cultural de Catalunya hauria d'incloure la necessitat de potenciar la recerca com un dels objectius principals de la llei.*

Ens remetem a respostes anteriors sobre el mateix tema, quan ja afirmem que la futura llei podrà contemplar mencions a la importància de la recerca.

Aportació 03:

- *L'objectiu b) (afavorir el coneixement del patrimoni cultural immaterial del país a la ciutadania) ja està inclòs dins de l'objectiu a) (Salvaguardar el patrimoni cultural immaterial), si fem cas del que la Convenció de la UNESCO considera com a "salvaguarda". Donar-li preferència com a objectiu per davant d'altres aspectes de la salvaguarda no sembla lògic. Per altra banda, l'objectiu c) (incentivar l'associacionisme cultural i altres formules de participació social, inclosa l'amateurisme cultural) implica privilegiar un element concret del patrimoni cultural immaterial, cosa que no sembla prou justificada i que en tot cas semblaria millor abordar en un altre text normatiu.*

Es valora positivament la proposta. L'objectiu (a) i el (b) que es descriuen a la memòria preliminar es poden fusionar en un únic objectiu que reculli la necessitat de salvaguarda i d'afavorir el coneixement del patrimoni etnològic i immaterial del país a la ciutadania. En relació a l'objectiu (c) es plantegen dos escenaris: el primer legislar per separat PCI i associacionisme, com demanen diferents respostes al qüestionari. Però un segon escenari en el què es mantingui la inclusió de l'associacionisme cultural en la futura llei, des d'una mirada tan àmplia com sigui possible, i establint mesures específiques de suport, no es pot considerar un privilegi perquè, efectivament, forma part del PCI i, en molts casos, actua de motor i portador de les seves dinàmiques.

Aportació 04:

- *S'ha de revisar perquè es tria l'opció d'una llei 2/1993 actualitzada amb el PCI i no dues lleis com plantejava l'Acord de Govern: llei integral de patrimoni i una de drets i polítiques culturals. Això implica objectius i polítiques diferents per dos àmbits de la política cultural del país.*

L'afirmació no es correcta, atès que en el Pla de Govern de la XIV legislatura es mantenen els processos legislatius previstos i diferenciats, tal i com s'ha explicat en respostes anteriors.

Aportació 05:

- *Revisar, modernitzar i redactar una nova llei de patrimoni cultural català, la qual integri, inclogui i vinculi les diferents manifestacions i realitats culturals i patrimonials existents avui a Catalunya en un únic marc normatiu.*
- *L'associacionisme cultural ha d'estar inclòs en la normativa específica sobre associacionisme, normativa que al seu torn pot estar vinculada i relaciona amb de patrimoni cultural tant com es consideri.*

En valoracions anteriors s'ha donat resposta a les dues aportacions

Aportació 06:

- *Harmonitzar la legislació catalana relativa al patrimoni cultural en una sola llei que inclogui el patrimoni etnològic, i regular l'associacionisme cultural dins d'una llei genèrica sobre l'associacionisme.*

En valoracions anteriors s'ha donat resposta a les dues aportacions

Aportació 07 i 08:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 09:

- *La unificació de tot el patrimoni cultural català en una sola llei, per homologar la legislació catalana a la de la resta del món occidental. Crear una llei específica per a l'associacionisme cultural, potser englobada dins d'una general sobre l'associacionisme.*

En valoracions anteriors s'ha donat resposta a les dues aportacions.

Aportacions 10 i 11:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 12:

- *Si, la intencionalitat de dessacralitzar, i generar un procés posar en valor les voluntats laïcistes vers l'activitat cultural. Fet que ha de vetllar per la defensa de la interculturalitat per damunt de concepcions culturals de fe.*

La resposta apunta a considerar o prioritzar valors laïcistes o multiculturals en la proposta legislativa. No es considera adient la seva incorporació al projecte legislatiu, atès que la interculturalitat, el laïcisme i la religió són elements presents a la societat catalana, i l'aportació de tots ells cofiguren el nostre patrimoni cultural comú.

Aportació 13:

- *Els objectius semblen correctes, però no està clar quines eines reals es faran servir per a aconseguir-los.*

Es valora positivament, i s'inclouran en el redactat de la proposta legislativa una major concreció dels instruments i eines que ajudin a l'assoliment dels objectius.

Aportacions 14, 15 i 16:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 17:

- *Fer que els ajuntaments facin una protecció molt forta del patrimoni immaterial (sigui de la seva propietat o no) i fer l'esforç de d'ajudar a créixer aquest patrimoni en qualitat i rigor. Exemple; no fer contractes ni convenis aquelles entitats de cultura popular que no respectin amb dignitat l'acció que realitzen... Amb el vestuari, qualitat musical...*

Es valora positivament, bàsicament perquè és una obligació de totes les administracions vetllar per una protecció real del patrimoni etnològic i immaterial. L'administració local per la seva proximitat amb el ciutadà té un paper clau en la salvaguarda, a través d'accions com la recerca i dinamització.

Es valora negativament l'exemple posat en la resposta, perquè es fa difícil concretar quan i amb què no es respectarà amb dignitat l'acció que realitzin, o els exemples aportats. No hi ha uns barems objectius per establir-ho, i els factors que poden condicionar-ho són ben diversos,

Aportació 18:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 19:

- *Premis i ajudes i sobretot més facilitats en la interacció amb l'administració.*

Es valora negativament, per considerar que ja queda inclòs en els objectius plantejats en la llei. Els premis i ajudes són una eina que se'n dubte contribueix en la salvaguarda i afavoriment del coneixement del patrimoni cultural. En relació a "més facilitats en la interacció amb l'administració" és un aspecte que forma part de l'objecte del projecte legislatiu.

Aportació 20:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 21:

- *Sí, apostar pels mateixos reconeixements i figures de protecció que la resta d'àmbits de patrimoni cultural.*

Es valora positivament. Una futura llei del patrimoni cultural català integral, revisada i actualitzada, permetrà que els reconeixements i figures de protecció siguin comuns. En tot cas l'actual projecte legislatiu ja ho possibilitarà.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 03

Cal considerar altres alternatives a les proposades? Hi ha efectes de les alternatives esmentades que no s'hagin tingut en compte i que siguin rellevants?

S'han rebut en total 13 respostes, algunes amb múltiples aportacions:

- 3 respostes es consideren no vàlides: 2 per manca de concreció o propostes i 1 per fer una aportació que no és objecte del projecte de llei.
- 9 respostes advoquen per propostes ja realitzades, com impulsar una única llei de patrimoni cultural català; no separar patrimoni cultural immaterial de patrimoni etnològic; que l'associacionisme sigui regulat mitjançant una llei pròpia, bé amb una d'exclusiva per a l'associacionisme cultural, o bé integrant aquest dins d'una llei general sobre l'associacionisme.
- 1 resposta també inclou la proposta que el Parlament de Catalunya s'adhereixi a la Convenció de París de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.
- 1 resposta inclou el contrast entre la gran quantitat de llistats, reconeixements i guardons existents en l'actualitat, i la manca de protecció dels elements de PCI més rellevants.
- 1 resposta és, en essència, una crítica al qüestionari en si mateix. La mateixa resposta inclou alternatives, ja desglossades als punts anteriors. També inclou la demanda de derogació del decret 389/2006 del Patrimoni Festiu.
- 1 resposta està a favor d'una llei per al patrimoni immaterial i l'associacionisme cultural, però posa èmfasi en que el redactat d'aquesta llei sigui prou flexible com perquè les entitats que impulsen el PCI s'hi sentin còmodes i puguin desenvolupar els seus objectius sense cotilles.

Hi ha un gran consens en què el patrimoni cultural immaterial i/o el patrimoni etnològic s'hauria/en de regular en el si d'una sola llei de patrimoni cultural immaterial. Com a conseqüència d'aquest fet, moltes respostes consideren que l'associacionisme cultural s'hauria de regular mitjançant una legislació pròpia, bé en si mateix o emmarcat dins d'una llei més general de l'associacionisme. És significatiu que dues respostes demanin explícitament no separar el patrimoni immaterial del patrimoni etnològic, sinó considerar el primer com a part del segon. Dues respostes critiquen negativament el decret 389/2006, per parcial o insuficient. També es dedueix un consens en el fet que hi hauria d'haver més mesures de protecció del patrimoni cultural immaterial, que incloguessin qualsevol de les formes que pot adoptar aquest patrimoni i no només el patrimoni festiu.

Aportació 01:

- *De nou, aniria més en la línia de les esmenes a presentar o revisar segons la meva opinió.*

Resposta molt genèrica, que fa referència a la resposta donada per la mateixa persona a la pregunta 1, també de manera força genèrica: "*Crec que sí que s'ha descrit adequadament el problema. Tanmateix, hi ha alguns punts posteriors en l'Avantprojecte que crec que s'haurien de revisar o reflexionar al seu voltant.*"

No és possible avaluar-la per manca de concreció.

Aportació 02:

- *Aprovar una nova llei que reguli el conjunt del patrimoni cultural català que tingui en compte tots els tipus de patrimoni, tant material com immaterial.*
- *Cal aprovar una nova llei que substitueixi i actualitzi la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, tal i com han fet certes comunitats autònomes i en la línia del que pretén fer l'Estat Espanyol, de derogar la Llei 16/1985 del Patrimonio Histórico Español, y crear una nova llei que unifiqui tant aquesta llei esmentada com la Llei 10/2015 per la Salvaguarda del Patrimonio Cultural Inmaterial.*

En valoracions anteriors s'ha donat resposta a les dues aportacions

Aportació 03:

- *Hi ha l'opció de fer una llei només sobre el patrimoni cultural immaterial, sense barrejar-hi l'associacionisme cultural.*
- *Com a opció complementària pel que fa al patrimoni cultural immaterial, el Parlament es podria adherir a la Convenció de la UNESCO com va fer amb el Conveni Europeu del Paisatge (Resolució 364/VI, de l'any 2000)."*

Es valora positivament. En valoracions anteriors s'ha donat resposta a la primera de les aportacions.

En relació a la segona, una adhesió del Parlament de Catalunya a la Convenció de la UNESCO (hem de suposar que es fa referència a la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Inmaterial, de 2003), és una decisió de caràcter polític i que no correspon regular en el projecte legislatiu actual.

Aportació 04:

- *Cal repensar la pròpia proposta d'aquesta llei*

Aportació no valorable per manca de definició o propostes.

Aportació 05:

- *Aprovar una sola llei de patrimoni cultural que integri tot el patrimoni cultural.*
- *El PCI és part del patrimoni etnològic, a l'igual com una part importat del patrimoni material català pertany a l'àmbit del patrimoni històric, o arquitectònic, o arqueològic, o també etnològic, etc*
- *L'associacionisme cultural i el patrimoni immaterial representen àmbits de la vida social i cultural que han d'estar emmarcats en legislacions pròpies.*

En valoracions anteriors s'ha donat resposta a les tres aportacions realitzades.

Aportació 06

- *Cal una llei de patrimoni cultural integral, que inclogui totes les manifestacions de patrimoni cultural, tan materials com immaterials, relacionades amb totes les disciplines de l'àmbit de les humanitats.*
- *L'Associacionisme Cultural, per la seva part, hauria d'estar regulat dins una llei més àmplia de l'Associacionisme.*

Es tracta d'aportacions ja reiterades i valorades en apartats anteriors.

Aportació 07

- *Reformar la Llei de Patrimoni per tal d'integrar-hi el PCI i patrimoni etnològic.*
- *L'Associacionisme Cultural, per la seva part, hauria d'estar regulat a banda.*

Es tracta d'aportacions ja reiterades i valorades en apartats anteriors.

Aportació 08:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 09:

- *Reformar la Llei de Patrimoni per tal d'integrar-hi el PCI i patrimoni etnològic.*
- *L'Associacionisme Cultural, per la seva part, hauria d'estar regulat a banda.*

[Es tracta d'aportacions ja reiterades i valorades en apartats anteriors.](#)

Aportació 10:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 11:

- *La memòria històrica d'extermini cultural que cal restablir.*

[L'aportació realitzada no es pot valorar perquè el tema no és objecte d'aquest projecte legislatiu.](#)

Aportació 12:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 13:

- *Desenvolupar / actualitzar la Llei de Patrimoni de Catalunya, incorporant-hi el PCI.*
- *Sembla que bona part de l'esforç legislatiu es concentra en reproduir el sistema de "llistes" o "diplomes" de festes o elements d'especial interès. Això té sentit si posteriorment es dota a aquests elements d'una protecció específica...*

[La primera aportació ja ha estat valorada en apartats anteriors.](#)

Pel que respecta a la segona, la protecció de les festes o elements d'especial interès ha de formar part del projecte legislatiu actual i, a partir d'això, impulsar la possible o futura reforma d'altres normatives sectorials.

Aportacions 14, 15, 16 i 17:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 18:

- *El qüestionari participatiu hauria d'incloure la pregunta: L'actualització de la regulació relativa al patrimoni cultural immaterial per tal d'adequar-la a la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO pot desplegar-se normativament de diferents formes? (es proposen diferents opcions)*
- *Harmonitzar la legislació sobre patrimoni cultural amb una sola llei, que inclogui, òbviament, el PCI.*
- *Elaborar una legislació única en matèria d'associacionisme d'àmbit català que inclogui l'associacionisme cultural.*
- *A la pregunta 6 caldria contemplar també com a opció de resposta la derogació (i no només la "revisió profunda i uns canvis substancials") del D-389/2006*
- *Crítica a determinats conceptes presents al qüestionari, com ara "representativitat", "rellevància", "identitat col·lectiva i vigència"?*

La resposta es pot considerar una crítica al qüestionari a partir del qual s'estructura el procés participatiu. Malgrat la discrepància, i el respecte que mereix, les possibles propostes de canvis ja han aparegut de manera efectiva en un gran nombre de respostes i propostes efectuades per persones i entitats durant el procés participatiu.

Les principals aportacions incloses en la resposta són reiteratives i ja valorades en apartats anteriors.

Aportació 19:

- *La llei ha de ser prou oberta per durar varis anys i facilitar la tasca a la diversitat d'entitats que promouen el patrimoni immaterial.*

Es valora favorablement la proposta, en el sentit que la futura llei tingui un redactat prou obert i flexible, de manera que aquesta no suposi una cotilla per a les entitats implicades en el PCI. Per definició ha de ser un dels objectius a aconseguir per qualsevol projecte legislatiu.

Aportació 20:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 21:

- *El Patrimoni Cultural Immaterial s'hauria de regir per la Llei de Patrimoni Cultural Llei 9/1993, de 30 setembre. Per tant, caldria impulsar una nova llei de Patrimoni Cultural.*

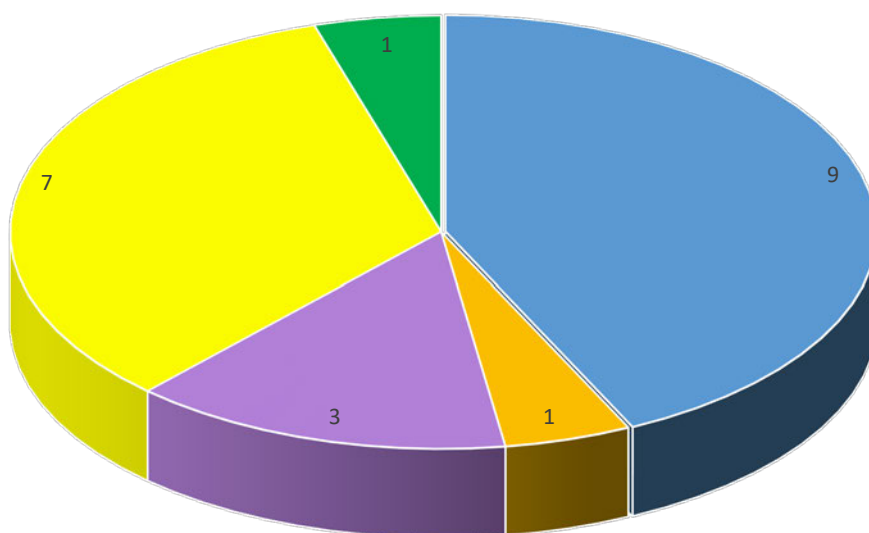
Aportació reiterada i ja valorada en apartats anteriors.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 04

El contingut de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural m'afecta de manera important o condiciona la meva activitat.

4. El contingut de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural m'afecta de manera important o condiciona la meva activitat."

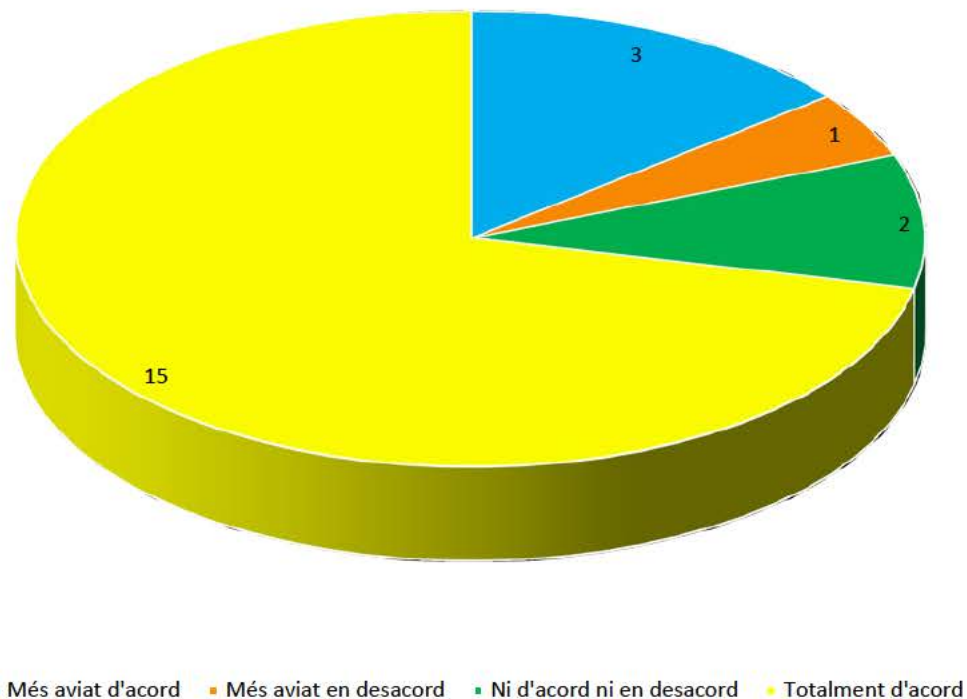

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Ni d'acord ni en desacord
■ Totalment d'acord ■ En blanc

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 05

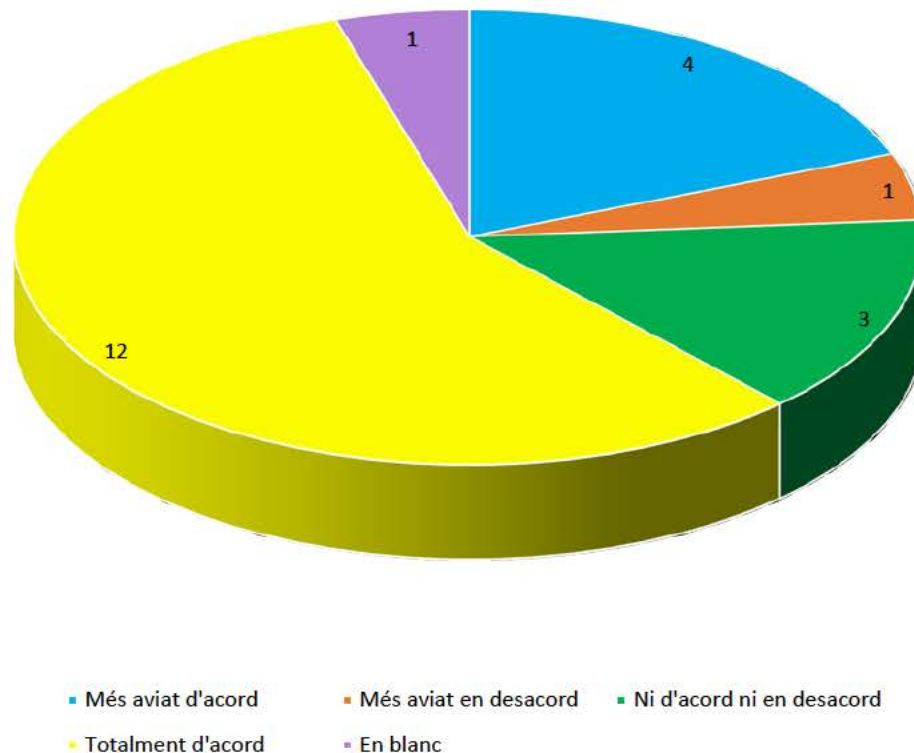
5. La Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural requereix més que una simple actualització, una revisió profunda i uns canvis substancials

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 06

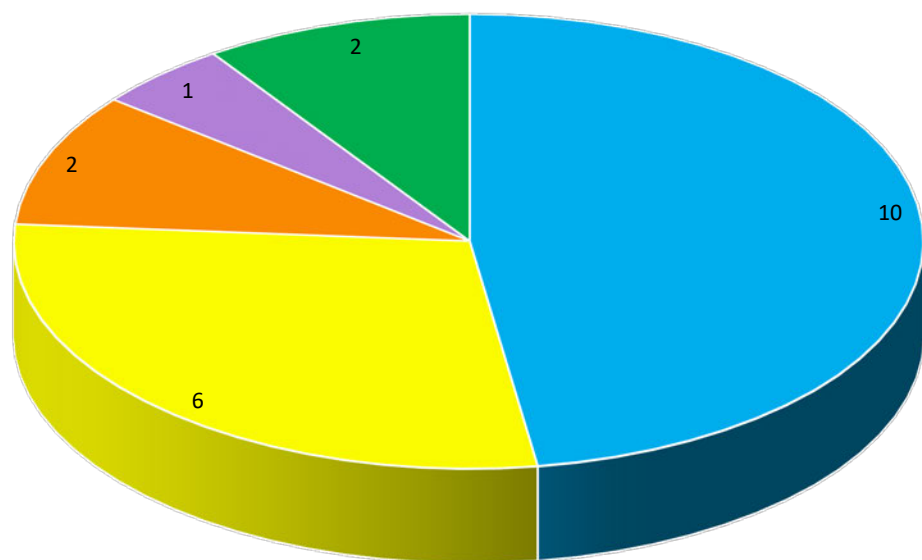
6. El Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya requereix més que una simple actualització, una revisió profunda i uns canvis substancials

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 07

7. L'actualització de la regulació relativa al patrimoni cultural immaterial per tal d'adequar-la a la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO, així com la redefinició del concepte de patrimoni cultural immaterial amb

- Més aviat d'acord
- Més aviat en desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- Ni d'acord ni en desacord, Més aviat en desacord
- Totalment d'acord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 08

En relació amb la memòria preliminar, considereu que hi ha altres problemes a tenir en compte?

Aportació 01:

- *La proposta feta és adequada com a un gran primer pas a partir del qual treballar.*

Es valora positivament la proposta de nou projecte legislatiu.

Aportació 02:

- *La memòria preliminar esmenta l'inventari del patrimoni festiu i l'inventari del patrimoni etnològic però de manera separada i no ordenada. Cal que des del Departament de Cultura es treballi per la unificació dels inventaris del patrimoni cultural català, fer-los accessibles i consultables de manera més homogènia. Actualment, per una banda hi ha els inventaris que fan referència al patrimoni moble i immoble, amb l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic i l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic, i per altra banda, i en relació amb els inventaris de patrimoni immaterial, trobem l'Inventari del Patrimoni Etnològic (IPEC) i l'Inventari del Patrimoni Festiu, gestionats des de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural. Caldria unificar-los establint fitxes de classificació unitàries i seguint una metodologia concreta i homogènia.*

Actualment el Departament de Cultura ja ha iniciat els processos tècnics per unificar l'inventari del patrimoni etnològic i l'inventari del patrimoni festiu i, per altra banda, també s'està treballant per disposar en el futur d'un únic inventari del patrimoni cultural, amb metodologia comuna. Aquest plantejament es vincula amb la idea inicial de treballar amb una visió amplia del concepte de patrimoni cultural, un fet que sens dubte l'actual proposta legislativa contemplarà.

Aportació 03:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 04:

- *L'associacionisme cultural necessita una llei pròpia amb objectius i polítiques específiques. S'hauria de revisar la legislació catalana i internacional en matèria d'associacionisme i voluntariat per generar una proposta concreta de política cultural comunitària, sense lligar-la al PCI que té altres instruments i procediments legals d'actuació.*
- *Així com el PCI i el patrimoni etnològic haurien d'anar a una Llei integral de Patrimoni Cultural per així realitzar política pública integral de patrimoni en interacció amb tota la resta de patrimonis. També s'haurien de tenir en compte els impactes del PCI sobre empreses i professionals que gestionen i són comunitat portadora del PCI. No es contemplen enlloc aquests supòsits i haurien d'anar lligats a altres Departaments de la Generalitat que ho gestionen com Artesania, àmbit del PCI en la Convenció, que està al Departament d'Empresa.*

Son demandes, algunes d'elles reiterades al llarg del qüestionari, i que ja han estat resposta anteriorment. Inclou la referència a altres Departaments i competències que formen part del PCI, i que es valoren positivament, tot i les diferències competencials.

Aportació 05:

- *L'annex "Memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural" és en bona part incompleta, parcial, esbiaixada i no reporta ni assenyala adequadament els efectes que es deriven de l'aplicació del marc normatiu vigent, ni tampoc de l'aplicació d'un possible, o possibles, marcs normatius alternatius. preliminar haurien de poder sustentar-se en un treball analític i comparatiu previ.*
- *Enlloc s'esmenta que la Memòria preliminar sigui un primer resultat d'un procés de treball, anàlisi, participació i consens dut a terme entre els diferents agents socials i culturals, públics i privats, vinculats amb la realitat actual del patrimoni cultural català.*

La memòria preliminar aprovada pel Govern en la seva sessió de 14 de desembre de 2021 reuneix els requisits i condicions previstos per la normativa vigent. En el seu Acord el Govern considerar oportuna i necessària la iniciativa legislativa. Després del present procés participatiu, el projecte legislatiu encara ha de seguir diferents tràmits i procediments, preceptivament establerts, que incorporaran al projecte nous elements de treball, anàlisi, participació i reflexió.

Aportació 06:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 07:

- *Existeix el perill que el nou plantejament deixi sense cobertura aquell patrimoni etnològic que no és PCI.*
- *Preocupació pel canvi terminològic de patrimoni etnològic a patrimoni immaterial contribueixi a difuminar el fet que els tècnics més adequats per a la gestió de tots dos són els antropòlegs / es.*

[Ens remetem a respostes anteriors sobre els mateixos temes.](#)

Aportacions 08, 09, 10 i 11:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 12:

- *S'ha de reconèixer com a problema, per a un bon progrés del fet cultural, l'excessiva sacralització tant de les activitats com dels elements festius.*

[Es tracta d'una opinió que no inclou propostes al respecte, i que no pot ser valorada o incorporada al projecte legislatiu.](#)

Aportació 13:

- *Discrepància sobre l'equiparació del PCI i associacionisme cultural.*

[És una aportació reiterada i ja valorada en apartats anteriors](#)

Aportacions 14 i 15:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 16:

- *Punt 4 de l'annex, apartat b, (memòria preliminar) impacta sobre les administracions locals. La carta municipal de Barcelona estableix que l'Ajuntament de BCN informará preceptivament sobre la inclusió o no d'un bé cultural al patrimoni quan la titularitat pertogui a altres administracions. Que l'Ajuntament de BCN ho faci dins del seu municipi és una cosa. Un altre cosa és que ho faci a nivell nacional. És per això que estic d'acord amb els apartats 11 i 12.*

No suposa cap aportació al procés legislatiu. Els ajuntaments de tota Catalunya han d'informar de la declaració de béns d'interès local al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Possible error d'interpretació: d'acord amb la seva Carta Municipal, l'Ajuntament de Barcelona ha d'informar preceptivament de la declaració dels elements culturals immaterials de caràcter nacional a declarar al seu municipi, no pas a nivell nacional.

Aportació 17:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 18:

- *La descripció i la memòria que l'acompanya es considera incompleta, parcial, esbiaixada, no motivada tècnicament des del vessant de la legislació en matèria de patrimoni i no descriu adequadament la problemàtica ni les possibles vies d'actuació legislativa, ni contextualitza les problemàtiques de manera objectiva i adequada.*
- *Falten informes tècnics per a l'anàlisi de les reformes que es proposen*

Es tracta d'una aportació ja valorada anteriorment

Aportació 19:

- *La cultura popular i tradicional necessita que se la posi en un lloc preeminent, primer per la seva composició i en segon lloc, perquè és la cultura que facilita l'accés a qualsevol altre tipus de cultura.*

Es valora favorablement, però la memòria preliminar ja destaca aquesta part del patrimoni cultural català, amb la voluntat que disposi d'un tracte i d'una protecció adequades a través del projecte legislatiu.

Aportació 20:

No es fa cap aportació a aquesta qüestió

Aportació 21:

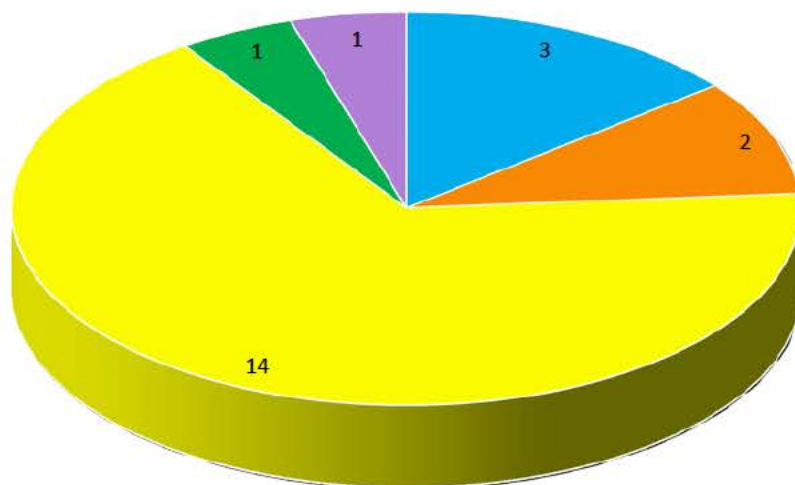
- *Necessitat d'una única llei de patrimoni cultural i sota una única direcció general.
Cal redefinir el concepte de patrimoni cultural immaterial i apostar per impulsar una nova llei de Patrimoni Cultural a Catalunya,*
- *Apostar per una llei que uneixi de nou l'associacionisme i el patrimoni cultural immaterial no té cap sentit.*

Es tracta d'aportacions ja valorades en anteriors apartats.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 09

9. El patrimoni cultural immaterial ha d'ésser compatible amb el respecte als drets humans i la protecció dels animals, el respecte mutu entre comunitats, grups i individus, i amb el desenvolupament sostenible.

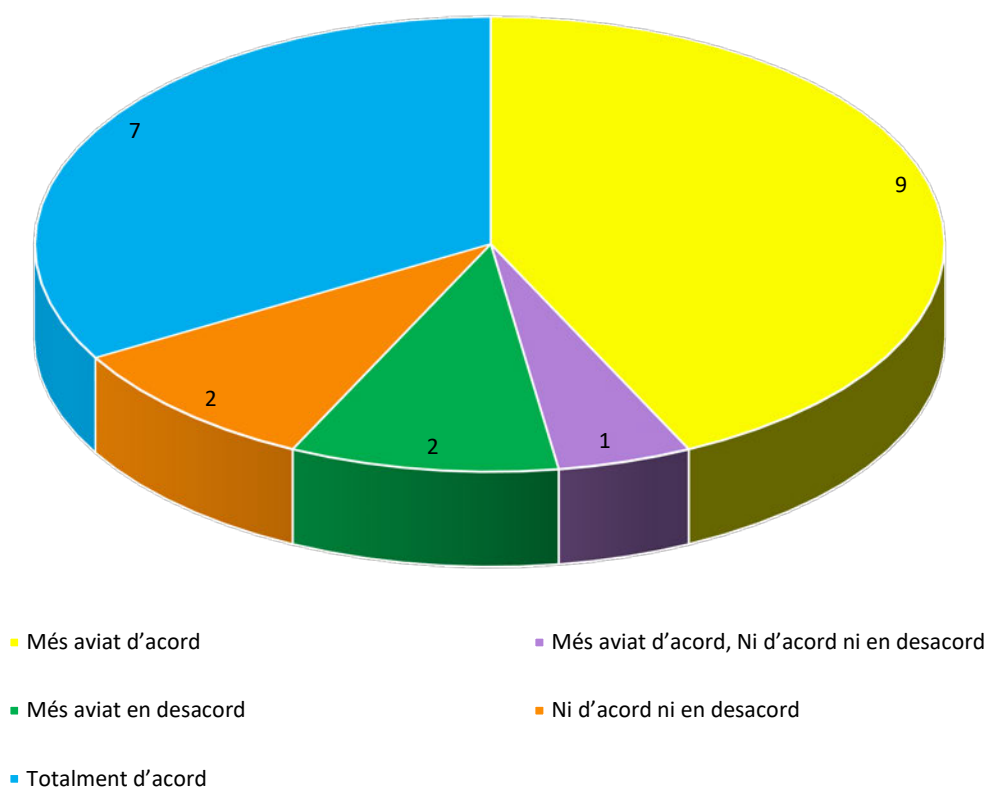

- Més aviat d'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- Totalment d'acord
- Totalment d'acord, Totalment en desacord
- Totalment en desacord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 10

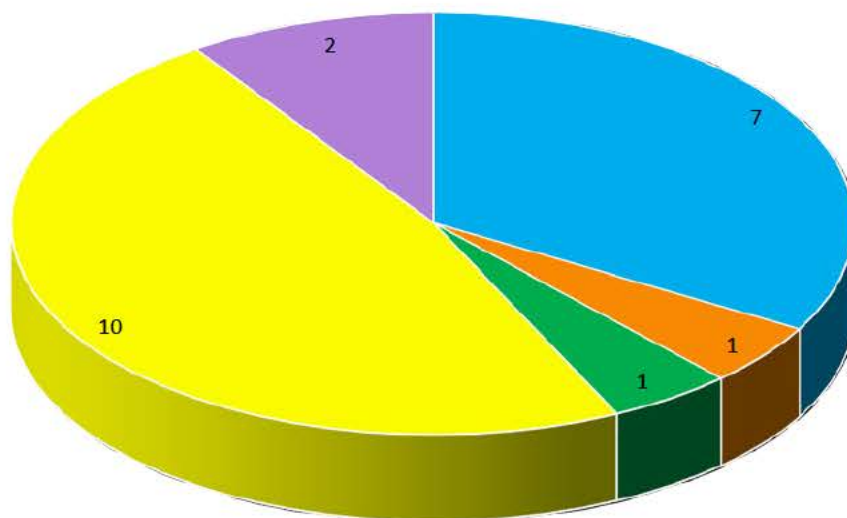
10. Els elements del patrimoni cultural immaterial han de complir les característiques següents: pertinença, representativitat, rellevància, identitat col·lectiva i vigència, interculturalitat i equitat.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 11

11. La Generalitat de Catalunya ha de regular mitjançant una figura jurídica i un procediment administratiu específics la declaració de les manifestacions més representatives del patrimoni cultural immaterial del país.

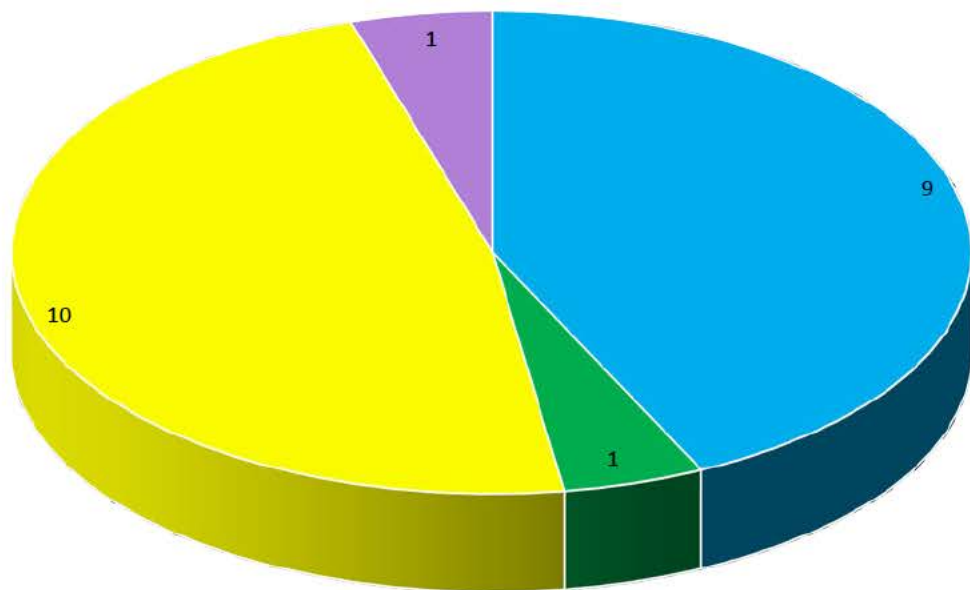

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Ni d'acord ni en desacord
■ Totalment d'acord ■ Totalment en desacord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 12

12. L'administració local ha de tenir potestat per distingir aquelles manifestacions de patrimoni cultural immaterial d'especial interès pel seu municipi.

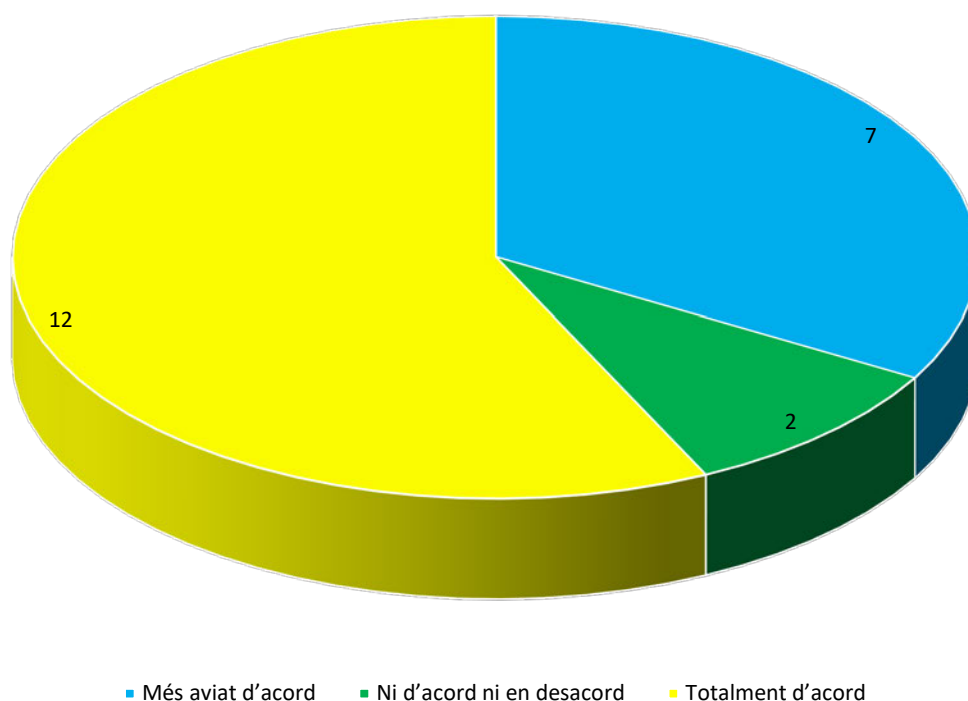

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Totalment d'acord ■ Totalment en desacord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 13

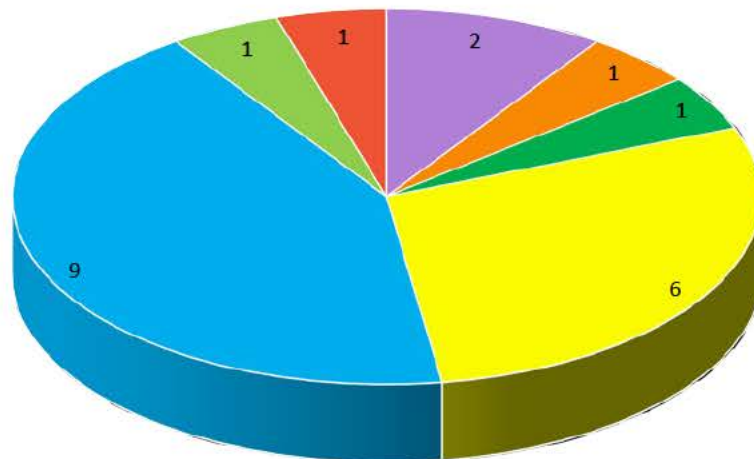
13. Els plans de salvaguarda són una bona eina de gestió per garantir la protecció dels elements culturals immaterials.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 14

14. L'activitat associativa de caràcter cultural és una de les manifestacions del patrimoni cultural immaterial català.

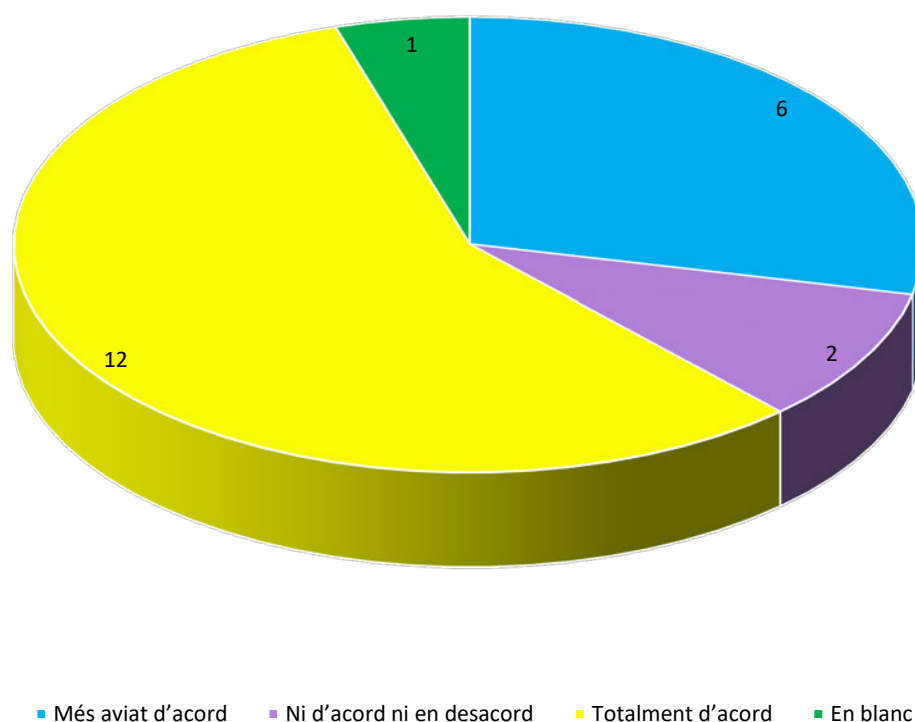

- Més aviat d'acord
- Més aviat en desacord
- Més aviat en desacord, Totalment en desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- Totalment d'acord
- Totalment en desacord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 15

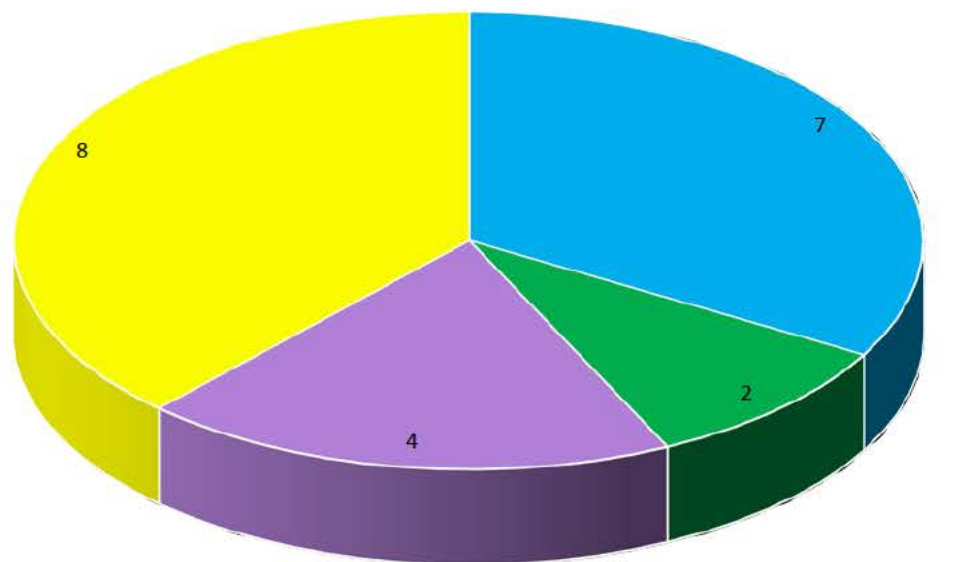
15. L'associacionisme cultural mereix un major reconeixement i suport dels poders públics, tenint en compte que presta serveis d'interès general.

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 16

16. És necessari crear una normativa específica que reconegui i protegeixi la pràctica de l'amateurisme cultural.

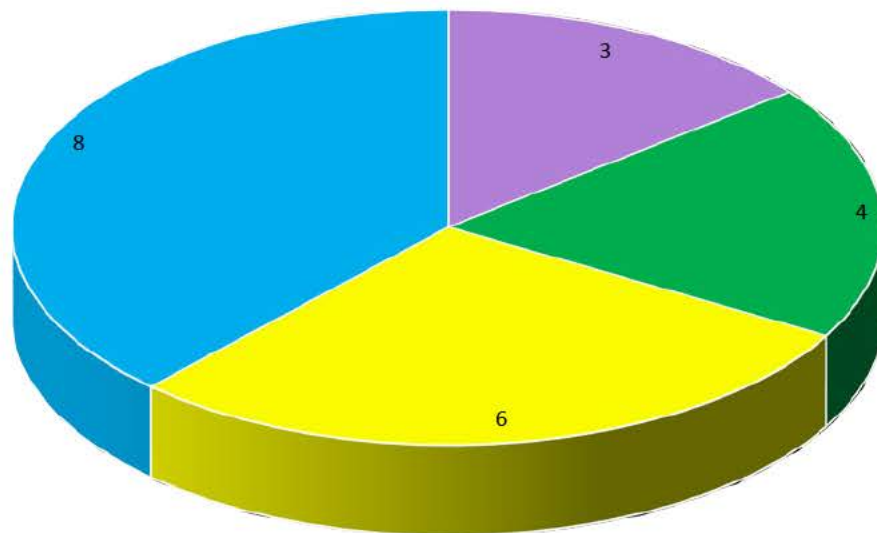

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Ni d'acord ni en desacord ■ Totalment d'acord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 17

17. La Generalitat de Catalunya ha de regular mitjançant una figura jurídica i un procediment administratiu específics la distinció d'aquelles associacions i fundacions culturals del país amb una activitat caracteritzada per la rellevància i l'excel·lència

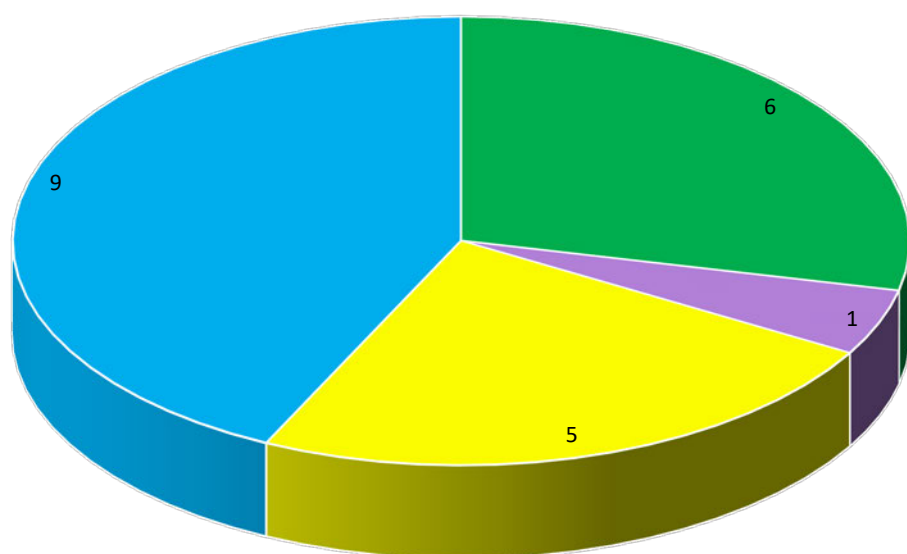

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Ni d'acord ni en desacord ■ Totalment d'acord

Qüestionari – Anàlisi respostes pregunta núm. 18

18. Les entitats declarades d'interès cultural pel Govern han de poder gaudir de beneficis fiscals.

■ Més aviat d'acord ■ Més aviat en desacord ■ Ni d'acord ni en desacord ■ Totalment d'acord

Procés de participació Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural

Anàlisi d'altres propostes.

- **Una legislació de drets culturals, donant especial rellevància a l'associacionisme i voluntariat cultural català (83180)**

Una llei que entengui la cultura com a eina de transformació social. El seu objectiu seria bastir una política pública d'accessibilitat a la cultura fomentant la creativitat, l'equitat, la cohesió social, el gaudi i el respecte de les diversitats d'identitats presents en la societat. Donaria compliment a la Llei 25/2015, de voluntariat i de foment de l'associacionisme i completaria l'Avantprojecte de Llei de foment de l'associacionisme del Departament de Drets Socials.

Es valora positivament la proposta, tot i que les lleis o projectes legislatius esmentats no són objecte de l'actual projecte de Llei de regulació del patrimoni cultural immaterial i etnològic.

-
- **Una legislació de drets culturals, donant especial rellevància a l'associacionisme i voluntariat cultural català (BIS) (83186)**

Aquesta proposta complementa la proposta homònima creada el 13/01 a les 18:24 per l'usuari Lluís Bellas. S'hi afegeix que una legislació d'aquestes característiques ha d'incorporar les directrius internacionals i, específicament, la Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural, la Declaració de Friburg sobre els drets culturals i les polítiques culturals que deriven de les agendes internacionals per al desenvolupament sostenible.

Es valora positivament la proposta, però el marc més adequat per a la seva implementació haurà de ser una futura llei de drets culturals (inclosa al Pla de Govern) i no l'actual projecte de Llei de regulació del patrimoni cultural immaterial i etnològic.

- **Una llei que reconegui la importància de la recerca en l'àmbit de l'etnologia i als seus professionals (83187)**

Una llei de patrimoni cultural immaterial que fomenta l'associacionisme cultural però no reconeix la importància de la recerca en l'àmbit de l'etnologia, la formació especialitzada i la reflexió acadèmica està condemnada al fracàs. Des de l'ICA, considerem que aquest nou marc regulatori cal que sigui discutit tenint en compte un ampli ventall d'actors, entre els que s'han de comptar els professionals i acadèmics dedicats al patrimoni i l'estudi de la cultura.

Es proposa introduir el reconeixement i la importància de la recerca en l'àmbit de l'etnologia. També proposa que tots aquelles sectors dels professionals i acadèmics dedicats al patrimoni i l'estudi de la cultura participin activament en tot el procés d'elaboració de la llei.

Es valora positivament la proposta, però el procediment d'un projecte de llei ja preveu mecanismes participatius en diverses etapes de la seva tramitació.

-
- **Regular legalment les mesures de salvaguarda de PCI a Catalunya (83184)**

Establir legalment mesures de salvaguarda del PCI a realitzar per part de les administracions públiques, institucions culturals (museus, arxius...), entitats i societat civil que han de servir per formalitzar plans de salvaguarda. Per tant haurien de seguir allò establert per la UNESCO en la Convenció i les Directives Operatives, com també el Pla Nacional de Salvaguarda del PCI del Ministeri de Cultura (elaborat amb participació de la Generalitat el 2011).

Proposta que subratlla la necessitat d'establir mesures de salvaguarda i protecció del PCI d'acord amb les Directives Operatives de la Convenció de PCI de la UNESCO, i del Pla Nacional de Salvaguarda del PCI del Ministeri de Cultura.

Es valora positivament la proposta.

-
- **Creació d'un Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de Catalunya (83183)**

Seguint els articles 11 i 12 de la Convenció de la UNESCO, es proposa la creació d'un Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial de Catalunya, que estableixi la realització d'inventaris per territoris o àmbits d'actuació i amb accions d'investigació, avaluació i divulgació similars a l'IPEC sense que aquest desaparegui.

Es valora negativament.

Cal tenir present que des del 1994 existeix l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) que recull elements materials i immaterials de determinats territoris i temàtiques concretes, s'ha creat l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial així com l'Inventari del patrimoni festiu de Catalunya, que recull festes i elements festius que són part del patrimoni cultural immaterial del país. La futura llei hauria de preveure la continuació, millora i actualització dels inventaris del Patrimoni Etnològic i Immaterial, no la creació d'un nou inventari pel PCI.

Aportació 83182:

Diferents observacions en relació a memòria preliminar

Tot i que es mencionen diferents tipologies d'inventaris, no hi ha cap referència als inventaris de patrimoni immaterial territorials i temàtics que s'estan realitzant. El redactat de l'àmbit d) consensuat és: Representacions, escenificacions, jocs i esports tradicionals. Molt important posar èmfasi en l'àmbit educatiu i en la importància de preveure el coneixement del pci en els currículums i en el fet de promoure la participació activa entre els alumnes.

Es fan dues propostes. La primera inclou la referència als inventaris de patrimoni immaterial territorials i temàtics que s'estan realitzant. I la segona que la llei reculli la importància del PCI en l'àmbit educatiu.

La primera es valora negativament atenent a la motius ja descrits en apartats anterior. La segona opció es valora positivament, i es considera que es pot fer un esment més concret en el preàmbul de la llei sobre la importància del coneixement i la transmissió del PCI entre les diferents generacions.

Propostes 83181 – 83179 (repetida)

Un sol marc regulador per a l'associacionisme

Regular l'associacionisme de manera harmonitzada a partir del desplegament de les normes vigents: Llei 4/2008 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya que harmonitza la legislació catalana d'associacions i fundacions Llei 25/2015 del voluntariat i de foment de l'associacionisme; la seva Disposició transitòria 3a estableix desplegar una llei de foment de l'associacionisme.

La proposta d'un sol marc regulador per l'associacionisme coincideix amb nombroses respostes al qüestionari i propostes plantejant que l'associacionisme cultural hauria de legislar-se en una normativa específica de l'associacionisme.

La proposta es valora positivament atès que possiblement "regular l'associacionisme de manera harmonitzada a partir del desplegament de les normes vigents" podria ser una opció més adequada per evitar vincular legislativament el PCI amb l'associacionisme cultural, dos àmbits prou específics per estar regulats en marcs normatius diferents.

Aportació (83181)

Un sol marc regulador per a l'associacionisme

Regular l'associacionisme de manera harmonitzada a partir del desplegament i actualització de les normes vigents:

- *Llei 4/2008 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya que harmonitza la legislació catalana d'associacions i fundacions*
- *Llei 25/2015 del voluntariat i de foment de l'associacionisme; la seva Disposició transitòria 3a estableix desplegar una llei de foment de l'associacionisme*

L'avantprojecte de Llei de foment de l'associacionisme, actualment en tràmit parlamentari, establirà les bases per a una possible legislació específica de protecció i promoció de l'associacionisme cultural català. En base a aquest nou marc legislatiu es considerarà no vincular l'associacionisme cultural al marc reglamentari del patrimoni cultural immaterial, i plantejar-ne una normativa específica, com la llei de foment de l'associacionisme, actualment ja en tràmit al Parlament.

Pel que fa a la llei 4/2008 del llibre tercer del Codi civil de Catalunya a la que fa referència al 1r punt, és una normativa amb uns objectius diferents del que es volen assolir amb el present projecte legislatiu.

Aportació (83181)

Una legislació de drets culturals, donant especial rellevància a l'associacionisme i voluntariat cultural català

Una llei que entengui la cultura com a eina de transformació social. El seu objectiu seria bastir una política pública d'accessibilitat a la cultura fomentant la creativitat,

l'equitat, la cohesió social, el gaudi i el respecte de les diversitats d'identitats presents en la societat. Donaria compliment a la Llei 25/2015, de voluntariat i de foment de l'associacionisme i completaria l'Avantprojecte de llei de foment de l'associacionisme del Departament de Drets Socials.

Malgrat valorar positivament el contingut, la proposta no fa referència al marc normatiu que s'està tractant i que en tot cas això seria matèria de la nova llei de drets culturals.

Aportació 83177

Reconèixer el paper de l'antropologia

Com a Associació Catalana de Professionals de l'Antropologia considerem que la legislació sobre PCI / patrimoni etnològic hauria de recollir d'alguna manera el fet que els antropòlegs / es són els professionals més capacitats per a l'estudi, classificació i gestió d'aquest patrimoni.

Es tracta d'una aportació ja valorada en apartats anteriors.

Aportació 83176

Títol: Una sola llei per a tot el patrimoni català

Veiem com una anomalia que el patrimoni cultural immaterial (o etnològic) no estigui incorporat a una llei de patrimoni general. El cert és que: a) els diferents tipus de patrimoni estan íntimament relacionats; i b) donada la consideració que sovint es dona del PCI com a patrimoni de segona categoria, el fet de destinar-hi una legislació específica més aviat reforça aquesta idea enlloc de lluitar-hi.

Es tracta d'una aportació ja valorada en apartats anteriors.

La directora general

Ref. G802 K100-001 2016

Informe jurídic preliminar sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català

Antecedents

1. Entre maig del 2016 i maig de 2017, la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals i l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura van col·laborar per elaborar diferents versions de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural.
2. Mitjançant acord del Govern de 23 de gener de 2017, es va aprovar una primera memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural.
3. Entre 2017 i 2020 va quedar aturada la tramitació d'aquest Avantprojecte de llei per diferents circumstàncies polítiques i administratives.
4. El 22 de novembre de 2021, la Direcció General de Pressupostos va informar favorablement sobre la Proposta d'acord del Govern pel qual s'aprova una nova memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei esmentat, si bé estableix que caldrà analitzar la implementació de la deducció fiscal que inclourà la iniciativa, ja que implicarà una pèrdua d'ingressos, en termes dels seus costos i beneficis.
5. El 14 de desembre de 2021, el Govern va aprovar una nova versió de la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural.
6. Entre 14 de desembre de 2021 a 14 de gener de 2022, el Departament de Cultura va dur a terme el tràmit de consulta pública prèvia a la ciutadania i a entitats a través del Portal Participa.gencat.cat.
7. El dia 5 d'octubre de 2022, la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural va firmar l'informe de resposta a les diferents propostes, observacions i aportacions que els ciutadans o entitats van realitzar a través del Portal Participa.gencat.cat.
8. El 23 d'octubre de 2023, la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural va trametre a l'advocada en cap de l'Assessoria Jurídica l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, juntament amb la memòria general i la memòria d'avaluació d'impacte les mesures que s'hi proposen, per tal de continuar-ne la tramitació.

Consideracions jurídiques

1. Fonamentació de l'emissió de l'informe.

Aquest informe s'emet d'acord amb l'establert a l'article 36.3.d de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que disposa que els avantprojectes de llei han d'anar acompanyats d'un informe dels serveis jurídics dels departaments concernits. A més aquest informe s'emet d'acord amb l'article 4.1 a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat, i l'article 19.1 a) del Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret 57/2002, de 19 de febrer.

A més, aquest informe segueix l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, pel qual s'aproven les directrius sobre contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general. En aquest sentit, l'apartat II.10 de l'annex de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 disposa que l'informe jurídic preliminar que s'ha d'emetre previ al tràmit d'audiència interdepartamental, i que ha de tenir per objecte:

- a) Comprovar que l'expedient disposa de la documentació prevista a l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre.
- b) Avaluar l'adequació de la proposta al marc normatiu vigent i a les directrius de tècnica normativa.
- c) Indicar si la iniciativa s'ha de sotmetre a consulta d'òrgans externs al Departament, i als tràmits d'informació pública i audiència als interessats.

D'acord amb l'article 5.2 de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, els dictàmens dels advocats de la Generalitat tenen caràcter tècnic jurídic i no són vinculants, tret que alguna disposició legal així ho estableixi.

2. Competència de la Generalitat de Catalunya

1. L'Avantprojecte de llei es fonamenta en la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de cultura que regula l'article 127.1 de l'Estatut d'autonomia (EA). Aquesta competència exclusiva comprèn en tot cas la protecció del patrimoni cultural de Catalunya, la regulació i l'execució de mesures destinades a garantir l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural i a facilitar-hi l'accés, l'inventari i la seva declaració i gestió (art. 127.1.b). L'Estatut d'Autonomia es refereix en general al patrimoni cultural de Catalunya, en el qual s'integren, juntament amb d'altres tipus, el patrimoni etnològic i, per tant, entenem que també es refereix al patrimoni cultural immaterial.

Així mateix la Generalitat disposa de competència exclusiva sobre les activitats artístiques i culturals que es porten a terme a Catalunya (art. 127.1.a) i sobre el foment de la cultura (art. 127.1.d), que comprèn el foment i la difusió del patrimoni cultural i artístic i de la creació i la producció teatrals, musicals, audiovisuals, de dansa, de circ i d'arts combinades portades a terme a Catalunya (art. 127.1.d) així com la projecció internacional de la cultura catalana.

L'article 110 disposa que la competència exclusiva comporta que la Generalitat té, de manera íntegra, la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva.

2. Cal tenir en compte que l'Estat també ha regulat aquest àmbit mitjançant la Llei 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial. D'acord amb la disposició final tercera, aquesta Llei s'ha dictat d'acord amb allò disposat a l'article 149.1.1ª i 28ª, i l'article 149.2 de la Constitució Espanyola, amb excepció:

a) d'allò disposat a l'apartat 4 de l'article 11, que es dicta en atenció a l'article 149.1.3ª de la Constitució Espanyola.

b) l'article 7, que es dicta en virtut d'allò disposat a l'article 149.1.30ª de la Constitució Espanyola.

Per tant, l'Estat ha exercit bàsicament les competències reconegudes en l'article 149.1.1a (condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals), l'article 149.1.3ª (competència exclusiva en matèria de relacions internacionals) l'article 149.1.28a (defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació), 149.1.30ª (competència exclusiva de l'estat per a la obtenció, expedició, homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques pel desenvolupament de l'article 27 de la Constitució) i l'article 149.2 (l'Estat considerarà el servei de la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les comunitats autònomes d'acord amb elles).

- La regla 1ª de l'apartat 1 atribueix a l'estat la competència per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Els béns culturals es troben subjectes a limitacions i a càrregues per garantir la seva defensa, conservació i enriquiment de manera que, en certa mesura, es pot afirmar que resten subjectes a un règim especial, fins i tot, com és aquest el cas, quan es projectin sobre béns immaterials.

L'Estat a l'empara de l'article 149.1.1ª, en relació amb l'article 46 de la Constitució, es considera competent per delimitar el concepte de patrimoni cultural espanyol i, en aquest sentit, la disposició final primera de la Llei 10/2015, de 26 de maig, afegeix un incís final a l'apartat 2 de l'article 1 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, de patrimoni històric espanyol en els termes següents:

"Així mateix, formaran part del Patrimoni Històric Espanyol els béns que integren el Patrimoni Cultural Immaterial, de conformitat amb el que estableixi la seva legislació estatal"

- La regla 3ª de l'apartat 1 reserva a l'Administració General de l'Estat la competència exclusiva en matèria de relacions internacionals. Aquesta competència assisteix a l'estat per a la difusió internacional dels valors culturals que, estant presents en les manifestacions immaterials de la cultura, es protegeixen com a part del patrimoni cultural espanyol. Cal tenir en compte, no obstant, la STC 17/1991 (FJ 6) *"aquestes funcions poden ser exercides tant per l'Estat com per les Comunitats Autònomes que hagin assumit competències respecte el patrimoni històric i cultural sempre que*

no es tractin d'actes generadors de responsabilitats de l'Estat amb tercers, siguin polítiques o econòmiques”

- La regla 28ª de l'apartat de l'apartat 1 assenyalava la competència exclusiva de l'Estat per a la defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació; museus biblioteques i arxius de titularitat estatal, sens perjudici de la seva gestió per part de les Comunitats Autònomes.

Considera l'Estat, en atenció a la STC 17/1991 FJ2, que el concepte de patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol d'incerta dins el concepte de cultura, i que no es pot establir un repartiment automàtic i exclusiu doncs la intervenció, moltes vegades, necessàriament és paral·lela i concurrent, justificada mitjançant l'article 149.2 de la Constitució, en una competència estatal que respectant les assumides estatutàriament per les Comunitats Autònomes, va més enllà de les actuacions enfocades exclusivament a la lluita contra l'espoliació i l'exportació.

- La regla 30ª de l'apartat de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola atribueix a l'Estat la competència exclusiva per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.
- L'apartat 2 indica que l'Estat considerarà el servei a la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les Comunitats Autònomes, d'acord amb elles i sens perjudici de les competències que aquestes puguin assumir. En aquest sentit, el títol competencial prevalent per l'Estat és el de l'article 149.2 en el sentit donat pel Tribunal Constitucional, entre d'altres, a les STC 49/1984; STC 89/2012; STC 122/2014 en què ha qualificat la competència en matèria cultural de “concurrent” o indistinta, ja que l'activitat de l'estat es vincula a una triple finalitat: a) preservació del patrimoni cultural comú; b) necessitat de tractaments generals; c) quan les finalitats culturals no es puguin aconseguir des de altres instàncies.

En base a aquesta jurisprudència STC 49/1984; STC 17/1991; STC 89/2012 i STC 122/2014, el Consell de Garanties Estatutàries de Catalunya ha considerat que la cultura es caracteritza per una concurrència material i funcional i que es tracta “*d'una matèria singular en la qual Estat i comunitats autònomes poden intervenir sobre un mateix objecte, com si fossin dues competències exclusives, que per la seva particularitat no s'exclou sinó que es complementen*” (DCGE 12/2010, 16/2012 i 12/2015).

Això no obstant, la competència en règim de concurrència que la Constitució atribueix a l'Estat, en cap cas es pot convertir en “*un títol universal des del que es puguin realitzar indistintament totes i les mateixes funcions que es puguin realitzar des d'altres competències específiques que tinguin aspectes culturals*” (STC 109/1996), sense que es pugui estendre la competència estatal sobre la cultura “*a àmbits no volguts pel constituent*” (STC 80/2012). Per tant, la competència de l'Estat en matèria cultural, d'acord amb l'article 149.2 de la CE, s'ha de limitar a l'àrea de la “preservació del patrimoni cultural comú” i en allò que necessiti “tractaments generals o que facin menester d'una acció pública quan els

béns culturals no es pogueren aconseguir des de altres instàncies” (STC 122/2014 i STC 48/1984).

La Subcomissió de Seguiment Normatiu, Prevenció i Solució de Conflictes de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat va adoptar un acord per resoldre discrepàncies competencials de diferents preceptes de la Llei 10/2015, del 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, que es va fer públic mitjançant la Resolució PRE/518/2016, de 29 de febrer. Els aspectes més rellevants que es van acordar sobre la interpretació de la llei són els següents:

a) La competència estatal en l'àmbit de les relacions internacionals (article 149.1.3 de la Constitució Espanyola) que s'esmenta en els articles 11.4 i 12.1.e de la Llei s'ha d'interpretar de conformitat amb la doctrina del Tribunal Constitucional, sense que es menyscabi l'exercici de la competència de la Comunitat Autònoma per realitzar activitats a l'exterior que siguin projecció de les seves competències materials en matèria de protecció i difusió del seu patrimoni cultural immaterial.

b) La declaració d'un bé com a *Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial* per l'Administració de l'Estat, que preveu l'article 12 de la Llei, requereix, entre d'altres, l'informe dels òrgans competents de les comunitats autònomes, sense que obsti les accions de declaració o protecció que puguin ser adoptades sobre aquest mateix bé per part de les comunitats autònomes, i entenent que correspon a l'exercici lliure de les seves competències la decisió de subscriure, si escau, els acords de col·laboració entre l'Estat i les comunitats autònomes a què es refereix l'article 12.3.

c) La interpretació dels supòsits previstos en les lletres a i c de l'article 12.1 de la Llei per a la declaració d'un bé com a *Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial* per l'Administració de l'Estat s'ha de fer de conformitat amb la doctrina del Tribunal Constitucional, i aplicar-se únicament quan l'activitat pública de protecció sobre la manifestació immaterial no sigui susceptible de fraccionament o no pugui exercir-se adequadament mitjançant mecanismes de cooperació o coordinació.

d) Interpretar que, de conformitat amb el que preveu l'article 11.2 en relació amb el 13.1, l'elaboració, seguiment i revisió del Pla Nacional de Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial haurà de comptar amb la col·laboració de les comunitats autònomes, mitjançant la seva participació efectiva, i que la seva proposta requerirà del previ acord del Consell del Patrimoni Històric.

e) Interpretar que les metodologies comuns de registre que s'han d'observar en incloure béns en l'Inventari General de Patrimoni Cultural Immaterial, a què fa referència l'article 14.6, han de ser adoptades en el si del Consell del Patrimoni Històric, es desenvoluparan a partir dels sistemes de registre existents a les comunitats autònomes i atenent les seves particularitats.

3. Finalment, la Generalitat té la competència exclusiva en matèria d'organització de la seva Administració, d'acord amb l'article 150 de l'Estatut d'autonomia, que inclou la regulació de la seva estructura, dels seus òrgans i el funcionament. En aquest sentit,

l'Avantprojecte de Llei regula un òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni immaterial i etnològic.

3. Iniciativa legislativa del Govern.

La competència del Govern per aprovar aquest avantprojecte de Llei i presentar-lo al Parlament, es fonamenta en l'article 62.1 de l'Estatut d'autonomia que atribueix al Govern la iniciativa legislativa i en l'article 26.b i 36.1 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, que atribueixen al Govern la funció d'aprovar projectes de Llei i presentar-los al Parlament. Així mateix, l'apartat 2 de l'article 36 de la Llei 13/2008 disposa que la tramitació d'un projecte de Llei requereix de l'Acord previ del Govern sobre la oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del Departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de Llei corresponent.

4. Documentació i procediment

1. El procediment aplicable a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de Llei és l'establert a l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern.

Pel que fa a la regulació de l'elaboració de lleis continguda al Títol VI de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig, la va declarar inconstitucional o inaplicable a les iniciatives legislatives de les Comunitats Autònomes, perquè correspon a les Comunitats Autònomes la regulació de l'elaboració de les lleis.

2. L'article 36.1 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que el Govern exerceix la iniciativa legislativa per mitjà de la presentació de projectes de Llei al Parlament.

La tramitació d'un avantprojecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa, que aprova la **memòria preliminar**, d'acord amb l'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, i de conformitat amb l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública.

El Govern va aprovar la primera memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei mitjançant l'Acord de 23 de gener de 2017 i una nova versió de la memòria preliminar mitjançant **acord de 14 de desembre de 2021**.

3. L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, disposa que la tramitació d'un projecte de Llei s'inicia a proposta del departament competent en la matèria del projecte.

L'Avantprojecte de Llei objecte d'aquest informe ha estat impulsat pel Departament de Cultura mitjançant la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural.

Al Departament de Cultura correspon les atribucions pròpies de l'Administració de la Generalitat en els àmbits del patrimoni cultural i la cultura tradicional i popular catalana (art. 3.13, apartat 4, del Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya).

Així mateix, la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural té com a funcions definir i impulsar les polítiques públiques en els àmbits de promoció de la cultura popular i tradicional d'acord amb les competències que preveu la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, d'acord amb l'article 75.1 del Decret 110/2022, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Cultura.

4. L'article 133 de la Llei estatal 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques regula la **consulta pública prèvia**, tant per als avantprojectes de llei com de reglament, per obtenir l'opinió dels subjectes i les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma amb caràcter previ a la seva elaboració. La Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig, va declarar inaplicable aquesta regulació estatal a la tramitació de lleis autonòmiques.

La Llei 5/2020 va modificar la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya per incorporar el tràmit de la consulta pública prèvia en l'elaboració de disposicions reglamentàries (nou article 66 *bis*), però no és aplicable a l'elaboració d'avantprojectes de llei. Això no obstant el Govern de la Generalitat, mitjançant l'Acord de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, ha establert que és procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, amb algunes excepcions.

La Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural va realitzar la consulta pública prèvia de l'Avantprojecte de llei objecte d'aquest informe, a través del Portal Participa.gencat.cat. La ciutadania i entitats determinades van realitzar aportacions per a l'elaboració de l'Avantprojecte de llei mitjançant el portal esmentat. L'òrgan impulsor va emetre un informe en què avalua les diferents aportacions i, de forma motivada, estableix quines incorporarà a la proposta normativa i quines són rebutjades.

En relació amb aquest informe, cal dir, que la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ha acceptat diverses propostes realitzades per diferents entitats del sector cultural en el tràmit de consulta pública prèvia sobre la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei. El canvi més rellevant consisteix a suprimir de la proposta normativa tota la regulació relativa a la promoció i el desenvolupament de l'associacionisme cultural, que d'acord amb la memòria preliminar s'havia d'incloure en l'Avantprojecte de llei, però finalment s'ha considerat convenient mantenir el règim vigent en aquesta matèria.

3. L'Avantprojecte de llei té un preàmbul i va acompanyat de la documentació següent:

a) La **memòria general**, que conté els apartats següents:

- La justificació de l'adequació de la norma als fins que es persegueixen.
- El marc normatiu en què s'insereix.
- La relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de llei i la taula de vigències i derogacions resultants.
- La competència de la Generalitat sobre la matèria.
- La relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència.
- La procedència, si escau, de sotmetre l'expedient a informació pública.

b) La **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades**, que inclou els informes següents:

- Un informe d'impacte pressupostari.
- Un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica.
- Un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses.
- Un informe d'impacte de gènere.

Consten a l'expedient les dues memòries esmentades, signades per la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, en data 23 d'octubre de 2023.

4. De conformitat amb el punt 2.1 de l'apartat IV de l'Annex de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 sobre tramitació de normes, l'Avantprojecte de llei s'ha de sotmetre a **consulta interdepartamental** perquè els departaments puguin formular les observacions que estimin convenientes, a través del fòrum de l'aplicació SIGOV (Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern). L'audiència interdepartamental finalitza amb la presentació de la iniciativa a la sessió corresponent del **Consell Tècnic**. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

5. L'article 69 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern estableix que les persones tenen **dret a participar**, per mitjà de la presentació de **proposes i suggeriments**, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu. Les persones poden trametre les seves propostes i suggeriments sobre la proposta normativa abans del tràmit d'audiència i informació pública.

A la memòria general consta que l'òrgan impulsor no considera necessari dur a terme aquest tràmit de participació ciutadana *"atès que s'han fet consultes preliminars a les entitats representatives del sector per elaborar l'avantprojecte de llei, i es garantirà, de manera suficient, la participació ciutadana i de les entitats a través del tràmits d'audiència i informació pública. Així mateix, consideren que, atès l'àmbit regulat, no és necessari un tràmit de participació ciutadana ja que l'Avantprojecte de llei té una incidència poc rellevant en l'esfera personal i patrimonial de la ciutadania"*. En aquest sentit, i en relació amb aquest

tràmit, entenem que la memòria exposa i justifica de forma suficient la no realització del tràmit de participació ciutadana.

6. Cal garantir la transparència en el procediment d'elaboració d'aquesta norma i, d'acord amb l'article 10.1.c i d de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, l'Administració ha de fer públic, a través del **Portal de la Transparència**, els procediments normatius en curs d'elaboració, amb indicació de l'estat de tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes normatius, els diversos textos de les disposicions, la relació i valoració dels documents originats pels procediments d'informació pública i participació ciutadana i per la intervenció dels grups d'interès, si escau.

D'acord amb l'apartat 2 de l'article 69 de la Llei 19/2014 relatiu a la participació ciutadana en l'elaboració de les normes, els òrgans encarregats de tramitar el procediment han penjat al Portal de la Transparència l'Acord del Govern que aprova la memòria preliminar, i caldrà incorporar la versió inicial de l'Avantprojecte de llei i les memòries corresponents un cop el Consell Tècnic hi hagi donat el vistiplau per a la seva tramitació.

7. L'Avantprojecte de llei s'ha de sotmetre al **tràmit d'audiència** de les entitats representatives de l'àmbit del patrimoni immaterial. La memòria general, d'acord amb la lletra a) de l'article 36.3 de la Llei 13/2008, estableix que el projecte normatiu es sotmetrà a audiència de les entitats representatives del sector de la recerca, protecció i difusió del patrimoni cultural immaterial. Això és, a les entitats integrants de la **Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial** format en l'actualitat per les vint i dues entitats esmentades a la memòria general. Així mateix, també es vol atorgar tràmit d'audiència a la **Xarxa de Museus d'Etnologia**. El tràmit d'audiència es pot instrumentalitzar per qualsevol mitjà i també de forma electrònica.

D'altra banda, el projecte legislatiu s'ha de sotmetre al **tràmit d'audiència** de les entitats representatives de l'Administració local (**Federació de Municipis de Catalunya i Associació Catalana de Municipis i Comarques**) perquè l'Avantprojecte de llei regula les competències de l'Administració local sobre declaració, salvaguarda i difusió dels béns culturals immaterials. També considerem que cal consultar a l'**Ajuntament de Barcelona** atès que té incidència en el règim especial del municipi de Barcelona, d'acord amb l'article 89 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Aquesta corporació local té competències sobre la conservació i la custòdia dels béns integrants del patrimoni cultural compresos en el terme municipal de Barcelona d'acord amb l'article 114 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, i, pel que fa a la declaració de béns culturals la titularitat de les quals pertocui a altres administracions públiques, correspon a l'Ajuntament de Barcelona informar preceptivament de la inclusió o desafectació d'un bé al patrimoni esmentat i exercir la iniciativa per a la incoació, d'acord amb l'article 117 de la Llei esmentada. El termini d'audiència **no pot ser inferior a 15 dies**, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

L'article 3.c) del Reglament de la **Comissió Mixta Generalitat de Catalunya - Ajuntament de Barcelona** atribueix la funció d'estudiar i informar projectes de llei i altres iniciatives legislatives que incideixen en el règim especial de la Carta municipal de Barcelona.

Per portar a terme aquesta funció, es va constituir un Grup de Treball específic, integrat de forma paritària per representants de l'administració de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona. Mitjançant Acord de data 7 de juny de 2013, de participació de l'Ajuntament de Barcelona en les iniciatives normatives de la Generalitat de Catalunya, es concreta, per una banda, el procediment per tal que es permeti a l'Ajuntament de Barcelona participar i informar en els procediments d'iniciativa legislativa que puguin incidir en el règim especial de la Carta Municipal i, per una altra banda, s'estén aquesta participació als projectes de disposicions reglamentàries de l'administració de la Generalitat.

En el cas dels avantprojectes de llei, la participació de l'Ajuntament de Barcelona en el procediment es preveu en dos moments diferents del procés d'elaboració: en primer lloc, en la fase d'elaboració de la memòria preliminar i, en segon lloc, quan es tramita el text articulat de l'avantprojecte de llei, una vegada sotmès al Consell Tècnic, en tràmit de consulta interdepartamental, prèviament al tràmit d'audiència i/o informació pública. La Secretaria de la Comissió Mixta ha de donar trasllat del text articulat a la Secretaria General de l'Ajuntament de Barcelona per a la seva anàlisi i formulació, si escau, d'aportacions i d'al·legacions, en el si del Grup de Treball.

8. Així mateix la iniciativa legislativa s'ha de sotmetre a **informació pública** mitjançant un edicte publica al DOGC perquè l'Avantprojecte de llei afecta interessos molt diversos i, en general, afecta la ciutadania, tal com recull la memòria general, aquesta afectació es dedueix a través de les mesures que es preveuen per protegir i difondre el patrimoni cultural immaterial i etnològic. A través d'aquest tràmit qualsevol ciutadà o entitat podrà realitzar les observacions i propostes que estimin pertinents. El termini d'informació pública **no pot ser inferior a 15 dies**, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern. Si es formulen observacions, cal respondre-hi motivadament.

9. L'Avantprojecte de llei s'haurà de sotmetre als informes i dictàmens dels òrgans o entitats següents:

a) Correspon a l'**Institut Català de les Dones** l'emissió de l'informe d'impacte de gènere, que s'ha de sol·licitar mitjançant la Secretaria General, en atenció a l'article 3 g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de la Dona, segons el qual li correspon: "Elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a que fa referència els articles 36.3 b i 37.2 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern".

b) **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts**: d'acord amb l'article 4.f de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, que atribueix al CONCA la funció d'emetre informes preceptius sobre els avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural.

c) **Secretaria d'Administració i Funció Pública**, específicament la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques, perquè la iniciativa conté un capítol que regula un òrgan col·legiat de caràcter consultiu, d'acord amb el Decret 289/2022, de 2 de novembre,

de reestructuració del Departament de la Presidència i l'article 71.b del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència. Aquest precepte li atribueix la funció d'elaborar informes preceptius i vinculants relatius a les disposicions de creació, modificació o supressió d'entitats institucionals de l'Administració de la Generalitat i a les que defineixen les estructures organitzatives dels departaments i dels organismes que en depenen.

d) **Departament d'Economia i Hisenda**, pel seu impacte pressupostari, d'acord amb l'article 36.1 h) del decret 58/2022, de 29 de març, de reestructuració del Departament d'Economia i Hisenda, correspon a la **Direcció General de Pressupostos** analitzar les propostes, acords, disposicions i actuacions amb impacte pressupostari dels departaments i entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya.

e) El **Consell de la Mancomunitat Cultural**, ja que, d'acord amb l'article 3.f de l'Ordre CLT/14/2019, de 31 de gener, correspon a aquest òrgan estudiar i analitzar prèviament els projectes de disposicions de caràcter general que impulsi el departament competent en matèria de cultura quan sigui preceptiu l'informe de la Comissió de Govern Local, com és el cas.

f) **Consell de Governos Locals**, a través de la Secretaria de Governos Locals i de Relacions amb l'Aran perquè, d'acord amb la Llei 12/2010, del 19 de maig, li correspon participar en la tramitació de normes reglamentàries que afecten de manera específica les administracions locals.

Així mateix es recomana sol·licitar informe als òrgans següents:

a) **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català**, ja que correspon a aquest òrgan consultiu proposar modificacions normatives per al millor compliment dels objectius de la Llei de patrimoni cultural català, d'acord amb l'article 81.d de la Llei 9/1993, de 30 de setembre.

b) **Consell de l'Etnologia Catalana**, atès que li correspon prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit del foment i la protecció del patrimoni etnològic i, en especial, en les relatives al desplegament de la legislació sobre patrimoni cultural català o altres àmbits legislatius que puguin afectar el patrimoni etnològic, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril. També li correspon prestar assessorament tècnic sobre els processos de protecció i salvaguarda del patrimoni etnològic que es derivin del desplegament de la Convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial i de la Convenció per a la protecció del patrimoni mundial cultural i natural, ambdues de la UNESCO.

Cal que l'òrgan impulsor valori la conveniència de demanar informe al **Consell de l'Associacionisme Cultural**, perquè una de les seves funcions és prestar assessorament tècnic en les matèries i qüestions que li siguin sotmeses pel Departament de Cultura en l'àmbit del foment i la protecció de l'associacionisme cultural, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre, i l'associacionisme és una manifestació rellevant del patrimoni immaterial com a forma d'organització social.

10. L'article 36.3.c de la Llei 13/2008 exigeix que s'elabori una **memòria d'al·legacions** en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència, informació pública i informes emesos, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la seva incidència en la redacció final de l'Avantprojecte de Llei. Per tant, en la mesura en què la tramitació avanci caldrà emetre la memòria de les observacions i les al·legacions presentades, específicament destinada a actualitzar l'expedient en concordança amb els canvis derivats dels tràmits referits. En aquest sentit, fer esment a la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora (dictàmens 411/2019, 1/2020, 13/2020 entre d'altres) que s'ha pronunciat en el sentit que l'avaluació i la motivació dels diferents tràmits s'ha de dur a terme de forma concentrada en un únic document complet i actualitzat, per garantir un resultat més clar i coherent i, en definitiva, a favor de la seguretat jurídica.

11. L'Avantprojecte de Llei s'ha de sotmetre a la consideració del **Consell Tècnic**, d'acord amb les directrius de l'Acord de Govern de 19 de maig de 2009 sobre tramitació de normes, i posteriorment s'ha de sol·licitar l'informe de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**, d'acord amb l'article 193.1.a del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (Decret 2/2003), que és preceptiu atès que l'Avantprojecte de Llei afecta al règim local, ja que estableix les competències de l'Administració local sobre declaració, salvaguarda i difusió del patrimoni cultural immaterial del seu àmbit territorial.

12. No és preceptiu el dictamen del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya atès que l'Avantprojecte de Llei no regula matèries socioeconòmiques, laborals ni d'ocupació, d'acord amb l'article 2 de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, sinó que el seu objecte és protegir i difondre el patrimoni cultural immaterial i l'associacionisme cultural.

13. No és preceptiu el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora d'acord amb els articles 8 i 9 de la Llei 5/2005, de 2 de maig, ja que no es tracta d'un reglament executiu ni d'una disposició normativa que s'elabora en virtut de delegació legislativa ni desplega el dret comunitari, sinó que es tracta d'un avantprojecte de Llei.

14. Finalment l'Avantprojecte de Llei s'haurà de sotmetre a **informe jurídic final**, preceptiu per a la presentació al darrer **Consell Tècnic**, d'acord amb l'article 8.1.a del Decret 413/2011, de 13 de desembre, i a l'aprovació del **Govern** com a projecte de Llei, per a la seva posterior tramesa al Parlament. D'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, el Govern pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de Llei.

El Govern ha de trametre el Projecte de Llei al Parlament acompanyat de tota la documentació annexa, d'acord amb l'article 36.6 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

5. Anàlisi material

5.1 Estructura

L'Avantprojecte de Llei s'estructura en els apartats següents:

a. Títol

- b. Part expositiva (preàmbul)
- c. Part dispositiva
- d. Part final

5.2 Descripció

a. Títol

El títol de la iniciativa és el següent:

Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català

b. Part expositiva

El preàmbul exposa, en termes generals, els antecedents de referència i la descripció del patrimoni cultural immaterial. Així mateix s'indica l'objectiu i la finalitat de la disposició.

En aquest sentit, l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català té per objecte la regulació de la salvaguarda, promoció i inventari del patrimoni cultural immaterial de Catalunya.

La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català regula la protecció dels béns culturals mobles i immobles, i en el seu article 1.3 estableix que formen part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les particularitats lingüístiques, d'acord amb la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.

La Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural estableix en el seu article 2.2 que la cultura popular i tradicional inclou tot el que fa referència al conjunt de manifestacions culturals, tant materials com immaterials, com són les festes i els costums, la música i els instruments, els balls i les representacions, les tradicions festives, les creacions literàries, la cuina, les tècniques i els oficis i totes les altres manifestacions que tenen caràcter popular i tradicional, i també les activitats tendents a difondre-les arreu del territori i a tots els ciutadans. Per tant, la normativa catalana limita el reconeixement i la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial a la cultura popular i tradicional. La iniciativa legislativa neix de la necessitat de regular de manera global el patrimoni cultural immaterial, perquè es reconegui i protegeixi altres possibles manifestacions de la immaterialitat. El concepte de patrimoni cultural immaterial s'incorpora en el Dret internacional a través de l'acció de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), que ha definit el patrimoni cultural immaterial i ha establert les obligacions de les administracions en aquest àmbit a través de tractats internacionals com la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003) i la Convenció sobre la Protecció i la Promoció de la Diversitat de les Expressions Culturals (2005).

Per tant, **l'objecte de la disposició és adaptar la normativa catalana al concepte de patrimoni cultural immaterial que estableix la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO, així com donar una major presència**

i rellevància a aquesta part del patrimoni cultural, establint les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.

c. Part dispositiva

L'Avantprojecte de Llei conté vint i tres articles, ordenats en cinc capítols, amb l'objecte següent:

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Objecte

Article 2. Concepte de patrimoni cultural immaterial

Article 3. Àmbits del patrimoni cultural immaterial

Article 4. Concepte de salvaguarda

Article 5. Agents del patrimoni cultural immaterial

Article 6. Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial

Article 7. Actuacions de les administracions públiques

Capítol 2. Categories de protecció del patrimoni cultural immaterial

Article 8. Béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 9. Procediment de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacionals

Article 10. Registre de béns culturals d'interès nacional

Article 11. Procediment per deixar sense efecte o modificar una declaració de bé cultural immaterial d'interès nacional

Article 12. Catalogació de béns culturals immaterials d'interès local

Capítol 3. Règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

Article 13. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials nacionals declarats

Article 14. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès local

Article 15. Accés als béns culturals immaterials d'interès nacional i local

Article 16. Planejament urbanístic

Article 17. Protecció de béns materials vinculats a béns culturals immaterials

Article 18. Inventari dels elements culturals immaterials de Catalunya

Article 19. Apropiació indeguda

Capítol 4. Òrgan consultiu

Article 20. Òrgan consultiu en matèria de patrimoni cultural immaterial

Capítol 5. Regim sancionador

Article 21. infraccions administratives

Article 22. Sancions

Article 23. Òrgan sancionador

El **capítol 1**, de disposicions generals, estableix l'objecte de la Llei i defineix què s'entén per patrimoni cultural immaterial, així com els àmbits en els quals es manifesta, d'acord amb la definició de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial.

Al respecte, recordar que l'article 1 de la Convenció esmentada defineix el patrimoni cultural immaterial de la manera següent:

“S’entén per «patrimoni cultural immaterial» els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques —juntament amb els instruments, els objectes, els artefactes i els espais culturals que els són inherents— que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconguin com a part integrant del seu patrimoni cultural. Aquest patrimoni cultural immaterial, que es transmet de generació en generació, és recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb la naturalesa i la seva història, els infon un sentiment d’identitat i continuïtat i contribueix, per tant, a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana. Als efectes d’aquesta Convenció, es tindrà en compte únicament el patrimoni cultural immaterial que sigui compatible amb els instruments internacionals de drets humans existents i amb els imperatius de respecte mutu entre comunitats, grups i individus i de desenvolupament sostenible.

2. El «patrimoni cultural immaterial», segons es defineix en el paràgraf 1 supra, es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) tradicions i expressions orals, incloent-hi la llengua com a vehicle del patrimoni cultural immaterial;*
- b) arts de l’espectacle;*
- c) usos socials, rituals i actes festius;*
- d) coneixements i usos relacionats amb la naturalesa i l’univers;*
- e) tècniques artesanals tradicionals.*

(...)”.

De manera que el concepte de patrimoni cultural immaterial definit a l’**article 2** d’aquest Avantprojecte de Llei, així com els àmbits en què aquest es manifesta d’acord amb l’**article 3** del mateix Avantprojecte, s’avenen amb la referida Convenció:

Article 2

Concepte de patrimoni cultural immaterial

1. S’entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les pràctiques, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques, juntament amb béns mobles, els béns immobles, i els espais culturals i naturals que li són inherents, que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconguin com a part integrant del seu patrimoni cultural.

(...)

Article 3

Àmbits del patrimoni cultural immaterial

El patrimoni cultural immaterial es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) Activitats productives, processos i tècniques artesanals tradicionals.*
- b) Creences, festes, rituals i cerimònies.*
- c) Formes de comunicació, expressions orals i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques*
- d) Danses i balls, representacions, jocs i esports.*

- e) *Manifestacions musicals i sonores.*
- f) *Sistemes de cura, alimentació, gastronomia i arts culinàries.*
- g) *Formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social, com també els usos i els costums tradicionals d'abast local i/o nacional.*

Especialment rellevant resulta **l'apartat 1 de l'article 6** en excloure de la protecció i reconeixement previst en la iniciativa legislativa a totes les manifestacions del patrimoni cultural immaterial que no siguin compatibles amb els instruments internacionals de drets humans i amb el respecte mutu entre les comunitats, grups i les persones, així com amb la protecció, el respecte i la dignitat dels animals i amb el desenvolupament sostenible. Així mateix, els béns identificats com a patrimoni cultural immaterial no poden comportar manifestacions de discriminació o de violència contràries als drets humans, la igualtat de gènere, el benestar de les persones la integritat dels ecosistemes o als valors i principis que inspiren l'ordenament jurídic. D'altra banda, **l'article 4** defineix la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, entesa com les mesures que han de garantir la seva viabilitat; i **l'article 5** estableix què s'entén per portador o protagonistes d'elements del patrimoni cultural immaterial; ambdós conceptes són fonamentals per a l'aplicació de l'avantprojecte de Llei. Finalment, **l'apartat 2 de l'article 6** detalla les característiques generals del patrimoni cultural immaterial, identificades en la pertinença, el reconeixement, la representativitat, la rellevància, la identitat col·lectiva i vigència, la interculturalitat, l'equitat, la sostenibilitat i l'accessibilitat; i **l'article 7** estableix els deures per les administracions públiques en aquesta matèria, d'acord amb el respectiu àmbit de competències.

El **capítol 2** estableix les categories de protecció del patrimoni cultural immaterial, que són dues: béns culturals immaterials d'interès nacional i béns catalogats amb la declaració de béns culturals immaterials d'interès local (**articles 8 a 12**). Es regulen els procediments per a la seva declaració o catalogació i la documentació necessària per a la seva tramitació, d'acord amb la normativa general sobre procediment administratiu comú. Els elements nacionals s'han d'inscriure en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 10**) i els béns culturals immaterials d'interès local s'han d'inscriure en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català (**article 12**).

El **capítol 3** estableix el règim de salvaguarda dels béns culturals immaterials nacionals declarats i d'interès local. Uns i altres han de disposar de mesures adequades per a la salvaguarda de l'element (**articles 13 i 14**). Així mateix, es garanteix l'accés als elements culturals immaterials nacionals i d'interès local, pel seu examen o estudi per part d'investigadors, però també l'accés públic, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes d'aquestes manifestacions culturals (**article 15**). En la mateixa línia es fa esment que els plans urbanístics i les normes urbanístiques tinguin en compte els béns culturals declarats als efectes de contribuir al desenvolupament de les manifestacions culturals corresponents (**article 16**). També s'estableix les mesures que han de prendre les administracions públiques per a la protecció i difusió del patrimoni cultural immaterial, les quals també han de vetllar pel respecte i conservació dels llocs, espais, itineraris i dels suports materials en què se sustenten els elements immaterials objecte de protecció. En qualsevol cas la protecció màxima dels béns materials necessita de la seva declaració com a bé cultural d'interès nacional o bé catalogat d'acord amb la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 17**). Igualment, es

regula l'existència d'un inventari dels elements culturals immaterials de Catalunya, amb la voluntat d'assegurar la seva salvaguarda. Les dades de l'inventari són públiques i accessibles a través de mitjans digitals (**article 18**). Finalment s'encarrega a les administracions públiques que vetllin perquè el patrimoni cultural immaterial no sigui objecte d'apropiació indeguda per part de persones que no tenen legitimitat a través del reconeixement de drets de propietat intel·lectual o industrial (**article 19**).

El **capítol 4** estableix que el Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan Col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial. Així mateix, estableix que la seva composició, funcions, règim orgànic i funcionament s'ha de regular per Ordre de la persona titular del departament competent en matèria de cultura (**article 20**). En aquest sentit l'avantprojecte de Llei manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

El **capítol 5** estableix un règim sancionador reduït atès el caràcter intangible d'aquest patrimoni i d'acord amb els principis de dinamisme inherent al patrimoni cultural immaterial i a la llibertat d'expressió i al protagonisme de les comunitats i grups portadors del patrimoni cultural immaterial com a creadors, mantenidors, protagonistes i promotors de la manifestació cultural. D'acord amb el principi de legalitat i tipicitat que regeix la potestat sancionadora, l'Avantprojecte de Llei estableix les infraccions administratives i en relació amb les sancions es remet a les establertes en l'article 73 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**articles 21 i 22**). Finalment, estableix els òrgans competents per incoar i imposar les sancions així com el termini d'un any per resoldre i notificar la resolució dels procediments sancionadors (**article 23**).

d. Part final

Pel que fa a la part final, l'Avantprojecte de Llei ha de contenir dues disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres disposicions finals.

Pel que fa a les disposicions addicionals, cal al·ludir a la declaració com a elements culturals immaterials nacionals de les manifestacions culturals que consten en la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat de la UNESCO amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i que formen part de la cultura catalana. Així mateix es reclassifiquen les festes o elements festius declarats patrimonials o tradicionals d'interès nacional d'acord amb el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, com a elements culturals immaterials nacionals, i les festes populars d'interès cultural i les festes, elements festius, manifestacions i celebracions inscrits en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya com a elements culturals immaterials locals.

Quant a les disposicions derogatòries, es deroguen els articles de l'1 al 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural; i també es deroga el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya. Així mateix, es manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

En relació amb les disposicions finals, es modifica l'article 1.3 de la Llei 9/1993, de 30 de desembre, del patrimoni cultural català per incloure al patrimoni cultural immaterial com a part del patrimoni cultural català i remetre's a la seva legislació especial; es faculta al govern per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta Llei; i s'estableix la seva entrada en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada al DOGC.

5.3. Directrius de tècnica normativa

5.3.1 Consideracions preliminars

D'acord amb l'apartat 1 de l'article 62 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, l'Administració Pública ha d'exercir la iniciativa normativa de manera que el marc resultant sigui previsible, tant estable com sigui possible i fàcil de conèixer i comprendre per als ciutadans i els agents socials.

D'acord amb l'apartat 1 de l'article 63 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, l'Administració Pública ha d'exercir la iniciativa legislativa de manera que l'aprovació d'una norma comporti, com a regla general, una simplificació de l'ordenament jurídic vigent.

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 132 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, anualment, les administracions públiques han de fer públic un pla normatiu que contingui les iniciatives legals o reglamentàries que s'hagin d'eleva per a la seva aprovació l'any següent.

L'Avantprojecte de Llei de patrimoni cultural immaterial català consta al Pla de Govern 2020-2023, aprovat per acord de govern de 21 de setembre de 2021.

5.3.2 Elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya

El Manual d'elaboració de les normes de la Generalitat de Catalunya remarca els principis d'elaboració de les disposicions normatives i estableix les regles de redacció i estructuració de les disposicions normatives.

De la revisió de l'expedient se'n desprèn, en termes generals, que la iniciativa s'ajusta a aquests principis i regles, si bé se'n formulen les observacions següents:

Preàmbul:

A la part expositiva de la norma s'indica que la Llei s'estructura en 22 articles, distribuïts en cinc capítols, dues disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i dues disposicions finals, si bé ha de dir:

*“La Llei s'estructura en **23 articles**, distribuïts en cinc capítols, dues disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i **tres** disposicions finals.”*

Així mateix, el preàmbul esmenta que el Capítol 4 estableix la necessitat que l'Administració de la Generalitat compti amb òrgans col·legiats en l'àmbit del patrimoni cultural immaterial, si bé la funció consultiva en aquesta matèria s'atribueix al Consell de l'Etnologia Catalana,

òrgan que ja es troba constituït. Per aquest motiu proposem una nova redacció de la part expositiva, en els termes següents:

“El capítol 4 estableix que el Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial. Així mateix, estableix que la seva composició, funcions, règim orgànic i funcionament s'ha de regular per Ordre de la persona titular del departament competent en matèria de cultura”.

A la part final del preàmbul s'assenyala que es modifica la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i es deroga el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, i també es modifica la Llei 9/1993, de 30 de desembre, del patrimoni cultural català per incloure al patrimoni cultural immaterial com a part del patrimoni cultural català i remetre's a la seva legislació especial, si bé hauria de dir:

“Es deroguen els articles de l'1 al 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i també es deroga el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya. Així mateix es modifica la Llei 9/1993, de 30 de desembre, del patrimoni cultural català per incloure al patrimoni cultural immaterial com a part del patrimoni cultural català i remetre's a la seva legislació especial”.

Articulat

Article 2, cal incorporar el número 2 a l'inici del segon apartat.

Article 20 es proposa substituir “òrgan consultiu en matèria de patrimoni cultural immaterial per “*Consell de l'Etnologia Catalana*”.

Apartat 5 de l'article 20, cal establir una graduació en la prescripció de les infraccions administratives de manera que únicament les molt greus prescrivin al cap de cinc anys, les greus i les lleus haurien de prescriure en un termini inferior.

Disposicions derogatòries, cal incorporar el títol de la disposició derogatòria primera – derogació de normes-, cal incorporar el títol de la disposició derogatòria segona- manteniment de vigència de normes-;

Disposicions finals, cal incorporar el títol disposició final primera- modificació de la Llei del patrimoni cultural català-; disposició final segona –Autorització de desplegament-, disposició final tercera- Entrada en vigor-.

6. Observacions

L'Assessoria Jurídica ha participat en l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei, la qual cosa ha permès introduir les esmenes corresponents perquè la proposta s'ajusti a dret i als criteris formals de tècnica normativa, **sens perjudici de la recomanacions i propostes de millora que s'efectuen a l'apartat cinquè d'aquest informe.**

Conclusions

Informo favorablement sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, atès que considerem que el seu contingut s'ajusta al bloc de la constitucionalitat i a la resta de l'ordenament jurídic, sens perjudici que es tramiti el procediment previst a l'apartat 3 d'aquest informe i que s'acceptin les consideracions realitzades a l'apartat 5.

Barcelona,

Esther Gonzalez Aznar -
DNI [REDACTED] (TCAT)

Signat digitalment per Esther
Gonzalez Aznar - DNI [REDACTED]
(TCAT)
Data: 2023.11.07 16:18:53 +01'00'

Esther González Aznar
Advocada de la Generalitat Adjunta

Maria Pilar
Bayarri Roda -
[REDACTED] (TCAT)

Signat digitalment
per Maria Pilar
Bayarri Roda - DNI
[REDACTED] (TCAT)
Data: 2023.11.07
17:56:58 +01'00'

Maria Pilar Bayarri i Roda
Advocada en cap de la unitat
departamental del Gabinet Jurídic
al Departament de Cultura

Identificació de l'expedient

Informe CLT_023_2024, relatiu a l'expedient de sol·licitud d'informe d'impacte de gènere que el Departament de Cultura ha fet arribar a aquest Institut en data 09/02/2024 sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català.

Normativa i polítiques sobre igualtat, transversalitat i interseccionalitat de la perspectiva de gènere

Àmbit internacional

- a) El **Conveni europeu de drets humans (1950)** del Consell d'Europa en el seu article 14 estableix la prohibició de discriminació: «El gaudi dels drets i de les llibertats reconeguts en el present Conveni ha d'ésser assegurat sense cap distinció, especialment per raó de sexe, raça, color, llengua, religió, opinions polítiques o altres, origen nacional o social, pertinença a una minoria nacional, fortuna, naixença o qualsevol altra situació».
- b) La **Resolució «Mainstreaming the gender perspective into all policies and programmes in the United Nations System»** (A/52/3, 18 de setembre de 1997) d'Ecosoc de Nacions Unides, defineix la incorporació de la perspectiva de gènere com «el procés d'avaluació de les implicacions per a dones i homes de qualsevol acció prevista, inclosa la legislació, les polítiques o els programes, en tots els àmbits i tots els nivells».
- c) L'**Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible (2015)** de Nacions Unides insta els estats membres a desenvolupar un marc que transversalitzï la perspectiva de gènere en tots els nivells governamentals i parlamentaris.
- d) El **Pla d'acció per a la promoció de la igualtat de gènere 2004** de la Decisió del Consell de Ministres de l'OSCE 14/04, emfasitza la necessitat de desenvolupar en profunditat i reforçar un procés continu i sostenible de transversalització de la perspectiva de gènere.

Àmbit europeu

- a) Els articles 2 i 3.3 del **Tractat UE**, estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat de dones i homes.

- b) Els articles 8 i 10 del **Tractat de Funcionament de la UE**, estableixen que, en totes les seves accions, la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats de dones i homes, i promourà la seva igualtat.
- c) L'**Estratègia d'Igualtat de Gènere 2020-2025** de la Unió Europea, és l'actual full de ruta per avançar en l'assoliment de l'equitat de gènere.
- d) La Comunicació de la Comissió al Consell i al Parlament Europeu – **El Programa d'acció per a la transversalització de la igualtat de gènere en la cooperació de la Comunitat al desenvolupament** [COM (96) 67 final, del 21 de desembre de 1996], de la Comissió Europea, assumeix la transversalitat de gènere com a principi rector de totes les actuacions públiques en els següents termes:
«Mobilitzar específicament totes les polítiques i les mesures generals per tal d'assolir la igualtat, tenint en compte de forma activa i oberta en la fase de planificació els possibles efectes sobre les respectives condicions, situacions i necessitats dels homes i de les dones».

Àmbit estatal

- a) La **Llei Orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes**, estableix la transversalitat de gènere com a principi d'actuació dels poders públics.

Àmbit català

- a) L'**Estatut d'Autonomia de Catalunya**, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats de les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones.
- b) La **Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes**, desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i els drets de les dones i estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones. En relació amb la interseccionalitat, el preàmbul de la Llei preveu que s'han de tenir en compte també, a més de la discriminació per raó de sexe, altres aspectes com ara la discriminació múltiple i les situacions de desavantatge per raó d'ètnia, color, orígens ètnics i socials, característiques genètiques, llengua, religió, conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria, competències, naixement, discapacitat, edat, orientació sexual o nivell econòmic.

- c) La **Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia**, desenvolupa i garanteix els drets de lesbianes, gais, bisexuals, persones trans i persones intersexuals (LGBTI), estableix els principis orientadors de l'actuació dels poders públics i defineix les polítiques públiques que han de promoure la igualtat efectiva de les persones LGBTI.
- d) La **Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista** estableix els principis orientadors en les intervencions dels poders públics en aquesta matèria, incloent-hi una atenció i una reparació adequades a les dones que han patit violència masclista.
- e) La **Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació**, estableix els principis i regula les mesures i els procediments per garantir i fer efectius el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, el respecte a la dignitat humana i la protecció davant qualsevol forma, acte o conducta de discriminació.

Normativa sobre l'informe d'impacte de gènere

- i. Els projectes de disposicions reglamentàries que s'elaborin en l'àmbit competencial de l'Administració de la Generalitat han d'anar acompanyats sempre d'una memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades que integri, com a mínim i entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere, tal i com estableix l'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- ii. L'article 3 lletra g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, en concordança amb el Decret 78/2023, d'11 d'abril, de reestructuració de l'Institut Català de les Dones, estableix que correspon a aquest Institut elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fa referència, entre d'altres, l'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, precitada, tràmit intern que es dona per completat amb aquest document.

Normativa sobre l'ús no sexista ni androcèntric del llenguatge

- a) El principi vuitè de l'article 3 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics, entre els quals s'inclou l'Administració de la Generalitat, han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les

dones, amb les minories i amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.

- b) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11).
- c) La [Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya](#), de l'any 2011, de la Direcció General de Política Lingüística, proposa una sèrie de solucions per evitar que aquests textos incloguin formes androcèntriques i generin disfuncions amb la normativa citada anteriorment.

Anàlisi del text presentat

El present Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català. L'objecte d'aquest Avantprojecte és donar una major presència i rellevància a aquesta part del patrimoni cultural. Segons la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial el concepte de patrimoni cultural immaterial inclou els usos, les representacions, les expressions, els coneixements i les tècniques, juntament amb els instruments, objectes, artefactes i espais culturals que li són inherents, que la societat, les comunitats i les persones reconeixen com a part integrant del seu patrimoni cultural.

Per tant, es pot afirmar que el patrimoni cultural immaterial, en una o més de les seves manifestacions, forma part de la vida quotidiana de la pràctica totalitat de la població catalana.

Els departaments de l'Administració de la Generalitat han d'incorporar la perspectiva de gènere de manera transversal en els seus decrets de reestructuració, atorgant funcions específiques de gènere a totes les unitats departamentals amb pes rellevant des d'aquest punt de vista.

Assegurar la perspectiva de gènere requereix que no es tracti com una qüestió genèrica o accessòria de l'objecte principal de la norma o política que es vol dur a terme, sinó que hi ha d'estar incorporada de manera transversal i implementada en totes les qüestions que aborda el text, formant-ne part genuïna.

L'anàlisi d'impacte de gènere és una qüestió bàsica en totes les polítiques de la Generalitat de Catalunya, ja que cal donar compliment als compromisos del govern de

transformació feminista, de garantir de la transversalitat de la perspectiva de gènere, i de materialitzar els mandats de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Així l'article 3 de la Llei 17/2015 disposa que els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes, reconeixent el valor que aporten dones i homes i aplicant de manera positiva els canvis necessaris per a millorar la societat i respondre a les realitats, les oportunitats, les necessitats i les expectatives dels dos sexes.

A més, a l'article 24 estableix les actuacions que han de dur a terme les administracions públiques de Catalunya per garantir la igualtat efectiva de dones i homes i evitar tota mena de discriminació per raó de sexe en el terreny de les manifestacions culturals. Es proposen les següents actuacions:

- a) Adoptar les mesures necessàries per a garantir el dret de les dones a la cultura i a ésser considerades agents culturals i per a visibilitzar la cultura que els és pròpia.
- b) Adoptar les mesures necessàries per a evitar tot tipus de discriminació per raó de sexe i promoure la igualtat efectiva en el terreny de la creació cultural i la participació de les dones en les activitats culturals, tenint en compte llurs realitats i aspiracions.
- c) Impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones amb la participació de les dones, i promoure polítiques culturals que en facin visibles les aportacions al patrimoni i a la cultura de Catalunya, i també la diversitat.
- d) Fomentar que en les manifestacions culturals de qualsevol mena no es reproduïxin estereotips ni prejudicis sexistes, i promoure la creació i la divulgació d'obres que presentin innovacions formals favorables a la superació de l'androcentrisme i del sexisme, al coneixement de la diversitat ètnica, cultural i funcional dels diferents col·lectius de dones, i a la visualització de les diferents orientacions sexuals o identitàries de les dones.
- e) Facilitar la promoció de manifestacions culturals de diferents procedències en què les dones siguin reconegudes i no menystingudes.
- f) Garantir que les produccions culturals públiques incorporin una visió no sexista i no androcèntrica, i potenciar que els centres de creació cultural afavoreixin la creació i la difusió de les obres culturals d'autoria femenina mitjançant les mesures de sensibilització, promoció i foment adequades.
- g) Respectar i garantir la representació equilibrada en els diferents òrgans consultius, científics, jurats i de decisió existents en l'organigrama artístic i cultural.
- h) Promoure i vetllar per la presència de creadores catalanes en la programació cultural pública a les exhibicions locals, nacionals, estatals i internacionals, i també la representació paritària de dones i homes en les candidatures dels honors i distincions que convoquin.
- i) Prohibir l'organització i la realització d'activitats culturals en espais públics on no es permeti la participació de les dones o se n'obstaculitzi la participació en igualtat de condicions amb els homes.

En tot cas, però, com diu la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes del Govern de Catalunya: "Les administracions públiques de Catalunya han de procurar d'atenir-se al principi de representació equilibrada de dones i homes en el nomenament dels titulars dels òrgans de direcció i dels organismes públics vinculats o dependents, i fomentar aquest principi en els òrgans de direcció de les associacions i organitzacions de tota índole."

Per altra banda, la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, de Igualtat efectiva de homes i dones, recull a l'article 26 la igualtat en l'àmbit de la creació i producció artística i intel·lectual:

1. Les autoritats públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de vetllar per fer efectiu el principi d'igualtat de tracte, i d'oportunitats entre dones i homes en tot el que estigui relacionat amb la creació i la producció artística i intel·lectual i amb la difusió d'aquesta.
2. Els diferents organismes, agències, ens i altres estructures de les administracions públiques que de manera directa o indirecta configurin el sistema de gestió cultural han de dur a terme les actuacions següents:
 - a) Adoptar iniciatives destinades a afavorir la promoció específica de les dones en la cultura i a combatre la seva discriminació estructural i/o difusa.
 - b) Polítiques actives d'ajuda a la creació i producció artística i intel·lectual d'autoria femenina, traduïdes en incentius de naturalesa econòmica, per crear les condicions perquè es produeixi una igualtat efectiva d'oportunitats.
 - c) Promoure la presència equilibrada de dones i homes en l'oferta artística i cultural pública.
 - d) Que es respecti i es garanteixi la representació equilibrada en els diferents òrgans consultius, científics i de decisió existents en l'organigrama artístic i cultural.
 - e) Adoptar mesures d'acció positiva a la creació i producció artística i intel·lectual de les dones, propiciant l'intercanvi cultural, intel·lectual i artístic, tant nacional com internacional, i la subscripció de convenis amb els organismes competents.
 - f) En general i a l'empara de l'article 11 d'aquesta Llei, totes les accions positives necessàries per corregir les situacions de desigualtat en la producció i creació intel·lectual artística i cultural de les dones.

L'impacte de gènere és un enfocament que incorpora un model d'intervenció que contempla introduir el principi d'igualtat entre dones i homes en l'activitat diària de la política. Es tracta d'una estratègia que el que pretén és aconseguir que les consideracions de gènere s'incloguin sistemàticament en el disseny, la planificació i l'avaluació de les qüestions, opcions i repercussions de les polítiques. És una

metodologia d'anàlisi de les intervencions i polítiques públiques i privades que pretén explorar les conseqüències de les decisions sobre les persones i la manera en què aquestes conseqüències poden variar per a les dones i els homes en funció de les diferències i desigualtats per raó de sexe. També pretén assolir una major igualtat entre dones i homes com un dels resultats de la intervenció pública, al mateix temps que el creixement, l'eficiència, la reducció de la pobresa i la millora de la sostenibilitat.

Sovint s'afirma que actualment ja es reconeix a bastament el paper de les dones com a creadores, transmissores i receptores de cultura i, per tant, la discriminació és cosa del passat, però això no és així perquè manca encara reconeixement a les aportacions fetes per les dones i també l'existència del sostre de vidre que els hi barra el pas també en aquest àmbit. Tal com es recull a [Les polítiques de dones a l'àmbit de la cultura](#) (Institut Català de les Dones, 2010), el llegat cultural establert, el que arriba a la major part de la població per la via de l'educació, ja sigui escolar o informal, o de l'oferta cultural pública i privada, es centra d'una forma gairebé exclusiva, i sovint excloent, en les aportacions masculines, es basa en una visió androcèntrica. Alhora, els criteris pels quals s'estableixen les activitats o fites humanes que poden ser qualificades d'aportacions culturals que cal conèixer i servir es basen també en una mirada, la sexista, que ignora o menyspreja les que han estat obra femenina.

Segons un informe sobre [Patrimonio cultural inmaterial y género](#) (UNESCO, 2008), totes les manifestacions del patrimoni cultural immaterial porten i transmeten coneixements i normes relacionades amb les funcions i relacions entre els diferents gèneres d'una determinada societat. De tal manera que el patrimoni cultural immaterial constitueix un context idoni per a la conformació i transmissió de les funcions i identitats de gènere. El patrimoni cultural immaterial i la construcció pròpia de la identitat de gènere són, per tant, inseparables.

L'accés i participació en expressions específiques del patrimoni cultural immaterial també són determinats pel gènere. L'artesanía tradicional, per exemple, sovint es basa en particulars divisions del treball amb funcions complementàries i estructurades per gènere. D'altra banda, en algunes ocasions les pràctiques socials, els actes festius i les arts interpretatives poden representar problemes i prejudicis socials de la comunitat en qüestió, com per exemple qüestions relacionades amb les funcions i/o les desigualtats entre els dos sexes.

Actualment, si bé és manifesta la puixança de les dones en determinats camps de la cultura, existeix també allò que s'anomena "sostre de vidre", que barra el pas de les dones als llocs de decisió, de preeminència o a l'autoritat que emana del seu fer. Per altra banda, amb relació a les pràctiques culturals, cal comentar que en termes d'associacionisme cultural, la darrera Enquesta de participació cultural de 2023 del

Departament de Cultura diu que un 16,6% de la població entrevistada participa en associacions culturals (15,9% homes i 16,6% dones). La participació augmenta amb l'edat oscil·lant entre un 9,5% el grup més jove i un 22% en el més gran. El tipus d'associacions més freqüents són els de promoció de la llengua i la cultura (21%), ateneisme cultural (17,7%), festa i artesanía (12,5%), música (12%) i teatre (10,3%).

Un pas previ a tot plantejament d'una política cultural no sexista ni androcèntrica és el reconeixement que s'ha de donar a les aportacions culturals de les dones, a les del passat i a les actuals:

- d'una banda, mostrant i recolzant que en el món de la cultura, les dones a més de ser receptores, tenen moltes coses a aportar.
- d'una altra banda, visibilitzant i valorant el llegat femení, que orientarà les dones actuals i els donarà legitimitat i seguretat de fer i dedicar-se a aquest àmbit, ja que els permetrà conèixer referents i poder partir de la feina que elles ja han fet i aportat prèviament.

Per a concloure, cal comentar com les relacions de gènere de les comunitats estan en constant evolució, i això possibilita l'avanç cap a una igualtat de gènere i la superació de la discriminació referent a això a través de la pràctica del patrimoni cultural immaterial. La igualtat i no discriminació constitueixen drets humans fonamentals.

Cal considerar la igualtat de gènere i el patrimoni cultural immaterial des de la perspectiva dels drets humans, el punt de mira no ha de centrar-se en les diferents funcions de gènere, sinó en la qüestió de si aquestes neguen la dignitat i el benestar de les persones implicades. La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona no considera que l'amenaça siguin les actituds i pràctiques culturals tradicionals en si, ni tan sols les funcions diferenciades assignades a homes i dones, sinó les conseqüències negatives específiques que poden derivar-se d'això, com l'aplicació d'estereotips a dones que els resten autonomia o perjudiquen els seus interessos d'alguna altra manera.

Respecte a dades específiques sobre patrimoni immaterial a Catalunya, no es pot fer un diagnòstic quantitatiu amb perspectiva de gènere prou aprofundit perquè no es troben registrades, per el que s'imposa produir dades del sector o promoure l'obertura de dades al web de dades obertes de la generalitat amb perspectiva de gènere.

Conclusions

Així doncs, d'acord amb el que s'ha dit, l'Institut Català de les Dones efectua les aportacions següents respecte del projecte presentat a informe:

PRIMERA. Des d'un punt de vista formal, cal modificar diferents termes emprats al text per tal que aquest no presenti disfuncions amb la normativa a dalt esmentada sobre ús no androcèntric del llenguatge. Així:

1. On diu “als membres” hi ha de dir **“les persones membres”**.
2. On diu “individus” hi ha de dir **“persones”**.
3. On diu “individu” hi ha de dir **“persona”**.
4. On diu “al protagonisme de les comunitats, grups i entitats com a creadors, mantenidors, portadors o protagonistes i promotors de la manifestació cultural” hi ha de dir **“al protagonisme de les comunitats, grups i entitats com a creadores, mantenedores, portadores o protagonistes i promotores de la manifestació cultural”**.
5. On diu “d'un tècnic” hi ha de dir **“d'una persona tècnica”**.

SEGONA. Des d'un punt de vista material, en aplicació del principi de transversalitat recollit al Principi Primer de l'article 3 de la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, i que té l'objectiu de millorar les condicions de vida de les dones i, alhora, transformar la construcció social de les desigualtats de gènere, es proposen les modificacions següents:

1. Redacció alternativa de l'apartat h) de l'article 6.2 Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial:

h) Equitat: que l'ús, gaudi i beneficis derivats del bé siguin justos i equitatius respecte de les comunitats, grups o individus que s'identifiquin amb aquest, tenint en compte els usos i costums tradicionals i el dret consuetudinari de les comunitats locals. **Per afegit, no han de perpetuar situacions patents de desigualtats per raó de sexe i de gènere o derivades de la discriminació múltiple, així com per les situacions de desavantatge per raó d'ètnia, color, orígens ètnics i socials, característiques genètiques, llengua, religió, conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria, competències, naixement, discapacitat, edat, orientació sexual o nivell econòmic.**
2. Afegir un punt 4 a l'article 7 Actuacions de les administracions públiques:

4. Correspon a les administracions públiques de Catalunya adoptar les actuacions recollides al article 24 sobre manifestacions culturals de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

3. Redacció alternativa del punt 4 de l'article 14 Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials nacionals declarats:

4. Les entitats, grups o persones que han elaborat el pla de salvaguarda han de fer, de manera quinquennal, un informe dels resultats obtinguts, una avaluació de la seva eficàcia i les modificacions corresponents per a la seva millora. Aquest informe ha d'ésser lliurat al departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura. En el seu defecte, aquesta avaluació ha d'ésser efectuada per l'Administració de la Generalitat. **Hi ha d'incloure un apartat específic sobre l'impacte de gènere i igualtat de tracte i no-discriminació en l'àmbit de la seva actuació i presentar totes les seves dades relatives a persones físiques desagregades per sexe (dona/home) i identitat de gènere (dona/home/persona no binària) segons les indicacions de la guia [Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica](#).** En aquest procés de valoració de resultats s'ha de prendre com a base els criteris que van justificar la seva declaració. Una alteració substantiva d'aquests criteris comporta la modificació de la declaració o bé deixar-la sense efectes.

4. Afegir un punt 5 a l'article 21 Consell de l'Etnologia Catalana:

5. Les persones titulars del òrgan col·legiat han de tenir una composició paritària de conformitat amb la Disposició Transitòria Primera. 1 i 2 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Data: 2024.03.12
10:45:17 +01'00'

Èlia Soriano Costa
Directora executiva de l'Institut Català de les Dones

INFORME SOBRE PROPOSTA DE DISPOSICIÓ

Disposició: Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català.

Departament: Cultura

Sense impacte pressupostari adicional

Descripció i justificació de la proposta

1. El concepte de patrimoni cultural immaterial és relativament nou i pretén remarcar el fet que tota societat és susceptible de generar i elaborar pràctiques socials de gran valor cultural, independentment de la grandesa o excel·lència de seva trajectòria històrica. Fins fa ben poc, el patrimoni cultural s'associava majoritàriament al patrimoni material de tipus històric, artístic o monumental que recollia l'esplendor del passat i la memòria d'un temps i d'una societat. Aquest concepte de patrimoni ha evolucionat i s'ha diversificat considerablement, tant en les seves concrecions materials com immaterials, i ha donat cabuda també a aquelles manifestacions i expressions immaterials de la cultura viscuda i recreada per la societat, les comunitats i els grups; manifestacions que s'insereixen en les relacions socials de les persones i llurs àmbits d'interacció de vida quotidiana: la vida familiar, laboral, econòmica, política, festiva, religiosa, d'oci, etc. És, consegüentment, el que s'ha aplegat sota el concepte de patrimoni cultural immaterial, terme que avui designa tot un gran ventall d'expressions culturals a la vegada que desplega en l'actualitat un gran camp d'acció en l'àmbit de la gestió.
2. El concepte de patrimoni cultural immaterial s'incorpora en el Dret internacional a través de l'acció de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), que ha definit el patrimoni cultural immaterial i ha establert les obligacions de les administracions en aquest àmbit a través de tractats internacionals com la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003) i la Convenció sobre la Protecció i la Promoció de la Diversitat de les Expressions Culturals (2005).
3. La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català regula la protecció dels béns culturals mobles i immobles, i en el seu article 1.3 estableix que formen part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les particularitats lingüístiques, d'acord amb la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.
4. La Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural estableix en el seu article 2.2 que la cultura popular i tradicional inclou tot el que fa referència al conjunt de manifestacions culturals, tant materials com immaterials, com són les festes i els costums, la música i els instruments, els balls i les representacions, les tradicions festives, les creacions literàries, la cuina, les tècniques i els oficis i totes les altres manifestacions que tenen caràcter popular i tradicional, i també les activitats tendents a difondre-les arreu del territori i a tots els ciutadans. L'article 5 de l'esmentada Llei assenyalava al seu torn que constitueixen el patrimoni etnològic els béns immobles, el béns mobles i els béns immaterials que són expressió de tècniques, oficis o formes de vida tradicionals.

5. Per tot això, l'objectiu d'aquesta Llei és el de situar el patrimoni cultural immaterial català, d'acord amb la seva actual rellevància social i cultural, al màxim nivell de llur reconeixement patrimonial i jurídic. La Llei vol reforçar l'impuls vers els programes d'identificació, estudi, protecció, salvaguarda i promoció d'aquest patrimoni, i estableix les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.
6. La Llei s'estructura en 22 articles distribuïts en cinc capítols, dues disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i dues disposicions finals.
7. En data 14 de desembre de 2021 el Govern de la Generalitat aprovà la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català i de l'associacionisme cultural.

Anàlisi i impacte pressupostari

D'acord amb la memòria d'avaluació d'impacte de la Directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, de data 23 d'octubre de 2023, la norma que es proposa no representarà un impacte pressupostari pel Departament de Cultura. En aquest sentit, no s'esperen canvis respecte a l'import del pressupost del Departament destinat a polítiques de salvaguarda del patrimoni immaterial.

Actualment, en relació amb els recursos personals i materials de totes les administracions públiques, els òrgans competents en matèria de patrimoni cultural immaterial són, per una banda, la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural que impulsa la política de protecció del patrimoni etnològic i el patrimoni immaterial, l'aplicació de la norma no suposarà cap canvi respecte al personal. Per altra banda, actualment també existeix el Consell de l'Etnologia de Catalunya i el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català que amb l'aplicació de la norma continuaran exercint les seves tasques com en l'actualitat.

Pel que fa als recursos personals i materials en relació amb els diferents inventaris, actualment ja existeix l'Inventari de Patrimoni Etnològic de Catalunya i el Catàleg de Patrimoni Festiu, també existeix el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, en aquest sentit, la normativa inclou l'obligació de catalogar i declarar els Béns culturals immaterials d'interès nacional (BCIIN) i Béns culturals immaterials d'interès local (BCIIL), dos procediments que ja estan implementats en l'actualitat i que, per tant, no necessitarien nous recursos personals i materials, ja que s'utilitzaran els recursos existents i es comptarà amb la col·laboració d'entitats públiques i privades i grups de persones que organitzen i promouen els elements culturals immaterials.

Finalment, com que la major part del patrimoni es troba en l'actualitat inventariat, el cost d'inventariar els béns del patrimoni cultural immaterial no variarà per a l'Administració. Pel que fa als Plans de Salvaguarda en l'actualitat des de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ja s'atorguen ajuts perquè entitats, grups o persones que promouen o gestionen aquests elements culturals puguin desenvolupar aquesta tasca, fet que provoca que no es generi cap increment en el pressupost.

Conclusions

Aquest centre directiu, des del punt de vista estrictament pressupostari, **informa favorablement** sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català.

La directora general de Pressupostos

Esther Pallarols
Llinàs - DNI

[Redacted] (TCAT)

Signat digitalment per
Esther Pallarols Llinàs -
DNI [Redacted] (TCAT)
Data: 2023.11.09
15:57:34 +01'00'

Informe sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català

La Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, de conformitat amb el que preveu l'article 71.b) del Decret 19/2022, de 8 de febrer, de reestructuració del Departament de la Presidència, emet l'informe següent:

Antecedents

En data 8 de novembre de 2023, el secretari general del Departament de Cultura tramet l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, als efectes de l'emissió del corresponent informe per part d'aquesta Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic.

L'Avantprojecte de llei "té per objecte la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de Catalunya", tal com s'especifica a l'article 1.

L'article 20 regula el Consell de l'Etnologia Catalana com a òrgan consultiu en matèria del patrimoni cultural immaterial. Aquest informe es limita a valorar aquest òrgan.

Consideracions generals

1. Consideracions generals sobre la creació d'òrgans col·legiats

Com a criteris generals que cal tenir en compte a l'hora de valorar la creació d'un òrgan col·legiat i a més de les previsions contingudes a la normativa vigent (Llei 26/2010, del 3 d'agost i Llei 40/2015, d'1 d'octubre), la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic té en compte els següents:

- Sense perjudici del que preveuen les Lleis esmentades, com també la Llei 13/1989, de 14 de desembre, sobre la creació d'aquests òrgans, el Govern ha de crear els òrgans col·legiats de caràcter interdepartamental i la persona titular del departament els de caràcter departamental.
- Únicament s'haurien de regular per llei aquells òrgans col·legiats que necessàriament ho han de ser per una norma d'aquest rang (per exemple, quan es tracta de modificar una llei que crea o regula un òrgan col·legiat). De manera excepcional, es crearan per llei si són de gran importància pel seu caràcter institucional o per la repercussió o l'impacte de

les seves activitats i quan a més tinguin vocació de permanència. La regulació per llei dificulta modificacions o supressions posteriors, condiona innecessàriament l'executiu en l'exercici de les seves atribucions i, normalment, no implica cap avantatge sobre la regulació per reglament.

- La disposició de creació d'un òrgan col·legiat ha d'especificar l'òrgan en el qual s'integra, la seva composició, la presidència, la secretaria, les funcions, la durada i les normes de funcionament. En el cas d'òrgans col·legiats creats per llei, convindria, en tot cas, que constés a la llei la integració, l'objecte o la missió i les funcions més importants i remetre a decret pel que fa al seu desplegament o concreció.
- No es poden crear òrgans col·legiats que impliquin una duplictat de funcions amb altres òrgans col·legiats, òrgans actius, àrees funcionals, unitats laborals o unitats directives.
- S'ha d'evitar la creació d'òrgans col·legiats amb la mateixa composició que la d'altres òrgans col·legiats existents. En aquest cas és millor atribuir als òrgans ja existents les funcions que es volen atribuir al nou òrgan col·legiat. Si un òrgan col·legiat té funcions i composició properes a l'òrgan que es vol crear, és millor atribuir-li les noves funcions i modificar-ne, si escau, la composició que crear el nou òrgan col·legiat.
- Excepte que estigui justificat, la creació d'un òrgan col·legiat no pot implicar la creació de cap òrgan actiu o lloc de treball.
- Pel que fa al funcionament, s'aplicarà la normativa aplicable als òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat en allò que no estigui previst per la norma de creació.
- La secretaria de l'òrgan col·legiat hauria de recaure en una vocalia o en personal adscrit a la unitat en la qual s'integri l'òrgan sense tenir vot encara que tingui veu, en la línia indicada per la normativa vigent.
- Són denominacions pròpies d'òrgans col·legiats: consell, comitè, comissió, observatori, etc.

2. Consideracions específiques

D'acord amb l'article 20 de l'Avantprojecte de llei:

"1. El Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial.

2. Aquest òrgan col·legiat ha de tenir un caràcter assessor amb funcions de participació, impuls i del patrimoni etnològic català.

3. Sens perjudici d'allò disposat en aquesta Llei, la seva composició, funcions, règim orgànic i de funcionament es determinen per Ordre de la persona titular del departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura.

4. L'òrgan col·legiat ha d'exercir les seves funcions sens perjudici de les competències del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català o altres òrgans consultius en matèria de patrimoni cultural i de manera coordinada amb ells."

Actualment, el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, esmentat en l'apartat 4 d'aquest article, té les funcions següents:

- a) Emetre informes i dictàmens a requeriment de les administracions competents i del Parlament.
- b) Emetre informe favorable prèviament a la declaració de béns culturals d'interès nacional i emetre els restants informes que determina la legislació sobre el patrimoni cultural.
- c) Prestar assessorament cultural als òrgans gestors del patrimoni cultural.
- d) Proposar les modificacions normatives, si escau, i les actuacions públiques o privades necessàries per al millor compliment dels objectius de la legislació sobre patrimoni cultural.

El Consell Assessor és un òrgan col·legiat departamental de caràcter molt tècnic (Decret 102/1994, de 3 de maig, sobre la composició i el funcionament del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català).

Actualment, el Consell de l'Etnologia Catalana està regulat a l'Ordre CLT/152/2015. Aquesta ordre el configura com un òrgan col·legiat departamental amb una composició que abasta àmbits vinculats amb la recerca, la protecció, la visibilització i la difusió del patrimoni etnològic català (museus, universitats, etc.).

Tal com s'ha indicat al punt anterior d'aquest informe únicament s'haurien de regular per Llei aquells òrgans col·legiats que necessàriament ho han de ser per una norma d'aquest rang (per exemple, quan es tracta de modificar una Llei que crea o regula un òrgan col·legiat). De manera excepcional, es crearan o regularan per Llei si són de gran importància pel seu caràcter institucional o per la repercussió o l'impacte de les seves activitats i quan a més tinguin vocació de permanència. Per tant, el Departament impulsor ha de valorar si es donen aquestes circumstàncies tenint en compte que la regulació per Llei dificulta modificacions o supressions posteriors, condiona innecessàriament l'executiu en l'exercici de les seves atribucions i, normalment, no implica cap avantatge sobre la regulació per reglament.

Una llei no ha de fer referència a òrgans creats per decret (per exemple, el Consell Assessor abans esmentat), per tant, **s'ha d'eliminar** aquesta referència concreta. El Consell Assessor ja quedaria inclòs dintre de la referència a "altres òrgans consultius [...]" (article 20.4).

També resulta discutible que la composició, funcions, etc. del Consell d'Etnologia Catalana es determini per ordre i no per una disposició del Govern si la seva composició fos de caràcter interdepartamental. Si es vol mantenir la composició actual (Ordre CLT/152/2015) sí que seria suficient amb una ordre, ja que no es tractaria d'un òrgan col·legiat de caràcter interdepartamental.

Convindria revisar l'expressió "*règim orgànic*" (apartat 3) tenint en compte que es tracta d'un òrgan col·legiat (entenem que es pot suprimir aquesta referència).

De totes maneres s'han d'evitar duplicitats o funcions excessivament properes amb altres òrgans i, per tant, si és el cas, s'hauria de revisar la normativa reguladora d'altres òrgans propers (Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, etc.).

La norma reguladora del Consell de l'Etnologia Catalana (com passa actualment amb l'Ordre CLT/152/2015) haurà de preveure la integració d'aquest, ja que l'Avantprojecte de llei no ho indica. En aquest sentit convindria que, si no ho fa l'Avantprojecte de llei, a l'apartat 3 s'afegís "*la integració*".

Finalment recomanem suprimir la referència al número 1 de l'apartat "Manteniment de la vigència de normes", ja que es tracta d'un únic apartat, i valorar, des del punt de vista estrictament jurídic, si no seria convenient matisar aquesta previsió (per exemple, donant un contingut temporal fins que no es modifiqui per una altra norma).

Conclusions

La Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques, pel que fa al seu àmbit de competències, **informa favorablement** sobre l'*Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català*, sense perjudici de les anteriors consideracions, que s'han d'entendre com a recomanacions a valorar pel Departament proponent, i sempre que es disposi de dotació pressupostària per atendre la seva aplicació, o bé es compti amb l'autorització de l'òrgan competent.

El subdirector general d'Organització
de l'Administració i del Sector Públic

Víctor López Jalle
- DNI [REDACTED]
(AUT)

Signat digitalment per
Víctor López Jalle - DNI
[REDACTED] (AUT)
Data: 2023.11.21 09:39:34
+01'00'

INFORME JURÍDIC

Referència:	Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona (Expt.023/2023/SG)
Objecte:	Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català

1. Objecte de l'informe

És objecte d'aquest informe examinar l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, per tal de valorar la seva afectació al règim especial de la ciutat de Barcelona, d'acord amb el que disposa l'article 3.c) del Reglament de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona per a la revisió i el desplegament de la Carta Municipal de Barcelona i recollir el conjunt d'aportacions formulades per les Gerències de l'Ajuntament interessades, per la Secretaria General (Departament de Desenvolupament de la Carta Municipal de Barcelona) i per la Direcció de l'Àrea de Règim Jurídic.

2. Consideracions**2.1.**

L'article 3.c) del Reglament de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona atribueix la funció d'estudiar i informar projectes de Llei i altres iniciatives legislatives que incideixen en el règim especial de la Carta municipal de Barcelona.

Per portar a terme aquesta funció, es va constituir un Grup de Treball específic, integrat de forma paritària per representants de l'administració de la Generalitat i de l'ajuntament de Barcelona. Mitjançant Acord de data 7 de juny de 2013, de participació de l'Ajuntament de Barcelona en les iniciatives normatives de la Generalitat de Catalunya, es concreta, per una banda, el procediment per tal que es permeti a l'Ajuntament de Barcelona participar i informar en els procediments d'iniciativa legislativa que puguin incidir en el règim especial de la Carta Municipal i, per una altra banda, s'estén aquesta participació als projectes de disposicions reglamentàries de l'administració de la Generalitat.

En el cas dels avantprojectes de Llei, la participació de l'Ajuntament de Barcelona en el procediment es preveu en dos moments diferents del procés d'elaboració: en primer lloc, en la fase d'elaboració de la memòria preliminar i, en segon lloc, quan es tramita el text articulat de l'avantprojecte de Llei, una vegada sotmès al Consell Tècnic, en tràmit de consulta interdepartamental, prèviament al tràmit d'audiència i/o informació pública. La Secretaria de la Comissió Mixta ha de donar trasllat del text articulat a la Secretaria General de l'Ajuntament de Barcelona per a la seva anàlisi i formulació, si escau, d'aportacions i d'al·legacions, en el si del Grup de Treball.

De conformitat amb l'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, i l'Acord del Govern de data 22 de gener de 2019, l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de Llei ha de contenir una memòria preliminar que incorpori l'anàlisi de l'impacte de la norma sobre el règim especial de la Carta Municipal de Barcelona.

2.2.

La Secretaria de la Comissió Mixta ha donat trasllat a l'Ajuntament de Barcelona en data 16 de novembre de 2023 el text de l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, que va ser vist pel Consell Tècnic, apartat II, el 14 de novembre de 2023.

2.3.

D'acord amb allò que disposa el preàmbul de l'avantprojecte de llei, l'article 127 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de cultura, que comprèn en tot cas la protecció del patrimoni cultural de Catalunya, la regulació i l'execució de mesures destinades a garantir el seu enriquiment i la seva difusió, i a facilitar-ne l'accés, l'inventari i la seva declaració i gestió. El patrimoni cultural inclou tant la protecció de béns materials, mobles i immobles, com de béns immaterials.

La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català regula la protecció dels béns culturals mobles i immobles. En el seu article 1.3 estableix que formen part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les particularitats lingüístiques, d'acord amb la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural.

El preàmbul posa de manifest que l'objectiu d'aquesta llei és el de situar el patrimoni cultural immaterial català, d'acord amb la seva actual rellevància social i cultural, al màxim nivell de llur reconeixement patrimonial i jurídic. La Llei vol reforçar l'impuls vers els programes d'identificació, estudi, protecció, salvaguarda i promoció d'aquest patrimoni, i estableix les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.

L'Avantprojecte de llei s'estructura en 24 articles distribuïts en cinc capítols, tres disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres disposicions finals.

El capítol 1, de disposicions generals, estableix l'objecte de la Llei i defineix què s'entén per patrimoni cultural immaterial, així com els àmbits en els quals es manifesta.

El capítol 2 estableix les categories de protecció del patrimoni etnològic i immaterial, que són dues: Béns Culturals Immaterial d'Interès Nacional i Béns Culturals Immaterial d'Interès Local. Els elements nacionals s'han d'inscriure en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català i els elements locals s'han d'inscriure en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català a què es refereix l'article 15 de la Llei esmentada.

El capítol 3 estableix el règim de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional i local. Uns i altres han de disposar de plans de protecció i salvaguarda com a instruments de gestió, revisables cada cinc anys, i en els quals es defineixen la metodologia d'actuació i el programa d'accions a desenvolupar per assolir la protecció desitjada. Entre d'altres mesures, es fa esment que els plans urbanístics tinguin en compte la vinculació de possibles espais a manifestacions culturals immaterials. També es regula l'existència d'un inventari dels béns culturals immaterials de Catalunya, que és l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya, amb la voluntat d'assegurar la seva salvaguarda.

El capítol 4 estableix que el Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial.

El capítol 5 estableix un règim sancionador d'aquest patrimoni, d'acord amb els principis de dinamisme inherent al patrimoni cultural immaterial i a la llibertat d'expressió i al protagonisme de les comunitats, grups i entitats com a creadors, mantenidors, portadors o protagonistes i promotors de la manifestació cultural.

Es deroguen els articles de l'1 al 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i també es deroga el Decret 389/2006, de 17

d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya. Així mateix, es modifica la Llei 9/1993, de 30 de desembre, del patrimoni cultural català per incloure al patrimoni cultural immaterial com a part del patrimoni cultural català i remetre's a la seva legislació especial.

2.4.

Respecte a la incidència de la iniciativa normativa en el règim especial de Barcelona, l'article 89 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC) estableix que *"el municipi de Barcelona disposa d'un règim especial establert per llei de Parlament"*. Així també, l'article 78 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya reconeix que *"el municipi de Barcelona gaudeix del règim jurídic especial establert en la Llei de la Carta Municipal de Barcelona"*.

A aquests efectes, la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona i la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona, configuren el seu règim especial legal.

Cal destacar que la previsió continguda a l'Estatut suposa que el règim especial de Barcelona aconsegueix reconeixement normatiu a nivell estatutari, constituint una veritable garantia institucional que restringeix l'àmbit d'actuació del legislador ordinari i dota a la institució d'un nivell de protecció especial. Més enllà del principi constitucional d'autonomia municipal, el EAC conté un reconeixement exprés de l'existència d'un règim municipal especial per a Barcelona, de manera que es configura com un mandat imperatiu al legislador, que no pot optar per la seva inexistència, i tampoc pot buidarlo de contingut fins al punt de fer-lo irreconeixible com a tal règim especial.

L'article 5 de la Carta municipal de Barcelona disposa que qualsevol norma sectorial que afecti als governs locals ha de tenir en compte el règim especial de la ciutat de Barcelona en els termes que estableix l'article 89 de l'EAC.

L'article 59 de la Carta Municipal disposa que el municipi de Barcelona té les competències atribuïdes per aquesta Carta, les que li atribueixen altres normes i les que li siguin delegades per les altres administracions.

Per a l'efectivitat de l'autonomia garantida constitucionalment i del règim de capitalitat reconegut en la Carta Municipal i, també, per al compliment de les finalitats establertes per l'article 2 de la Llei reguladora de les bases de règim local i en la Carta europea d'autonomia local, l'article 58 de la Carta Municipal declara que la legislació de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya ha d'assegurar al municipi de Barcelona l'atribució de les competències procedents d'acord amb la seva capacitat de gestió, i també la participació en la gestió dels serveis i els equipaments de l'Estat o de la Generalitat bàsics per al desenvolupament de la ciutat.

L'avantprojecte de llei no incorpora cap referència al municipi de Barcelona ni al seu règim especial.

Això no obstant, l'àmbit material de la norma incideix en allò que regula la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona en els articles 113, 114, 115 i 117.

És rellevant posar de manifest la competència de l'ajuntament de Barcelona en les àrees d'actuació relatives a la conservació i la custòdia dels béns integrants del patrimoni històric, artístic, científic, tecnològic i natural, compresos en el terme municipal de Barcelona; així com l'adopció de les mesures oportunes per a evitar el deteriorament, la pèrdua o la destrucció dels béns culturals (lletres d i e de l'article 114 de referència). Àrees que, s'entén, fa referència tant al patrimoni cultural material com a l'immaterial.

Altrament, l'article 117 disposa que en el cas del patrimoni històric, artístic, científic, tecnològic i natural, la declaració de béns culturals i altres qualificacions anàlogues la titularitat de les quals pertoqui a altres administracions públiques, correspon a l'Ajuntament de Barcelona informar, preceptivament, de la inclusió o la desafectació d'un bé al patrimoni esmentat, i també exercir la iniciativa per a la incoació dels expedients corresponents.

Un altres aspecte que s'ha de tenir present és la singularitat de la Carta Municipal, per tant de llei ordinària especial, pel que fa a les competències dels seus òrgans de govern. En aquest sentit, allò que disposa la Carta municipal serà d'aplicació preferent respecte a allò que disposa l'article 13 de l'avantprojecte de llei, pel que fa a la competència de l'òrgan de govern municipal.

Vist l'anterior, i de la mateixa manera que la disposició addicional segona de l'avantprojecte de llei reconeix també la singularitat pròpia del Consell General d'Aran, es proposa incorporar a l'articulat de l'avantprojecte de llei, una disposició que, sens perjudici d'allò que preveu la Llei del patrimoni cultural immaterial, es reconegui expressament que l'Ajuntament de Barcelona, en virtut de la regulació específica que preveu la Carta Municipal de Barcelona, exercirà les seves competències d'acord amb el previst en la pròpia Carta i la resta de normativa d'aplicació.

2.5.

Quant a l'anàlisi de l'àmbit material concret de l'Avantprojecte de llei, amb data 26 de gener de 2024 la Direcció de l'Àrea de Règim Jurídic de l'Ajuntament elabora el següent informe:

INFORME JURÍDIC

<i>Referència</i>	AIN-2024/79
<i>Objecte:</i>	Informe previ a l'aprovació per part de la Comissió de Govern del posicionament municipal respecte l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català
<i>Sol·licitant:</i>	Departament de Desenvolupament de la Carta Municipal. Secretaria General
<i>Lletrada consistorial</i>	Anna Cugat Perpinyà

1. OBJECTE I ANTECEDENTS

El Departament de Desenvolupament de la Carta Municipal ha sol·licitat l'emissió del present informe amb ocasió de la participació de l'Ajuntament en l'elaboració dels projectes de llei que incideixen en el règim especial de Barcelona, a través de la Comissió Mixta Generalitat-Ajuntament.

Té per objecte analitzar l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català (d'ara endavant, l'Avanprojecte).

A l'aplicatiu de gestió documental de la Direcció dels Serveis Jurídics (SILEX) no hi ha constància de l'informe d'aquesta Direcció emès en relació amb la Memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català.

En la tramitació del procediment de la Comissió Mixta, s'ha sol·licitat el parer de la Secretaria Delegada de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat¹.

2. CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

2.1 Anàlisi del contingut de l'Avantprojecte

L'Avantprojecte analitzat consta d'un preàmbul, 24 articles agrupats en cinc capítols, tres disposicions addicionals amb la declaració dels béns culturals immaterials d'interès nacional, la salvaguarda de les competències del Consell General d'Aran i la reclassificació de les festes i elements festius tradicionals d'interès nacional, dues derogatòries amb la derogació i el manteniment de les normes i tres disposicions finals, per modificar la Llei 9/1993, de 30 de setembre, de patrimoni cultural català, autoritza al Govern per a realitzar el desplegament reglamentari, i estableix l'entrada en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada. En concret, el desglossament del text articulat en capítols és el següent: capítol 1: disposicions

¹ A data d'emissió del present informe, aquesta Direcció no té constància de l'emissió de l'informe sol·licitat a l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat.

generals; capítol 2: categories de protecció i procediment; capítol 3: règim de salvaguarda; capítol 4: òrgan consultiu i capítol 5: règim sancionador.

2.2 Competències de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de cultura

D'acord amb el que estableixen els articles 113 i següents de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal, (d'ara endavant CM), l'Ajuntament de Barcelona té àmplies competències atorgades en relació al patrimoni cultural. En concret, l'article 113.2 de la CM, reconeix la facultat de l'Ajuntament de *crear, gestionar i mantenir el patrimoni artístic, científic, tecnològic, natural i documental* i al seu torn, l'article 114, apartats d) i e), considera com a àrees d'actuació, entre d'altres, *la conservació i la custòdia dels béns integrants del patrimoni històric, artístic, científic, tecnològic i natural, compresos en el terme municipal de Barcelona i l'adopció de les mesures oportunes per a evitar el deteriorament, la pèrdua o la destrucció dels béns culturals*.

Al mateix temps, l'article 115 de la CM, crea el Consell del Patrimoni Cultural de Barcelona, com a òrgan de coordinació entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona que té atribuïdes les funcions següents:

a) Coordinar l'exercici de les competències de les administracions respectives en matèria de biblioteques, arxius, museus, arqueologia i patrimoni arquitectònic.

b) Estudiar i acordar, si escau, la possible gestió conjunta d'equipaments culturals de relleu nacional.

Si bé cap dels preceptes de la CM esmentats es refereixen de forma concreta al patrimoni cultural immaterial, cal assenyalar, tal i com indica el preàmbul de la Llei, que el patrimoni cultural immaterial s'ha d'entendre com una ampliació del concepte de patrimoni cultural i per tant, des d'aquesta perspectiva, el patrimoni cultural immaterial s'ha de considerar inclòs en les referències al patrimoni cultural de diverses índoles de la Carta Municipal.

És per això que resulta necessari introduir a l'Avantprojecte, una disposició addicional, que tingui com a finalitat la protecció del règim especial de Barcelona en matèria de patrimoni cultural immaterial. El redactat d'aquesta disposició addicional podria ser el següent:

«Disposició addicional ...

Règim especial del municipi de Barcelona

Aquesta Llei i les disposicions que la despleguen són aplicables al municipi de Barcelona sens perjudici del caràcter prevalent de la Carta municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, i de la normativa de desplegament que configura el seu règim especial.»

3. CONCLUSIONS

L'Avantprojecte de llei de patrimoni cultura immaterial afecta al règim especial de Barcelona garantit tant per l'article 89 de l'Estatut d'Autonomia, com per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal, i la Llei de l'Estat 1/2006, de 13 de març, del règim especial de Barcelona.

En aquest sentit, per tal de preservar aquest règim especial, proposem la introducció d'una nova disposició addicional que podria tenir aquesta redacció:

«Disposició addicional ...

Règim especial del municipi de Barcelona

Aquesta Llei i les disposicions que la despleguen són aplicables al municipi de Barcelona sens perjudici del caràcter prevalent de la Carta municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, i de la normativa de desplegament que configura el seu règim especial.»

Vist i plau:

Anna Cugat Perpinyà
Lletrada

Joan-Anton Rodríguez Franco
Director de l'Àrea de Règim Jurídic

Signat electrònicament per:
ANNA MARIA CUGAT
PERPINYA - (TCAT)
Data: 2024.01.26 12:48:14 CET
Raó: Certificació
Lloc: Barcelona

Signat electrònicament per:
JUAN ANTON RODRIGUEZ
FRANCO - (TCAT)
Data: 2024.01.26 13:51:50 CET
Raó: Vist-i-plau
Lloc: Barcelona

3. Conclusions

En relació amb l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català:

1. Aquest informe incorpora el contingut de l'informe elaborat per la Direcció de l'Àrea de Règim Jurídic, de data 26/01/2024. En aquest sentit, es recull en un únic document les aportacions municipals a la iniciativa normativa de la Generalitat en tràmit, essent la motivació de l'acord que, en el seu cas, la Comissió de Govern pugui adoptar.
2. Es considera que el text articulat de l'avantprojecte de Llei hauria de tenir en compte les aportacions que es recullen en els informes municipals emesos.

Vist i plau,

 **Ajuntament
de Barcelona**
ELISENDA AGUILA
RECHA - DNI [REDACTED] (TCAT)
2024.01.26
14:07:02 +01'00'

Elisenda Aguilà Recha
Cap de Departament de Desenvolupament
de la Carta Municipal de Barcelona

 **Ajuntament
de Barcelona**
JORDI CASES
PALLARÈS - DNI [REDACTED] (SIG)
2024.01.29
12:08:41 +01'00'

Jordi Cases i Pallarès
Secretari General

Sessió 1/2024 del Consell de l'Etnologia Catalana
Data: 5 de març de 2024
Hora: 16:00
Modalitat: virtual

PERSONES QUE HI ASSITEIXEN

Vocalies:
Sr. Xavier Roigé Ventura
Sr. Eliseu Carbonell Camós
Sra. Gemma Casal Fitè
Sr. Carles García Hermosilla
Sra. Carme Oriol Carazo
Sra. Roser Villardell Arévalo

Sra. Adelaida Moya, directora general i vicepresidenta del Consell
Sra. Georgina Garcia, secretària del Consell

Persones convidades:
Sra. Cristina Sanchis, subdirectora de Protecció i Promoció de la Cultura Popular
Sr. Roger Costa, antropòleg del Servei de Recerca i Protecció de la DGCPAC
Sr. Rafel Folch, antropòleg del Servei de Recerca i Protecció de la DGCPAC

Excusen l'assistència:
Sr. Ferran Rella Foro
Sra. Ingrid Bartomeu Cabrerera
Sr. Jaume Ayats Abeyà
Sra. Montserrat Solà Rivera

ORDRE DEL DIA

- 1. Benvinguda a càrrec de la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural
- 2. Informe de l'avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català
- 3. Torn obert de paraula

DESENVOLUPAMENT

La directora general Cultura Popular i Associacionisme Cultural obre la sessió i dona la benvinguda a les persones assistents.

La directora comunica que l'avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català es troba actualment en tràmit d'audiència i informació pública. La reunió d'avui ha de servir per elaborar l'informe perceptiu a l'avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català. A més, com estableix la normativa, se sol·licitarà informe al CONCA, el Consell Assessor del Patrimoni Cultural, la Mancomunitat

Cultural i el Consell de Guberns Locals, que segons informa Cristina Sanchis es troba inactiu, però les competències del qual se solapen amb les de la Mancomunitat.

Durant el tràmit d'audiència i informació pública, a través del portal de participació de la Generalitat, s'han aportat observacions que, però, no requereixen una modificació substancial de l'avantprojecte. Ara, l'objectiu del Govern és que l'avantprojecte arribi al Parlament durant el mes de juliol.

Eliseu Carbonell comenta que les esmenes que es van fer arribar juntament amb Xavier Roigé precedentment ja s'han incorporat en la seva major part al text. S'interessa per saber com queda regulada la figura de la zona d'interès etnològic. La directora assenyalava que aquesta figura està regulada a la llei de Patrimoni Cultural Català com una categoria més de bé cultural d'interès nacional, i per això no s'inclou a la llei de patrimoni cultural immaterial. Rafel Folch comenta que aquesta figura conviurà amb la llei del patrimoni immaterial. Un cop aprovada la nova llei del patrimoni cultural, hi ha la voluntat de refundre ambdós lleis.

Carme Oriol considera que falta un esment a les universitats i catedres com a ens que treballen pel patrimoni immaterial. Comenta que actualment hi ha diversos grups com la càtedra del fet casteller o l'arxiu etnogràfic de la Universitat Rovira i Virgili. La directora esmenta la càtedra de foc i falles de la Universitat de Lleida. Considera que és una observació molt pertinent i exposa la voluntat de la DG de recollir-ho al preàmbul, esmentant les universitats de manera genèrica.

Xavier Roigé coincideix amb Eliseu Carbonell en el fet que s'han recollit la major part d'aportacions que es van fer arribar en un informe previ. Es mostra d'acord amb la necessitat d'una llei de patrimoni, però creu que caldrà vetllar perquè un cop es refonguin els dos textos la llei del patrimoni immaterial no quedi desdibuixada. Comenta també que, un cop aprovada la llei, serà necessari elaborar un reglament que desplegui els procediments i reconeixement de les figures de protecció.

Gemma Casal esmenta el fet que, com ha exposat en altres ocasions, hauria preferit que la llei es referís al patrimoni etnològic. Coincideix en la necessitat de recollir la tasca de les universitats i de vetllar perquè el patrimoni immaterial no quedi relegat en un futur text refós. Així mateix, comenta que en l'article 6, que parla de sostenibilitat, caldria assegurar el respecte a la vida animal. La directora comenta queda recollit en el text al punt 1 del mateix article.

Pel que fa a l'article 13 i el procediment de declaració dels béns culturals d'interès local, Gemma Casal mostra la seva inquietud per la regulació recollida al text: en el cas de localitats de menys de 5.000 habitants la seva aprovació no és competència dels plens dels ajuntaments sinó dels consells comarcals. En un entorn rural, majoritari a Catalunya, aquesta mesura pot fer perdre capacitat d'actuació als ajuntaments petits i treure'ls potestats a l'hora de reconèixer i preservar el propi patrimoni. Rafel Folch comenta que es tracta d'una extrapolació del que estableix la llei de patrimoni respecte dels béns materials. La directora comunica que, no obstat això, es consultarà a l'Assessoria Jurídica per veure si es pot modificar la formulació de l'article per atorgar un paper al procediment a aquests ajuntaments.

S'acorda que, en els propers dies, la secretària del Consell farà arribar un correu amb l'esborrany d'acta d'aquesta sessió i el text de l'avantprojecte per tal que les vocalies puguin fer arribar altres observacions i aportacions, que s'inclouran en l'acta a aprovar.

Sense més temes a tractar, s'aixeca la sessió a les 17.00 hores.

Adelaida Moya Taulés

Directora general i directora general de Cultura Popular
i Associacionisme Cultural i vicepresidenta del Consell

Adelaida Moya
Taulés - DNI
[Redacted]
(TCAT)

Signat digitalment per
Adelaida Moya Taulés -
DNI [Redacted] (TCAT)
Data: 2024.04.10
14:13:31 +02'00'

Georgina Garcia Puig

Secretària del Consell

GEORGINA
GARCIA
PUIG - DNI
[Redacted]

Signat digitalment
per GEORGINA
GARCIA PUIG -
DNI [Redacted]
Data: 2024.04.10
11:29:41 +02'00'

Annex. Recull de les esmenes acordades

Recull de les esmenes acordades	
Apartat del text	Contingut de l'esmena
Preàmbul	Es troba a faltar un esment a les universitats i catedres com a ens que treballen pel patrimoni cultural immaterial. Caldria esmentar les universitats de manera genèrica al preàmbul.
Article 13	En l'actual redactat la competència per a la declaració de béns culturals d'interès local de municipis amb menys de 5.000 habitants correspon als consells comarcals. Es considera que aquesta mesura resta capacitat d'actuació als ajuntaments petits i els treu potestats en el reconeixement i preservació del propi patrimoni. Caldria reformular l'article per tal d'atorgar un paper en el procediment de declaració als ajuntaments de municipis de menys de 5.000 habitants.

INFORME: 76/2024, de 15 de març de 2024

OBJECTE: Informe preceptiu sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial

ENTITAT: Direcció general d'associacionisme i cultura popular

Informe preceptiu sobre la proposta d'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català.

ANTECEDENTS

En data 26 de febrer de 2024, el director del CoNCA rep per evalisa de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, el text de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català per tal que el CoNCA elabori l'informe preceptiu corresponent.

FONAMENTS JURÍDICS

Únic.- D'acord amb l'article 4 f) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el CoNCA ha d'emetre informes preceptius sobre els avantprojectes de llei que incideixin en temes de política cultural.

Aquest informe s'emet en compliment de l'establert en el precepte esmentat.

CONSIDERACIONS

a) Preàmbul

La consideració de Patrimoni transforma la naturalesa del que és una acció social i/o uns processos i la reconverteix en objecte. Tots els codis implícits que identifiquen una societat/comunitat s'han de tenir en compte en la norma per no limitar-la i, en conseqüència, les interpretacions a partir del binomi tradicional/contemporani es consideren contraproduents.

El Patrimoni Cultural Immaterial neix de la societat/comunitat i aquesta és qui ha de tenir la potestat sobre els elements que la singularitzen, sobre el seu foment, difusió i promoció. La responsabilitat de l'Administració ha de recaure en el suport i la gestió dels mitjans que ho facin possible i, en aquest sentit, la norma ha d'atorgar la preeminència d'intervenció i establiment de criteris als considerats portadors d'aquest àmbit cultural.

b) Propostes referents a l'articulat

1. Es proposa concretar més el text en relació al que es vol considerar Patrimoni Cultural Immaterial en el sentit de no excloure totes les naturaleses que en poden formar part, tot i considerant la definició que son aquelles expressions que reconeixen un patrimoni viu, evolutiu i comunitari, que abastaria tot tipus de tradició sigui històrica o contemporània.

2. Cal que la Llei que s'impulsi interrelacioni departaments de la Generalitat de Catalunya que gestionen competències també vinculades al Patrimoni Cultural Immaterial, com són els coneixements tradicionals sobre artesanía, pagesia i d'altres pràctiques o oficis tradicionals.
3. És essencial establir una proposta de criteris homogenis consensuada per a dissenyar un inventari el més incloent possible, sense obrir la porta a possibles interpretacions subjectives. En el mateix sentit, la definició de criteris ha de ser prou clara i, alhora, prou àmplia per poder ser aplicat des de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (BCIIN) o des de l'Administració Local (BCIIL).
4. A partir de la definició de l'inventari s'esdevenen les mesures de salvaguarda. Cal deixar clar a l'hora de protegir aquest patrimoni què és catalogar i què és reconèixer.
5. Respecte dels béns ja catalogats prèviament a la implementació de la Llei, és necessari definir la periodització de la seva avaluació.
6. Els experts que valorin les declaracions (BCIIN-BCIIL) han de ser antropòlegs amb formació específica. Pel que fa als portadors-comunitats, també han d'estar inclosos en el procediment de declaració dels béns culturals del patrimoni immaterial. En el cas dels tècnics representants de l'Administració que intervinguin o facin acompanyament en els procediments, han d'estar adequadament formats en els continguts objecte d'aquesta Llei.
7. La Llei ha d'incloure els recursos de personal i pressupostaris necessaris per al seu desenvolupament pràctic: acompanyament especialitzat i tècnic, gestió procedimental i seguiment.
8. En la declaració han de prevaldre els criteris de contingut que proposa el projecte/iniciativa/activitat susceptible de declaració de bé patrimonial immaterial.
9. En el procés de decisió de declaració de béns cal una simplificació dels organismes participants que inclogui la intervenció dels experts prèviament esmentats i dels portadors-comunitat consensuats pel sector. En aquest sentit, es considera recomanable l'existència d'un únic ens transversal decisor que aculli les parts establertes. Per tant, l'organisme aglutinador pot ser el proposat Consell de l'Etnologia Catalana amb una participació de components de registre ampli.
10. En referència als possibles aspectes de desigualtat relatius a tradicions on es puguin considerar que s'incloguin pràctiques masclistes, components xenòfobs, de preemiència religiosa o de maltractament animal, cal que es puguin inventariar com a part del patrimoni immaterial, tot i que no es cataloguin com a béns culturals.
11. Cal aplicar l'excepcionalitat cultural en aquell patrimoni immaterial que pugui entrar en conflicte amb d'altres normatives com seria el cas del patrimoni sensorial o acústic o d'altres.

CONCLUSIONS

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 162 786
<http://www.conca.cat>

S'informa favorablement el text de l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català en la versió rebuda el 26 de febrer de 2024 per evalisa de la Direcció general d'Associacionisme Cultural i Cultura Popular, amb les consideracions esmenades.

Barcelona, 15 de març de 2024

Vinyet Panyella
Balcells - DNI [REDACTED]
[REDACTED] (SIG)

Signat digitalment per
Vinyet Panyella Balcells
- DN [REDACTED] (SIG)
Data: 2024.03.15
09:32:01 +01'00'

Vinyet Panyella i Balcells

Presidenta

Informe jurídic actualitzat sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català

1.- ANTECEDENTS

La Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme ha tramès a aquesta Assessoria Jurídica, en data 1 de juliol de 2024, el text de l'*Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català*, acompanyat d'una memòria de les observacions i les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública de l'Avantprojecte de llei, així com altres informes emesos durant aquest procediment.

L'esmentat Avantprojecte de llei ha d'ésser sotmès a informe dels serveis jurídics, de conformitat amb el que disposen l'article 36.3 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, en relació amb l'article 4.1.a) de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i l'article 19.1.a) del seu Reglament, aprovat pel Decret 57/2002, de 19 de febrer.

De conformitat amb l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, pel qual s'aproven les directrius sobre el contingut de l'expedient i el procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, i d'acord amb la Instrucció 1/2024, de 22 de gener, de la Direcció del Gabinet Jurídic, sobre els informes jurídics relatius a iniciatives normatives que se sotmeten a l'aprovació del Govern:

1) l'informe jurídic preliminar actualitzat s'ha d'emetre si, com a resultat dels tràmits realitzats i dels informes emesos, s'introdueixen modificacions substancials en el projecte, i aquest s'ha de sotmetre a informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya, el Consell de Govern Locals o el Consell de Treball, Econòmic i Social, abans que el projecte passi per l'apartat III-A de l'ordre del dia del Consell Tècnic. Es tracta d'actualitzar-lo en relació amb les modificacions introduïdes; i

2) l'informe jurídic preliminar actualitzat ha d'examinar si, després dels tràmits d'informació pública i audiència, s'han introduït en el projecte modificacions substancials que el modifiquin de manera prou rellevant com per a fer necessari que es repeteixin els tràmits esmentats.

2.- ANÀLISI JURÍDICA

I. Marc competencial i normatiu

L'objecte de l'Avantprojecte de llei és, com apunta l'exposició de motius, situar el patrimoni cultural immaterial català, atesa la seva rellevància social i cultural actual, al màxim nivell de llur reconeixement patrimonial i jurídic. En aquest sentit, l'avantprojecte de llei vol reforçar l'impuls vers els programes d'identificació, estudi, protecció, salvaguarda i promoció d'aquest patrimoni, i establir les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.

Quant al marc competencial i normatiu per a l'aprovació de l'Avantprojecte de llei, ens remetem a les consideracions jurídiques efectuades en l'informe jurídic preliminar d'aquesta Assessoria Jurídica, de data 7 de novembre de 2023 (en endavant, informe jurídic preliminar).

II. Procediment d'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de Llei

II.1 Règim jurídic aplicable al procediment

El procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei s'ha d'ajustar a les previsions establertes en l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern (en endavant, Llei 13/2008).

Cal tenir present, a més, que la tramitació de l'Avantprojecte de Llei ha d'observar les previsions de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, Llei 19/2014), que incorpora en l'article 62 els principis generals de millora de la qualitat normativa i que, en l'article 69, estableix la participació ciutadana en l'elaboració de les normes.

Finalment, cal tenir en compte les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant Llei 39/2015), que en els articles 127 a 133 regula la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes amb rang de Llei i reglaments, si bé cal tenir present que la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig (dictada en el recurs d'inconstitucionalitat núm. 3628-2016, interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya), va declarar alguns d'aquests preceptes contraris a l'ordre constitucional de competències.

II.2 Planificació normativa

L'article 132 de la Llei 39/2015 estableix que, anualment, les administracions públiques han de fer públic un pla normatiu que contingui les iniciatives legals o reglamentàries que s'hagin d'elevat per a la seva aprovació l'any següent (apartat 1), i que una vegada aprovat, el pla anual normatiu s'ha de publicar al portal de la transparència de l'Administració pública corresponent (apartat 2).

El Tribunal Constitucional, en l'abans esmentada Sentència 55/2018, ha declarat que la regulació de la planificació no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat ja que envaeix la potestat de la Generalitat d'autoorganització i de regular l'elaboració de les lleis.

En relació amb la planificació normativa, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora en el sentit de subratllar la rellevància de la planificació normativa com a *"instrument al servei de la seguretat jurídica, principi que no solament implica generar confiança sobre el que diu la normativa vigent, sinó també sobre l'evolució raonable de l'ordenament jurídic, tal com es reconeix d'una manera expressa en l'article 62 de la Llei catalana 19/2014, que preveu la necessitat que la iniciativa normativa s'exerceixi de tal manera que el marc normatiu resultant sigui previsible"* (dictàmens 52/2020, 271/2020 i 291/2020, entre d'altres).

El Govern de la Generalitat, mitjançant l'Acord del Govern de 19 d'octubre de 2021, va aprovar el Pla normatiu del Govern de la Generalitat de Catalunya per als anys 2021-2023, on es constata que *"l'Avantprojecte de Llei de patrimoni immaterial català"* està inclòs en el dit Pla normatiu, com a iniciativa del Departament de Cultura (*dins de l'Eix 2.6. El Govern vol posar la ciutadania al centre de la cultura i la cultura al centre de les polítiques públiques. Perquè la cultura és la porta d'accés a la creativitat, a la integració, al gaudi col·lectiu i a l'esperit crític, a*

més d'un dret constitutiu de l'Estat del benestar, conjuntament amb la salut, l'educació i les polítiques socials).

II.3 Iniciació i tramitació del procediment

a) L'article 36.2 de la Llei 13/2008 preveu que la tramitació d'un projecte de llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

Per l'Acord del Govern de 23 de gener de 2017 es va aprovar una primera **memòria preliminar** i una nova versió per Acord de Govern de 14 de desembre de 2021.

Pel que fa a la **competència del Departament de Cultura** per a la tramitació de l'Avantprojecte de llei, deriva de les competències que el Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya atribueix a aquest departament en els àmbits relatius al patrimoni cultural i la cultura tradicional i popular catalana (article 3.13.4), com ja ho feia el mateix article del Decret 21/2021, de 25 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, derogat pel primer.

b) Quant a la determinació de la **unitat directiva** competent per a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei, es tracta d'una proposta que ha estat elaborada per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, a qui li correspon, entre d'altres, exercir les funcions que la legislació vigent atribueix al Departament de Cultura en matèria de promoció de la cultura popular i tradicional, d'acord amb el que disposa l'article 75.1 del Decret 110/2022, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Cultura.

II.4 Memòries

a) D'acord amb el que estableix l'article 36 de la Llei 13/2008, els avantprojectes de llei han d'anar acompanyats d'una memòria general i d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades. L'esmentat precepte indica el contingut mínim que han de tenir la **memòria general** (article 36.3.a)) i la **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades** (article 36.3.b)).

Pel que fa a la memòria general, d'acord amb l'avantdit article 36.3.a) aquesta ha de contenir, com a mínim, l'adequació de la norma als fins que es persegueixen; el marc normatiu en què s'insereix; la relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de llei i la taula de vigències i derogacions resultants; la competència de la Generalitat sobre la matèria, i la relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència o la procedència de sotmetre l'expedient a informació pública.

Consta a l'expedient la memòria general, de data 23 d'octubre de 2023, la qual ha estat actualitzada per una segona memòria general, de data 16 de juliol de 2024.

Examinades les memòries generals, aquestes inclouen el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

Pel que fa a la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, d'acord amb l'esmentat article 36.3.b), aquesta memòria ha d'incloure, com a mínim, un informe d'impacte

pressupostari, en què s'avalua la repercussió de l'avantprojecte de llei en els recursos personals i materials i en els pressupostos de la Generalitat, i també les fonts i els procediments de finançament, si escau; un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica; un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses, i, finalment, un informe d'impacte de gènere.

Així mateix, consta a l'expedient la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, de data 23 d'octubre de 2023, que inclou el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

b) L'article 36.3.c) de la Llei 13/2008, disposa que l'avantprojecte de llei ha d'anar acompanyat d'una memòria en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la incidència de les consultes i les al·legacions en la redacció final de l'avantprojecte de llei.

En aquest sentit, consta una **memòria** de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, de 17 de juliol de 2024, **valorativa** de les observacions i al·legacions formulades en els tràmits de consulta de l'Avantprojecte de llei. Segons s'exposa a la memòria *"S'han realitzat els tràmits d'audiència i informació pública de l'Avantprojecte de llei durant un termini de quinze dies hàbils, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, amb l'objectiu que es fessin arribar al Departament de Cultura les al·legacions, observacions o suggeriments al text de l'Avantprojecte."*

D'aquesta manera, han formulat al·legacions:

- 1.- Fundació Institut Ramon Muntaner.*
- 2.- Ajuntament de la Galera.*
- 3.- Federació de Persones Sordes de Catalunya.*
- 4.- Esther Hachuel Fernández.*
- 5. Diputació de Barcelona ."*

L'esmentada memòria recull el contingut principal de les aportacions fetes i la seva corresponent valoració, amb la consegüent acceptació, o no, de les diferents aportacions i observacions.

En aquest punt, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora, d'acord amb la qual la valoració de les diferents observacions i al·legacions s'ha d'efectuar en un únic document complet final i actualitzat, per a garantir-ne un resultat més clar i coherent i, en definitiva, a favor de la seguretat jurídica (entre d'altres, Dictàmens 96/2022 i 370/2023).

II.5 Tràmit de consulta interdepartamental

a) En data 7 de novembre de 2023, aquesta Assessoria Jurídica va emetre un **informe jurídic preliminar** favorable a l'Avantprojecte de llei, en el qual es van fer diverses consideracions tant pel que fa al procediment de tramitació com en relació amb el text de l'Avantprojecte de llei, que van ser estimades en la seva integritat per part de la unitat promotora, i van donar pas a una nova versió de l'Avantprojecte de llei, tal com recull la memòria de valoració.

b) Pel que fa a la **consulta interdepartamental**, aquest tràmit es va instrumentar –des del 25 d'octubre de 2023 fins el 14 de novembre de 2024- mitjançant el Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern (SIGOV), i va finalitzar amb la presentació de l'Avantprojecte de llei a la sessió corresponent del Consell Tècnic (apartat II, Informació sobre Avantprojectes de llei, Projectes de decret i propostes d'Acord en tramitació). Cal fer constar que, en aquest tràmit, va formular observacions a l'Avantprojecte de llei la Direcció General d'Assumptes Consultius del Departament de la Presidència, mitjançant un correu electrònic de data 31 d'octubre de 2023, relativa a diferents propostes de millora en la redacció del text normatiu que s'han acceptat íntegrament, així com dues propostes de caràcter material que també han estat incorporades a l'avantprojecte de llei:

- La primera, consistent en especificar al text normatiu que la competència per deixar sense efecte les declaracions correspon al Govern, pel que fa als BCIIIN de l'apartat 1 de la DA4a, i les entitats locals a què fa referència l'article 13.2, pel que fa als BCIII de l'apartat 2 de la DA4a;
- La segona consistent a recollir un règim especial quant a l'Aran, establert en la DA 2ª, en la línia de la DA 2ª de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, de patrimoni cultural català.

II.6 Tràmit d'informes

a) Informe de la **Comissió Mixta Generalitat de Catalunya- Ajuntament de Barcelona**, tal com s'assenyalava a l'informe jurídic preliminar, calia constituir la Comissió Mixta als efectes d'estudiar l'avantprojecte de llei atès la incidència d'aquest en el règim especial del municipi de Barcelona, d'acord amb l'article 89 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en relació amb l'article 3 del Reglament de l'esmentada Comissió.

La Comissió Mixta Generalitat de Catalunya-Ajuntament de Barcelona ha emès el seu informe da data 29 de gener de 2024, i demana que es reconegui expressament en el text normatiu que l'Ajuntament de Barcelona exerceix les seves competències d'acord amb el previst a la Carta Municipal de Barcelona sens perjudici d'allò que preveu la Llei de patrimoni cultural immaterial. Aquesta aportació ha estat valorada positivament per la Direcció General de Cultura Popular i s'ha introduït a l'Avantprojecte de llei la disposició addicional tercera que té per finalitat protegir el règim especial de Barcelona en matèria de patrimoni immaterial.

b) Quant a l'**informe d'impacte pressupostari**, consta a l'expedient l'informe favorable de la Direcció General de Pressupostos del Departament d'Economia i Hisenda, de 9 de novembre de 2023.

c) Pel que fa a l'**informe d'impacte de gènere**, consta a l'expedient l'informe emès per l'Institut Català de les Dones, en data 12 de març de 2024, en el qual es fan diverses aportacions, tant pel que fa al contingut de l'avantprojecte de llei com pel que fa a qüestions purament formals i lingüístiques. Les observacions i recomanacions efectuades a l'esmentat informe interdepartamental d'impacte de gènere han estat abastament analitzades i valorades a la memòria de 17 de juliol de 2024 de la direcció general de cultura popular associacionisme cultural.

d) En relació amb l'informe del **Consell de la Mancomunitat Cultural**, el 21 de març de 2024, el Consell de la Mancomunitat Cultural va informar favorablement sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, sense proposar cap esmena.

e) Així mateix, l'informe del **Consell de l'Etnologia de Catalunya**, de data 5 de març de 2024 acorda proposar dues esmenes que s'han acceptat parcialment. La primera consistent en esmentar les universitats i càtedres com a ens que treballen pel patrimoni immaterial, que ha estat acceptada íntegrament, i s'ha re-formulat el preàmbul de conformitat. La segona relativa a atorgar un paper als ajuntaments de menys de 5000 habitants en la declaració dels béns culturals immaterials d'interès local que s'estima parcialment, atès que tot i que no es modifica l'article 13, la memòria de valoració explica que els ajuntaments de menys de 5.000 habitants com a entitats interessades sempre podran presentar al·legacions als expedients de declaracions que puguin iniciar els consells comarcals i, aquestes al·legacions, hauran de ser tingudes en compte en la resolució de l'expedient com succeeix actualment amb les declaracions que es tramiten d'acord amb la Llei de patrimoni cultural català.

f) També s'ha emès informe favorable, en data 21 de novembre de 2023, per part de la **Subdirecció General d'Organització de l'Administració de la Generalitat i del Sector Públic**, amb observacions que cal entendre com a recomanacions respecte el Consell de l'Etnologia Catalana que han estat valorades a la memòria d'observacions, de data 17 de juliol de 2024, per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, succintament, amb el sentit següent: Es manté la regulació del Consell de l'Etnologia Catalana a l'Avantprojecte de Llei perquè aquest òrgan té una clara vocació de permanència, i se'l vol atribuir el màxim reconeixement legal com a òrgan consultiu específic en l'àmbit del patrimoni immaterial i etnològic; així mateix, es manté la composició actual regulada a l'Ordre CLT/152/2015 en tractar-se d'un òrgan departamental; i s'accepta la proposta de la Subdirecció consistent a afegir a l'article 21.3 la referència a "la integració" i suprimir "règim orgànic". Finalment, es valora mantenir el redactat de la disposició derogatòria i, en aquest sentit, es preveu mantenir la vigència de l'Ordre CLT/152/2015 sobre el Consell de l'Etnologia Catalana.

g) El 15 de març de 2024, el **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts** va emetre l'informe 76/2024 sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural català, que és favorable a la proposta normativa però proposa un seguit de reflexions que han estat valorades exhaustivament a la memòria de valoració per part de la unitat directiva i que han comportat únicament la modificació de l'Avantprojecte de Llei en el sentit d'afegir un apartat 9 a l'article 14 per fer referència a la formació adequada que hauran de tenir tots aquells que intervenen en els processos de salvaguarda dels béns culturals immaterials.

h) El **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català** va acordar informar favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, en data 16 d'abril de 2024, amb les observacions, esmenes i propostes que van presentar els vocals senyors Josep Cruanyes i Lluís Calvo. Totes aquestes observacions, esmenes i propostes presentades pels vocals han estat valorades de forma exhaustiva a la memòria d'observacions per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, i ha comportat la modificació del text normatiu als efectes d'introduir l'expressió "les activitats" a l'article 1.1; el terme "entitat" a l'article 10.1 i s'introdueix la referència a "immobles" a l'article 18.4.

i) Quant a l'informe del **Consell de Guberns Locals** l'expedient recull el certificat del secretari en funcions de l'esmentat Consell, de data 15 de febrer de 2024, en el sentit que no ha pogut formular observacions sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català dins del termini establert per aquest tràmit, atès que passades les eleccions municipals aquest òrgan consultiu ha quedat dissolt fins a la constitució del nou emanat del resultat de les esmentades eleccions.

j) La **Secretaria de Política Lingüística** emet informe amb un seguit de recomanacions que són valorades per la unitat directiva a la memòria d'observacions i que han estat acceptades parcialment ocasionant modificacions no substancials al text i, en concret, les següents: s'accepta afegir "gestuals o visuals" a la lletra c) de l'article 3; es valora molt positivament la modificació de l'article 6.2 e) per eliminar el terme "esdeveniment social" per tal d'adequar el text a la LSC o altres llengües o altres fets que tenen lloc de manera quotidiana, es modifica la redacció de l'article 15.1 i es substitueix el terme "celebració" per "realització" atès que les llengües en cap cas es poden considerar una "celebració".

k) Quant a l'informe del **Consell de l'Associacionisme Cultural**, que no té caràcter preceptiu, s'ha considerat pertinent no peticionar-lo tota vegada que l'avantprojecte de Llei no regula l'associacionisme cultural sinó que manté el règim actualment vigent, de manera que en no modificar qüestions relatives a la protecció de l'associacionisme no és pertinent el pronunciament d'aquest òrgan en atenció a l'article 3 de l'Ordre CLT/336/2014, de 4 de novembre.

l) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord de Govern, de 19 de maig de 2009, amb caràcter previ a la sol·licitud de dictamen de la Comissió de Govern Local, s'elabora el present **informe jurídic preliminar actualitzat** i l'Avantprojecte de Llei haurà de ser vist pel Consell Tècnic (apartat III-A)).

m) Quant a l'informe de la **Comissió de Govern Local**, d'acord amb l'article 193.1 a) del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, correspon a la Comissió emetre dictamen amb caràcter preceptiu, atès que l'avantprojecte afecta el règim local tota vegada que estableix competències als ens locals respecte la declaració, salvaguarda i difusió del patrimoni cultural immaterial del seu àmbit territorial.

En aquest mateix sentit, s'ha sotmès l'Avantprojecte de Llei a audiència o dictamen del **Consell de Guberns Locals** (article 22.2 de la Llei 12/2010, del 19 de maig, del Consell de Guberns Locals) amb l'emissió del certificat que s'ha comentat anteriorment.

Cal notar que, amb anterioritat a què l'avantprojecte sigui vist per la Comissió de Govern Local, s'ha notificant el tràmit d'audiència a l'**Associació Catalana de Municipis i Comarques, a la Federació de Municipis de Catalunya i al Conselh General d'Aran**, si bé no han presentat cap observació a aquest projecte normatiu.

n) D'altra banda, quant al dictamen del **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya** no es preceptiu atès que l'avantprojecte no regula matèries socioeconòmiques, laborals ni d'ocupació, d'acord amb l'article 2 de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, sinó que el seu objectiu és protegir i difondre el patrimoni cultural immaterial.

ñ) Pel que fa al dictamen de la **Comissió Jurídica Assessora**, dir que aquest no és preceptiu, atès que d'acord amb l'article 9.1.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, correspon a aquest òrgan consultiu dictaminar sobre els avantprojectes de Llei si l'òrgan competent els sotmet a la seva consideració.

o) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, caldrà elaborar un **informe jurídic final**.

p) De conformitat amb l'article 8.1.a) del Reglament del Consell Tècnic, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 desembre, el **Consell Tècnic** ha d'examinar i deliberar sobre els avantprojectes de llei, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern com a projectes de llei (apartat IV-A, Informes previs a l'elevació al Govern sobre Avantprojectes de llei).

q) Finalment, d'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, correspon al titular o la titular del departament que ha elaborat un avantprojecte de llei de sotmetre'l a la consideració del Govern, el qual pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de llei, i d'acord amb l'article 36.6 de la dita Llei, un cop aprovat un projecte de llei, el Govern ha de trametre'l al Parlament, acompanyat amb tota la documentació annexa.

II.6 Transparència i participació ciutadana

a) Consulta pública prèvia

Pel que fa a la consulta pública prèvia que disposa l'article 133.1 de la Llei 39/2015, cal tenir en compte que, d'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, la regulació de les consultes prèvies no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat i és contrari a l'ordre constitucional de competències per quant *“el ejercicio de la iniciativa legislativa por parte de las Comunidades Autónomas, en general, y la elaboración de anteproyectos de ley, en particular, quedan por completo al margen del art. 149.1.18 CE en lo que se refiere tanto a las “bases del régimen jurídico de las Administraciones públicas” como al “procedimiento administrativo común. Los artículos 129 (salvo el apartado cuarto, párrafos segundo y tercero, cuya impugnación ya hemos examinado), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 se refieren al ejercicio, por parte de los gobiernos nacional y autonómico, tanto de la potestad reglamentaria como de la iniciativa legislativa. Se aplican, por tanto, a las iniciativas de rango legal de las Comunidades Autónomas. Invaden por ello las competencias que estas tienen estatutariamente atribuidas en orden a organizarse y regular la elaboración de sus leyes.” (FJ 7.b))*.

A l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, estableix que si es considera procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de llei, la memòria preliminar que aprovi el Govern es posarà a disposició de la ciutadania i entitats potencialment afectades per la futura norma, mitjançant la seva publicació en el Portal de Transparència per dur a terme aquest tràmit.

En el cas del present Avantprojecte de llei, la memòria preliminar aprovada per l'Acord del Govern de 14 de desembre de 2021, va establir la procedència d'efectuar una consulta pública prèvia per un període de 30 dies.

La participació en la fase preliminar a l'elaboració del present Avantprojecte de llei, mitjançant la consulta pública prèvia, es va dur a terme a través del Portal Participa Gencat, entre el 14 de desembre de 2021 i el 14 de gener de 2022.

Consta a l'expedient un Informe de retorn a les aportacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de llei, subscrit per la Direcció general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural. En relació amb aquest informe, cal dir, que la Direcció general de

Cultura Popular i Associacionisme Cultural ha acceptat diverses propostes realitzades per entitats del sector cultural, la més rellevant, ha estat suprimir de l'avantprojecte de Llei la regulació de l'associacionisme cultural que, d'acord amb la memòria preliminar, s'havia d'incloure si bé, finalment, s'ha considerat convenient mantenir el règim vigent en aquesta matèria.

b) Participació ciutadana de l'article 69.1 de la Llei 19/2014

L'article 69.1 de la Llei 19/2014 preveu que: *“Les persones tenen el dret de participar, per mitjà de la presentació de propostes i suggeriments, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu”.*

Respecte d'aquest tràmit de participació ciutadana, la memòria general de 23 d'octubre de 2023, i també la memòria general actualitzada de 16 de juliol de 2024 manifesta *“es pot prescindir de l'esmentat tràmit atès que s'han fet consultes preliminars a entitats representatives del sector per elaborar l'avantprojecte de llei i es garantirà, de manera suficient, la participació ciutadana i de les entitats a través dels tràmits d'audiència i informació pública. Així mateix, considerem que, atès l'àmbit regulat, no és necessari un tràmit de participació ciutadana ja que l'avantprojecte de llei té una incidència poc rellevant en l'esfera personal i patrimonial dels ciutadans”.*

c) Audiència i informació pública

Quant als tràmits d'audiència i informació pública, l'article 36.4 de la Llei 13/2008 preveu que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la llei, i que el termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

*Pel que fa al tràmit d'audiència, la **memòria de les aportacions als tràmits d'audiència i informació pública**, de data 17 de juliol de 2024, explica que “S'ha atorgat tràmit d'audiència a les trenta entitats que a partir de l'1 de gener de 2024 conformen la **Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial**. Així mateix, s'ha atorgat tràmit d'audiència a la **Xarxa de Museus d'Etnologia**”.*

Així mateix, la **memòria general actualitzada**, de data 16 de juliol de 2024, assenyala la **composició** de la **Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial**, a data 1 de gener de 2024, així com de la **Xarxa de Museus d'Etnologia**, en els termes següents:

“Les entitats integrants de la Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial, formada a partir de l'1 de gener de 2024 per les entitats següents:

- Patronat de la Fundació Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana.
- Patronat del Consorci Ecomuseu de les Valls d'Àneu

- *Consorti Museu de les Terres de l'Ebre*
- *Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), entitat pública empresarial local de l'Ajuntament de Barcelona, titular del Museu Etnològic i de Cultures del Món*
- *Organisme Autònom Can Quintana, Museu de la Mediterrània*
- *Patronat de la Fundació Promediterrània per a la Conservació, l'Estudi i la Difusió del Patrimoni Cultural i Marítim, titular i gestor del Museu de la Pesca de Palamós*
- *Ajuntament de Manlleu, titular i gestor del Museu del Ter*
- *Ajuntament d'Arbúcies. Patronat del Museu Etnològic del Montseny "La Gabella" titular del museu homònim*
- *Paer en cap de la Paeria de Cervera, titular i gestora del Museu Comarcal de Cervera.*
- *Associació Institut Català d'Antropologia*
- *Centre de Documentació del Patrimoni i la Memòria "Carrutxa"*
- *Institut d'Estudis Penedesencs*
- *Centre d'Estudis de les Garrigues*
- *Fundació Pascual i Prats, titular i gestora del "Museu d'Història-Espai del Metge i la Salut Rural",*
- *Ajuntament de Valls. Titular i gestor del Museu Casteller de Catalunya*
- *Ajuntament de Mas de Barberans. Titular i gestor del Centre de Desenvolupament Rural - Museu de la Pauma.*
- *Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional (APSAT)*
- *Universitat de Barcelona*
- *Associació Centre de Prospectiva i Anàlisi dels Castells*
- *Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*
- *Associació Col·lectiu Eixarcolant*
- *Fundació Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural*
- *Creativitat Social, SCCL*
- *Ajuntament de l'Escala, titular i gestor del Museu de l'Anxova i de la Sal*
- *Ajuntament d'Arenys de Mar, titular i gestor del Museu d'Arenys de Mar*
- *Patronat de la Fundació Carulla, titular i gestora del Museu de la Vida Rural*
- *Ajuntament de Ripoll, titular i gestor del Museu Etnogràfic de Ripoll*
- *Associació Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU)*
- *Ajuntament de la Galera, titular i gestor de l'equipament Terracota, Centre d'Interpretació de la Terrissa de la Galera*

"La Xarxa de Museus d'Etnologia, integrada en l'actualitat pels museus següents:

- *Museu de la Val d'Aran*
- *Museu d'Història de la Immigració de Catalunya*
- *Museu Etnogràfic de Ripoll*
- *Museu Etnològic de Barcelona*
- *Museu Etnològic del Montseny- La Gabella*
- *Vinseum. Museu de les Cultures del Vi de Catalunya*
- *Can Quintana. Museu de la Mediterrània*

- *El Cau de la Costa Brava. Museu de la Pesca*
- *Ecomuseu de les Valls d'Aneu*
- *Museu Comarcal de la Conca de Barberà*
- *Museu de la Vida Rural de L'Espluga de Francolí*
- *Museu de les Terres de l'Ebre "*

A més, pel que fa al tràmit d'audiència, la **memòria de les aportacions** als tràmits d'audiència i informació pública, de data 17 de juliol de 2024, explica que “ *també s'ha atorgat tràmit d'audiència a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, a la Federació de Municipis de Catalunya i al Conselh General d'Aran*”.

L'expedient recull els oficis atorgant el tràmit d'audiència a les diferents entitats relacionades a la memòria general actualitzada de data 17 de juliol de 2024.

Pel que fa al tràmit d'informació pública de l'article 68 de la Llei 26/2010, per Edicte de 3 de gener de 2024 es va sotmetre a informació pública l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català (DOGC núm. 9077, de data 11.1.2024).

Pel que fa a les al·legacions rebudes, consten en l'expedient els escrits de les entitats i persones següents:

- 1.- *Fundació Institut Ramon Muntaner.*
- 2.- *Ajuntament de la Galera.*
- 3.- *Federació de Persones Sordes de Catalunya.*
- 4.- *Esther Hachuel Fernández.*
5. *Diputació de Barcelona .”*

Les al·legacions han estat valorades, amb justificació de les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les, a la ja esmentada memòria de la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, de data 17 de juliol de 2024.

Per últim, i d'acord amb la Instrucció 1/2024, de la Direcció del Gabinet Jurídic, sobre els informes jurídics relatius a iniciatives normatives que se sotmeten a l'aprovació del Govern, entenem que, arran dels tràmits d'audiència i informació pública, no s'han introduït en l'Avantprojecte de llei modificacions substancials que el modifiquin de manera prou rellevant com per a fer necessari que es repeteixin els tràmits esmentats.

d) Obligacions de publicitat activa

D'acord amb la Llei 19/2014, en aplicació del principi de transparència, l'Administració ha de fer pública la informació relativa a les decisions i actuacions amb rellevància jurídica, entre les quals s'inclouen els procediments normatius en curs, amb indicació de l'estat de la tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius i els diversos textos de les disposicions (articles 10.c) i d) i 69.2).

Com es va apuntar a l'informe jurídic preliminar, ja des de l'inici del procediment i al llarg de la seva tramitació, s'han d'observar les previsions de la Llei 19/2014 i s'han de fer públics els

documents al Portal de la Transparència, i ha de constar l'estat de tramitació de l'expedient. En aquest punt, s'ha comprovat que l'expedient corresponent a aquest Avantprojecte de llei es pot consultar a la pàgina web <https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/clt/>

III. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei que ara s'informa és el resultat dels tràmits de consulta interdepartamental, audiència i informació pública i informes.

L'objecte de l'Avantprojecte de llei, d'acord amb el que s'apunta a l'exposició de motius és continuar: *“adaptar la normativa catalana al concepte de patrimoni cultural immaterial que estableix la convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de la UNESCO, així com donar una major presència i rellevància a aquesta part del patrimoni cultural, establint les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit”*

Quant a l'**estructura** de l'Avantprojecte de llei, aquest consta d'un preàmbul, vint i quatre articles, quatre disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres disposicions finals.

El **preàmbul** de l'Avantprojecte de llei, d'una banda, té un contingut explicatiu del marc normatiu que incideix en la normativa projectada i, d'una altra, compleix abastament la finalitat justificativa de la iniciativa legislativa.

Com a qüestions relatives al preàmbul, a conseqüència dels tràmits d'audiència i informació pública, s'han incorporat dos nous paràgrafs, el primer a petició de la Fundació Institut Ramon Muntaner, sobre la importància de la comunitat educativa en les accions de salvaguarda, i el segon a sol·licitud del Consell de l'Etnologia Catalana per donar rellevància a les universitats i les càtedres en els termes següents, respectivament:

“Aquest enriquiment es deriva de la constatació del paper cada cop més destacat que les comunitats, els grups i les persones tenen en els processos de producció, identificació i preservació patrimonials, així com la creixent potenciació dels valors socials i educatius”.

“A més, cal remarcar la tasca relacionada amb l'estudi, la recerca, la creació de nous coneixements i la difusió que des de fa anys es du a terme des de les universitats catalanes i llurs càtedres associades en referència a les dinàmiques socials i culturals vinculades amb patrimoni etnològic i immaterial”.

Pel que fa a l'**articulat**, conté vint i quatre articles distribuïts en cinc capítols, amb l'objecte següent:

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Objecte

Article 2. Concepte de patrimoni cultural immaterial

Article 3. Àmbits del patrimoni cultural immaterial

Article 4. Concepte de salvaguarda

Article 5. Agents del patrimoni cultural immaterial

Article 6. Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial

Article 7. Actuacions de les administracions públiques

Capítol 2. Categories de protecció del patrimoni cultural immaterial

Article 8. Categories de protecció del patrimoni cultural immaterial

Article 9. Béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 10. Procediment de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 11. Registre de béns culturals d'interès nacional

Article 12. Procediment per deixar sense efecte o modificar una declaració de bé cultural immaterial d'interès nacional

Article 13. Catalogació de béns culturals immaterials d'interès local

Capítol 3. Règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

Article 14. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 15. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès local

Article 16. Accés als béns culturals immaterials d'interès nacional i local

Article 17. Planejament urbanístic

Article 18. Protecció de béns materials vinculats a béns culturals immaterials

Article 19. Inventari dels béns culturals immaterials de Catalunya

Article 20. Apropiació indeguda

Capítol 4. Òrgan consultiu

Article 21. Consell de l'Etnologia Catalana

Capítol 5. Regim sancionador

Article 22. infraccions administratives

Article 23. Sancions

Article 24. Òrgan sancionador

El capítol 1, de disposicions generals, estableix l'objecte de la Llei i defineix què s'entén per patrimoni cultural immaterial, així com els àmbits en els quals es manifesta, d'acord amb la definició de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (**articles de 1 al 7**). Com a conseqüència dels tràmits d'audiència, informació pública i informes, aquets articles no han variat, motiu pel qual ens remetem a allò que es va dir en l'informe jurídic preliminar. Únicament s'han modificat l' article 2.1 a proposta del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i els articles 3 c) i 6.2 e) a proposta de la Secretaria de Política Lingüística.

En aquest sentit, s'ha considerat encertat com assenyala el Consell incorporar el concepte "*activitat*" al costat d'expressions, coneixements i tècniques, ja que l'artesania no només és una tècnica si no que té importància que l'activitat que es desenvolupa normalment en determinats indrets i espais que cal preservar com a part d'un entorn, i té un efecte, més enllà de les persones que el practiquen, a la pròpia població, indrets i barris on es desenvolupen. Per tant, el redactat de l'article 2.1 resta com segueix:

Article 2

"1. S'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les pràctiques, les representacions, les expressions, els coneixements, les activitats i les tècniques, juntament amb béns mobles, els béns immobles, les instal·lacions i els espais culturals i naturals que li són inherents, que les

comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconeixin com a part integrant del seu patrimoni cultural.”

Així mateix, s'ha acceptat la proposta de la Secretaria d'incorporar a l'article 3 el terme “gestuals o visuals” com a àmbits on es manifesta el patrimoni cultural, en els termes següents:

Article 3

El patrimoni cultural immaterial es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) *Activitats productives, processos i tècniques artesanals tradicionals.*
- b) *Creences, festes, rituals i cerimònies.*
- c) *Formes de comunicació, expressions orals, gestuals o visuals, i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques.*
- d) *Dances i balls, representacions, jocs i esports.*
- e) *Manifestacions musicals i sonores.*
- f) *Sistemes de cura, alimentació, gastronomia i arts culinàries.*
- g) *Formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social, com també els usos i els costums tradicionals d'abast local o nacional*

Finalment, també s'ha acceptat la proposta de la Secretaria d'eliminar el terme “esdeveniment social” a la lletra e) de l'article 6.2, i resta redactat en els termes següents:

Article 6.

2 (...)

e) Vigència: e) Vigència: que el bé sigui vigent, preservi la seva funció sociocultural i representi un testimoni d'una tradició o expressió cultural viva, però alhora que integri el dinamisme que hi és consubstancial. La seva vigència també es pot derivar dels processos de recuperació, reelaboració i redefinició patrimonials

El capítol 2 estableix les categories de protecció del patrimoni cultural immaterial, que són dues: béns culturals immaterials d'interès nacional i béns catalogats amb la declaració de béns culturals immaterials d'interès local (**articles 8 i 9**). Es regulen els procediments per a la seva declaració o catalogació i la documentació necessària per a la seva tramitació, d'acord amb la normativa general sobre procediment administratiu comú. Els elements nacionals s'han d'inscriure en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 11**) i els béns culturals immaterials d'interès local s'han d'inscriure en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català (**article 13**).

Cal dir, que en motiu dels tràmits d'audiència, informació pública i informes, s'ha donat una nova redacció a l'article 10.7 per tal que en l'elaboració dels expedients de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional es pugui comptar també amb la participació de professionals pertanyents a l'àmbit del patrimoni cultural, de manera que el precepte resta redactat com segueix:

Article 10

7. L'elaboració de l'expedient ha de comptar amb participació destacada de persones professionals pertanyents als àmbits de l'etnologia, l'antropologia i el patrimoni cultural, sense

perjudici de la participació d'altres professionals provinents d'altres disciplines de la resta de ciències socials i humanes.

El capítol 3 estableix el règim de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional i d'interès local. Uns i altres han de disposar de mesures adequades per a la salvaguarda de l'element (**articles 14 i 15**). Així mateix, es garanteix l'accés als elements culturals immaterials nacionals i d'interès local, pel seu examen o estudi per part d'investigadors, però també l'accés públic, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes d'aquestes manifestacions culturals (article 16). En la mateixa línia es fa esment que els plans urbanístics i les normes urbanístiques tinguin en compte els béns culturals declarats als efectes de contribuir al desenvolupament de les manifestacions culturals corresponents (**article 17**). També s'estableix les mesures que han de prendre les administracions públiques per a la protecció i difusió del patrimoni cultural immaterial, les quals també han de vetllar pel respecte i conservació dels llocs, espais, itineraris i dels suports materials en què se sustenten els elements immaterials objecte de protecció. En qualsevol cas la protecció màxima dels béns materials necessita de la seva declaració com a bé cultural d'interès nacional o bé catalogat d'acord amb la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 18**). Igualment, es regula l'existència d'un inventari dels elements culturals immaterials de Catalunya, amb la voluntat d'assegurar la seva salvaguarda. Les dades de l'inventari són públiques i accessibles a través de mitjans digitals (**article 19**). Finalment s'encarrega a les administracions públiques que vetllin perquè el patrimoni cultural immaterial no sigui objecte d'apropiació indeguda per part de persones que no tenen legitimitat a través del reconeixement de drets de propietat intel·lectual o industrial (**article 20**).

En aquest capítol, conseqüència de l'audiència, la informació pública i els informes, s'han produït tres modificacions a destacar que, en cap cas, tenen la consideració de substancials, si bé val la pena comentar.

La primera, s'ha incorporat un apartat 9 a l'article 14 a petició del CONCA, per tal de garantir una correcta formació dels professionals que intervenen en els processos de salvaguarda dels béns culturals immaterials, en els termes següents:

Article 14

9. Tot el personal tècnic dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat, en els seus àmbits respectius, així com també dels ajuntaments i altres ens locals, que intervinguin en els processos vinculats amb les mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials han d'estar en possessió de la formació adequada en els àmbits de l'etnologia, l'antropologia i el patrimoni cultural, d'acord amb l'article 10.7.

La segona, a petició de la Secretaria de Política Lingüística s'ha substituït a l'article 15.1 el terme "celebració" per realització, atès que en cap cas les llegendes es poden considerar una celebració, donant pas al redactat següent:

Article 15

1. L'acord de declaració d'un bé cultural immaterial d'interès local ha d'incloure les mesures o actuacions específiques, d'ordre jurídic, tècnic, administratiu i financer que es considerin més adequades per a la salvaguarda del bé; així com també per a garantir la seva visibilitat, realització, conservació, coneixement i difusió, a més del seu accés en els termes que preveu l'article 16.

La tercera, a petició del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català s'han incorporat a l'article 18.4 els béns immobles vinculats al desenvolupament béns culturals immaterials com a objectes de protecció, en els termes següents:

Article 18

4. Els béns mobles, immobles i espais vinculats al desenvolupament dels béns culturals immaterials poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori per part de les administracions competents.

El capítol 4 estableix que el Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan Col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial. Així mateix, estableix que la seva integració, funcions i funcionament s'ha de regular per Ordre de la persona titular del departament competent en matèria de cultura (**article 21**). En aquest sentit l'avantprojecte de Llei manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

El capítol 5 estableix un règim sancionador reduït atès el caràcter intangible d'aquest patrimoni i d'acord amb els principis de dinamisme inherent al patrimoni cultural immaterial i a la llibertat d'expressió i al protagonisme de les comunitats i grups portadors del patrimoni cultural immaterial com a creadors, mantenidors, protagonistes i promotors de la manifestació cultural. D'acord amb el principi de legalitat i tipicitat que regeix la potestat sancionadora, l'Avantprojecte de Llei estableix les infraccions administratives i en relació amb les sancions es remet a les establertes en l'article 73 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**articles 22 i 23**). Finalment, estableix els òrgans competents per incoar i imposar les sancions així com el termini d'un any per resoldre i notificar la resolució dels procediments sancionadors (**article 24**).

En relació amb la **part final**, l'avantprojecte de Llei conté quatre disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres finals.

Pel que fa a les **disposicions addicionals**, cal posar de relleu la disposició addicional primera que declara com a béns culturals immaterials nacionals de les manifestacions culturals que consten en la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat de la UNESCO o al Registre de les millors pràctiques de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de la UNESCO amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Així mateix, la disposició addicional quarta re classifica les festes o elements festius declarats patrimonials o tradicionals d'interès nacional d'acord amb el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, com a béns culturals immaterials nacionals, i les festes populars d'interès cultural i les festes i elements inscrits en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya com a béns culturals immaterials locals. En el primer cas, la competència per deixar sense efectes la declaració correspon al Govern de la Generalitat, i en el segon cas a les entitats locals a què fa referència l'article 13.2 de l'Avantprojecte de Llei.

D'altra banda, s'estableix una disposició addicional segona per salvaguardar les competències del Conselh General d'Aran que aquest Avantprojecte assigna a l'Administració de la

Generalitat i, d'altra banda, s'incorpora una disposició addicional tercera adreçada a garantir el respecte a la Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 26/1998, de 30 de desembre.

En atenció a la incorporació de la disposició addicional segona s'ha donat tràmit d'audiència al Conselh General d'Aran, amb el resultat que recull la memòria de valoració de data 17 de juliol de 2024. En relació amb la disposició addicional tercera aquesta es fruit de la petició de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona.

Quant a les **disposicions derogatòries**, es deroguen els títols preliminar i I (articles de l'1 al 6) de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural; i també es deroga el decret 389/2006, de 17 d'octubre del patrimoni festiu de Catalunya. Així mateix, es manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

Pel que fa a les **disposicions finals**, la disposició final primera modifica l'article 1.3 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, que queda redactat de la manera següent:

"3. També formen part del patrimoni cultural català els elements que integren el patrimoni cultural immaterial, de conformitat amb el que estableix la legislació especial."

Així mateix, la disposició final segona faculta al Govern per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta llei, tret d'aquells aspectes que la llei estableix que s'han de desplegar per Ordre

Finalment, la disposició final tercera estableix l'entrada en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

3.- CONCLUSIONS

Analitzat l'*Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català*, aquesta Assessoria Jurídica l'informa favorablement, per tal que es continuï la seva tramitació.

Esther Gonzalez
Aznar - DNI
[Redacted] (TCAT)
Signat digitalment per Esther Gonzalez Aznar - DNI [Redacted] (TCAT)
Data: 2024.07.18 10:04:06 +02'00'

Advocada de la Generalitat Adjunta

Maria Pilar Bayarri
Roda - DNI
[Redacted] (TCAT)
Signat digitalment per Maria Pilar Bayarri Roda - DNI [Redacted] (TCAT)
Data: 2024.07.18 10:06:41 +02'00'

Advocada en Cap

Informe jurídic final sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català

I.- ANTECEDENTS

1. La Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Cultural ha tramès a aquesta Assessoria Jurídica, en data 10 de gener de 2025, la documentació acreditativa de l'informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya i la nova memòria de valoració de les al·legacions i observacions presentades al text de l'*Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català*, per tal que es pugui emetre l'informe jurídic final, i seguir la tramitació de la iniciativa per tal que aquesta es pugui aprovar pel Govern.

2. Aquest informe jurídic final sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, s'emet en compliment del previst a l'article 36.1.d) de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, en relació amb l'article 4 de la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

3. De conformitat amb l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, pel qual s'aproven les directrius sobre el contingut de l'expedient i el procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, i d'acord amb la Instrucció 1/2024, de 22 de gener, de la Direcció del Gabinet Jurídic, l'informe jurídic final ha de tenir el contingut següent:

1) Comprovar que l'expedient disposa de la documentació prevista a la normativa d'aplicació i que s'han sol·licitat els informes preceptius. També s'ha de fer constar si és preceptiu comunicar el projecte a la Comissió Europea per aplicació de la Directiva UE 2015/1535 o de la Directiva 2006/123/CE i, si escau, si s'ha fet la comunicació.

2) Verificar que s'han complert els tràmits d'informació pública i audiència als interessats que siguin precedents. També si el text normatiu consta al Pla normatiu del Govern, si el Govern ha dictat l'acord previ sobre l'oportunitat de la iniciativa, i s'hi es compleixen les obligacions sobre publicitat activa.

3) Avaluar l'adequació de la proposta al marc normatiu vigent i a les directrius de tècnica normativa: comprovació de la competència de la Generalitat per a dictar la norma; que el preàmbul fa referència a la norma que es transposa o es desplega; de la congruència entre el projecte i la normativa de rang superior que incideixi en la matèria; que les disposicions de la part final tenen un contingut adient a cada tipus de disposició, i que l'expedient inclou la justificació del termini d'entrada en vigor en cas que no s'estableixi el general de vint dies.

2.- ANÀLISI JURÍDICA

I. Marc competencial i normatiu

L'objecte de l'Avantprojecte de Llei és, com apunta l'exposició de motius, situar el patrimoni cultural immaterial català, atesa la seva rellevància social i cultural actual, al màxim nivell de llur reconeixement patrimonial i jurídic. En aquest sentit, l'avantprojecte de Llei vol reforçar l'impuls vers els programes d'identificació, estudi, protecció, salvaguarda i promoció d'aquest patrimoni, i establir les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o

catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit.

Quant al marc competencial i normatiu per a l'aprovació de l'Avantprojecte de Llei, cal dir:

1.L'Avantprojecte de Llei es fonamenta en la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de cultura que regula l'article 127.1 de l'Estatut d'autonomia (EA).

Aquesta competència exclusiva comprèn en tot cas la protecció del patrimoni cultural de Catalunya, la regulació i l'execució de mesures destinades a garantir l'enriquiment i la difusió del patrimoni cultural i a facilitar-hi l'accés, l'inventari i la seva declaració i gestió (art. 127.1.b). L'Estatut d'Autonomia es refereix en general al patrimoni cultural de Catalunya, en el qual s'integren, juntament amb d'altres tipus, el patrimoni etnològic i, per tant, entenem que també es refereix al patrimoni cultural immaterial.

Així mateix la Generalitat disposa de competència exclusiva sobre les activitats artístiques i culturals que es porten a terme a Catalunya (art. 127.1.a) i sobre el foment de la cultura (art. 127.1.d), que comprèn el foment i la difusió del patrimoni cultural i artístic i de la creació i la producció teatrals, musicals, audiovisuals, de dansa, de circ i d'arts combinades portades a terme a Catalunya (art. 127.1.d) així com la projecció internacional de la cultura catalana. L'article 110 disposa que la competència exclusiva comporta que la Generalitat té, de manera íntegra, la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva.

2.Cal tenir en compte que l'Estat també ha regulat aquest àmbit mitjançant la Llei 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial. D'acord amb la disposició final tercera, aquesta Llei s'ha dictat d'acord amb allò disposat a l'article 149.1.1ª. i 28ª, i l'article 149.2 de la Constitució Espanyola, amb excepció:

- a) d'allò disposat a l'apartat 4 de l'article 11, que es dicta en atenció a l'article 149.1.3ª de la Constitució Espanyola.
- b) l'article 7, que es dicta en virtut d'allò disposat a l'article 149.1.30ª de la Constitució Espanyola.

Per tant, l'Estat ha exercit bàsicament les competències reconegudes en l'article 149.1.1a (condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals), l'article 149.1.3ª (competència exclusiva en matèria de relacions internacionals) l'article 149.1.28a (defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació), 149.1.30ª (competència exclusiva de l'estat per a la obtenció, expedició, homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques pel desenvolupament de l'article 27 de la Constitució) i l'article 149.2 (l'Estat considerarà el servei de la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les comunitats autònomes d'acord amb elles).

- La regla 1ª de l'apartat 1 atribueix a l'estat la competència per regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

Els béns culturals es troben subjectes a limitacions i a càrregues per garantir la seva defensa, conservació i enriquiment de manera que, en certa mesura, es pot afirmar que resten subjectes a un règim especial, fins i tot, com és aquest el cas, quan es projectin sobre béns immaterials.

L'Estat a l'empara de l'article 149.1.1ª, en relació amb l'article 46 de la Constitució, es considera competent per delimitar el concepte de patrimoni cultural espanyol i, en aquest sentit, la disposició final primera de la Llei 10/2015, de 26 de maig, afegeix un incís final a l'apartat 2 de l'article 1 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, de patrimoni històric espanyol en els termes següents:

“Així mateix, formaran part del Patrimoni Històric Espanyol els béns que integren el Patrimoni Cultural Immaterial, de conformitat amb el que estableixi la seva legislació estatal”

- La regla 3ª de l'apartat 1 reserva a l'Administració General de l'Estat la competència exclusiva en matèria de relacions internacionals. Aquesta competència assisteix a l'estat per a la difusió internacional dels valors culturals que, estant presents en les manifestacions immaterials de la cultura, es protegeixen com a part del patrimoni cultural espanyol. Cal tenir en compte, no obstant, la STC 17/1991 (FJ 6) *“aquestes funcions poden ser exercides tant per l'Estat com per les Comunitats Autònomes que hagin assumit competències respecte el patrimoni històric i cultural sempre que no es tractin d'actes generadors de responsabilitats de l'Estat amb tercers, siguin polítiques o econòmiques”*
- La regla 28ª de l'apartat de l'apartat 1 assenyala la competència exclusiva de l'Estat per a la defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació; museus biblioteques i arxius de titularitat estatal, sens perjudici de la seva gestió per part de les Comunitats Autònomes.

Considera l'Estat, en atenció a la STC 17/1991 FJ2, que el concepte de patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol d'incerta dins el concepte de cultura, i que no es pot establir un repartiment automàtic i exclusiu doncs la intervenció, moltes vegades, necessàriament és paral·lela i concurrent, justificada mitjançant l'article 149.2 de la Constitució, en una competència estatal que respectant les assumides estatutàriament per les Comunitats Autònomes, va més enllà de les actuacions enfocades exclusivament a la lluita contra l'espoliació i l'exportació.

- La regla 30ª de l'apartat de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola atribueix a l'Estat la competència exclusiva per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

L'apartat 2 indica que l'Estat considerarà el servei a la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les Comunitats Autònomes, d'acord amb elles i sens perjudici de les competències que aquestes puguin assumir. En aquest sentit, el títol competencial prevalent per l'Estat és el de l'article 149.2 en el sentit donat pel Tribunal Constitucional, entre d'altres, a les STC 49/1984; STC 89/2012; STC 122/2014 en què ha qualificat la competència en matèria cultural de *“concurrent”* o indistinta, ja que l'activitat de l'estat es vincula a una triple finalitat: a) preservació del patrimoni cultural comú; b) necessitat de tractaments generals; c) quan les finalitats culturals no es puguin aconseguir des de altres instàncies.

En base a aquesta jurisprudència STC 49/1984; STC 17/1991; STC 89/2012 i STC 122/2014, el Consell de Garanties Estatutàries de Catalunya ha considerat que la cultura es caracteritza per una concurrència material i funcional i que es tracta *“d’una matèria singular en la qual Estat i comunitats autònomes poden intervenir sobre un mateix objecte, com si fossin dues competències exclusives, que per la seva particularitat no s’exclou sinó que es complementen”* (DCGE 12/2010, 16/2012 i 12/2015).

Això no obstant, la competència en règim de concurrència que la Constitució atribueix a l'Estat, en cap cas es pot convertir en *“un títol universal des del que es puguin realitzar indistintament totes i les mateixes funcions que es puguin realitzar des d’altres competències específiques que tinguin aspectes culturals”* (STC 109/1996), sense que es pugui estendre la competència estatal sobre la cultura *“a àmbits no volguts pel constituent”* (STC 80/2012). Per tant, la competència de l'Estat en matèria cultural, d'acord amb l'article 149.2 de la CE, s'ha de limitar a l'àrea de la “preservació del patrimoni cultural comú” i en allò que necessiti “tractaments generals o que facin menester d’una acció pública quan els béns culturals no es pogueren aconseguir des de altres instàncies” (STC 122/2014 i STC 48/1984).

La Subcomissió de Seguiment Normatiu, Prevenció i Solució de Conflictes de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat va adoptar un acord per resoldre discrepàncies competencials de diferents preceptes de la Llei 10/2015, del 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial, que es va fer públic mitjançant la Resolució PRE/518/2016, de 29 de febrer. Els aspectes més rellevants que es van acordar sobre la interpretació de la llei són els següents:

a) La competència estatal en l'àmbit de les relacions internacionals (article 149.1.3 de la Constitució Espanyola) que s'esmenta en els articles 11.4 i 12.1.e de la Llei s'ha d'interpretar de conformitat amb la doctrina del Tribunal Constitucional, sense que es menyscabi l'exercici de la competència de la Comunitat Autònoma per realitzar activitats a l'exterior que siguin projecció de les seves competències materials en matèria de protecció i difusió del seu patrimoni cultural immaterial.

b) La declaració d'un bé com a *Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial* per l'Administració de l'Estat, que preveu l'article 12 de la Llei, requereix, entre d'altres, l'informe dels òrgans competents de les comunitats autònomes, sense que obsti les accions de declaració o protecció que puguin ser adoptades sobre aquest mateix bé per part de les comunitats autònomes, i entenent que correspon a l'exercici lliure de les seves competències la decisió de subscriure, si escau, els acords de col·laboració entre l'Estat i les comunitats autònomes a què es refereix l'article 12.3.

c) La interpretació dels supòsits previstos en les lletres a i c de l'article 12.1 de la Llei per a la declaració d'un bé com a *Manifestació Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial* per l'Administració de l'Estat s'ha de fer de conformitat amb la doctrina del Tribunal Constitucional, i aplicar-se únicament quan l'activitat pública de protecció sobre la manifestació immaterial no sigui susceptible de fraccionament o no pugui exercir-se adequadament mitjançant mecanismes de cooperació o coordinació.

d) Interpretar que, de conformitat amb el que preveu l'article 11.2 en relació amb el 13.1, l'elaboració, seguiment i revisió del Pla Nacional de Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial haurà de comptar amb la col·laboració de les comunitats autònomes,

mitjançant la seva participació efectiva, i que la seva proposta requerirà del previ acord del Consell del Patrimoni Històric.

e) Interpretar que les metodologies comuns de registre que s'han d'observar en incloure béns en l'Inventari General de Patrimoni Cultural Immaterial, a què fa referència l'article 14.6, han de ser adoptades en el si del Consell del Patrimoni Històric, es desenvoluparan a partir dels sistemes de registre existents a les comunitats autònomes i atenent les seves particularitats.

3. Finalment, la Generalitat té la competència exclusiva en matèria d'organització de la seva Administració, d'acord amb l'article 150 de l'Estatut d'autonomia, que inclou la regulació de la seva estructura, dels seus òrgans i el funcionament. En aquest sentit, l'Avantprojecte de llei regula un òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni immaterial i etnològic.

II. Procediment d'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de llei

II.1 Règim jurídic aplicable al procediment

El procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de llei s'ha d'ajustar a les previsions establertes en l'article 36 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern (en endavant, Llei 13/2008).

Cal tenir present, a més, que la tramitació de l'Avantprojecte de llei ha d'observar les previsions de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, Llei 19/2014), que incorpora en l'article 62 els principis generals de millora de la qualitat normativa i que, en l'article 69, estableix la participació ciutadana en l'elaboració de les normes.

Finalment, cal tenir en compte les previsions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant Llei 39/2015), que en els articles 127 a 133 regula la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, si bé cal tenir present que la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig (dictada en el recurs d'inconstitucionalitat núm. 3628-2016, interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya), va declarar alguns d'aquests preceptes contraris a l'ordre constitucional de competències.

II.2 Planificació normativa

L'article 132 de la Llei 39/2015 estableix que, anualment, les administracions públiques han de fer públic un pla normatiu que contingui les iniciatives legals o reglamentàries que s'hagin d'elevat per a la seva aprovació l'any següent (apartat 1), i que una vegada aprovat, el pla anual normatiu s'ha de publicar al portal de la transparència de l'Administració pública corresponent (apartat 2).

El Tribunal Constitucional, en l'abans esmentada Sentència 55/2018, ha declarat que la regulació de la planificació no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat ja que envaeix la potestat de la Generalitat d'autoorganització i de regular l'elaboració de les lleis.

En relació amb la planificació normativa, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora en el sentit de subratllar la rellevància de la planificació normativa com a *“instrument al servei de la seguretat jurídica, principi que no solament implica generar confiança sobre el que diu la normativa vigent, sinó també sobre l'evolució raonable de l'ordenament jurídic, tal com es reconeix d'una manera expressa en l'article 62 de la Llei catalana 19/2014, que preveu la necessitat que la iniciativa normativa s'exerceixi de tal manera que el marc normatiu resultant sigui previsible”* (dictàmens 52/2020, 271/2020 i 291/2020, entre d'altres).

El Govern de la Generalitat, mitjançant l'Acord del Govern de 23 de desembre de 2024, va aprovar el Pla normatiu del Govern de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2025, on es constata que *“l'Avantprojecte de Llei de patrimoni immaterial català”* està inclòs en el dit Pla normatiu, com a iniciativa del Departament de Cultura (*dins de l'objectiu 1.8.*) *El Govern vol posar salvaguardar el patrimoni cultural immaterial i fomentar el seu coneixement per part de la ciutadania.*

II.3 Iniciació i tramitació del procediment

a) L'article 36.2 de la Llei 13/2008 preveu que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de Llei corresponent.

Per l'Acord del Govern de 23 de gener de 2017 es va aprovar una primera **memòria preliminar** i una nova versió per Acord de Govern de 14 de desembre de 2021.

Pel que fa a la **competència del Departament de Cultura** per a la tramitació de l'Avantprojecte de Llei, deriva de les competències que el Decret 133/2024, d'11 d'agost, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya atribueix a aquest departament en els àmbits relatius al patrimoni cultural i la cultura tradicional i popular catalana (articles 3.15.2 i 3.15.4), com ja ho feia el Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, derogat pel primer.

b) Quant a la determinació de la **unitat directiva** competent per a l'elaboració i tramitació de l'Avantprojecte de Llei, es tracta d'una proposta que ha estat elaborada per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, a qui li correspon, entre d'altres, exercir les funcions que la legislació vigent atribueix al Departament de Cultura en matèria de promoció de la cultura popular i tradicional, d'acord amb el que disposa l'article 2 del Decret 443/2014, de 12 de novembre, de reestructuració del Departament de Cultura en relació amb l'article 75.1 del Decret 110/2022, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Cultura, encara vigent quant a les funcions i estructures dels òrgans del Departament de cultura esmentats a l'article 1.

II.4 Memòries

a) D'acord amb el que estableix l'article 36 de la Llei 13/2008, els avantprojectes de Llei han d'anar acompanyats d'una memòria general i d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades. L'esmentat precepte indica el contingut mínim que han de tenir la **memòria general** (article 36.3.a)) i la **memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades** (article 36.3.b)).

Pel que fa a la memòria general, d'acord amb l'avantdit article 36.3.a) aquesta ha de contenir, com a mínim, l'adequació de la norma als fins que es persegueixen; el marc normatiu en què s'insereix; la relació de les disposicions afectades per l'avantprojecte de llei i la taula de vigències i derogacions resultants; la competència de la Generalitat sobre la matèria, i la relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència o la procedència de sotmetre l'expedient a informació pública.

Consta a l'expedient la memòria general, de data 23 d'octubre de 2023, la qual ha estat actualitzada per una segona memòria general, de data 16 de juliol de 2024.

Examinades les memòries generals, aquestes inclouen el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

Pel que fa a la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, d'acord amb l'esmentat article 36.3.b), aquesta memòria ha d'incloure, com a mínim, un informe d'impacte pressupostari, en què s'avalua la repercussió de l'avantprojecte de llei en els recursos personals i materials i en els pressupostos de la Generalitat, i també les fonts i els procediments de finançament, si escau; un informe d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica la iniciativa legislativa per als seus destinataris i per a la realitat social i econòmica; un informe d'impacte normatiu, en què s'avalua la incidència de les mesures proposades per la norma en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per als ciutadans i les empreses, i, finalment, un informe d'impacte de gènere.

Així mateix, consta a l'expedient la memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, de data 23 d'octubre de 2023, i una segona memòria d'impacte millorada de data 25 de juliol de 2024 que inclou el contingut mínim especificat per la Llei 13/2008, del 5 de novembre.

b) L'article 36.3.c) de la Llei 13/2008, disposa que l'avantprojecte de llei ha d'anar acompanyat d'una memòria en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la incidència de les consultes i les al·legacions en la redacció final de l'avantprojecte de llei.

En aquest sentit, consta una **memòria** de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, de 10 de gener de 2025, **valorativa** de les observacions i al·legacions formulades en els tràmits de consulta de l'Avantprojecte de llei. Segons s'exposa a la memòria *"S'han realitzat els tràmits d'audiència i informació pública de l'Avantprojecte de llei durant un termini de quinze dies hàbils, d'acord amb l'article 36.4 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, amb l'objectiu que es fessin arribar al Departament de Cultura les al·legacions, observacions o suggeriments al text de l'Avantprojecte."*

D'aquesta manera, han formulat al·legacions:

- 1.- Fundació Institut Ramon Muntaner.
- 2.- Ajuntament de la Galera.
- 3.- Federació de Persones Sordes de Catalunya.
- 4.- Esther Hachuel Fernández.
5. Diputació de Barcelona ."

L'esmentada memòria recull el contingut principal de les aportacions fetes i la seva corresponent valoració, amb la consegüent acceptació, o no, de les diferents aportacions i observacions.

En aquest punt, cal recordar la doctrina de la Comissió Jurídica Assessora, d'acord amb la qual la valoració de les diferents observacions i al·legacions s'ha d'efectuar en un únic document complet final i actualitzat, per a garantir-ne un resultat més clar i coherent i, en definitiva, a favor de la seguretat jurídica (entre d'altres, Dictàmens 96/2022 i 370/2023).

II.5 Tràmit de consulta interdepartamental

a) En data 7 de novembre de 2023, aquesta Assessoria Jurídica va emetre un **informe jurídic preliminar** favorable a l'Avantprojecte de Llei, en el qual es van fer diverses consideracions tant pel que fa al procediment de tramitació com en relació amb el text de l'Avantprojecte de Llei, que van ser estimades en la seva integritat per part de la unitat promotora, i van donar pas a una nova versió de l'Avantprojecte de Llei, tal com recull la memòria de valoració.

b) Pel que fa a la **consulta interdepartamental**, aquest tràmit es va instrumentar –des del 25 d'octubre de 2023 fins el 14 de novembre de 2024– mitjançant el Sistema d'Informació, Gestió i Tramitació dels Documents de Govern (SIGOV), i va finalitzar amb la presentació de l'Avantprojecte de Llei a la sessió corresponent del Consell Tècnic (apartat II, Informació sobre Avantprojectes de Llei, Projectes de decret i propostes d'Acord en tramitació). Cal fer constar que, en aquest tràmit, va formular observacions a l'Avantprojecte de Llei la Direcció General d'Assumptes Consultius del Departament de la Presidència, mitjançant un correu electrònic de data 31 d'octubre de 2023, relativa a diferents propostes de millora en la redacció del text normatiu que s'han acceptat íntegrament, així com dues propostes de caràcter material que també han estat incorporades a l'avantprojecte de Llei:

- La primera, consistent en especificar al text normatiu que la competència per deixar sense efecte les declaracions correspon al Govern, pel que fa als BCIIIN de l'apartat 1 de la DA4a, i les entitats locals a què fa referència l'article 13.2, pel que fa als BCIIIL de l'apartat 2 de la DA4a;
- La segona consistent a recollir un règim especial quant a l'Aran, establert en la DA 2^a, en la línia de la DA 2^a de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, de patrimoni cultural català.

Un cop finalitzat el tràmit de consulta interdepartament, el projecte normatiu va ser vist favorablement per l'apartat II del Consell Tècnic en data 14.11.2023.

II.6 Tràmit d'informes

a) Informe de la **Comissió Mixta Generalitat de Catalunya- Ajuntament de Barcelona**, tal com s'assenyalava a l'informe jurídic preliminar, calia constituir la Comissió Mixta als efectes d'estudiar l'avantprojecte de Llei atès la incidència d'aquest en el règim especial del municipi de Barcelona, d'acord amb l'article 89 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en relació amb l'article 3 del Reglament de l'esmentada Comissió.

La Comissió Mixta Generalitat de Catalunya-Ajuntament de Barcelona ha emès el seu informe da data 29 de gener de 2024, i demana que es reconegui expressament en el text normatiu que l'Ajuntament de Barcelona exerceix les seves competències d'acord amb el previst a la Carta Municipal de Barcelona sens perjudici d'allò que preveu la Llei de patrimoni cultural

immaterial. Aquesta aportació ha estat valorada positivament per la Direcció General de Cultura Popular i s'ha introduït a l'Avantprojecte de Llei la disposició addicional tercera que té per finalitat protegir el règim especial de Barcelona en matèria de patrimoni immaterial.

b) Quant a l'**informe d'impacte pressupostari**, consta a l'expedient l'informe favorable de la Direcció General de Pressupostos del Departament d'Economia i Hisenda, de 9 de novembre de 2023.

c) Pel que fa a l'**informe d'impacte de gènere**, consta a l'expedient l'informe emès per l'Institut Català de les Dones, en data 12 de març de 2024, en el qual es fan diverses aportacions, tant pel que fa al contingut de l'avantprojecte de llei com pel que fa a qüestions purament formals i lingüístiques. Així mateix, l'expedient recull un segon informe d'impacte de gènere, més per l'Institut Català de les Dones, de data 22 de juliol de 2024. Les observacions i recomanacions efectuades en ambdós informes han estat abastament analitzades i valorades a la memòria de 9 de gener 2025 de la direcció general de cultura popular associacionisme cultural.

d) En relació amb l'informe del **Consell de la Mancomunitat Cultural**, el 21 de març de 2024, el Consell de la Mancomunitat Cultural va informar favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, sense proposar cap esmena.

e) Així mateix, l'informe del **Consell de l'Etnologia de Catalunya**, de data 5 de març de 2024 acorda proposar dues esmenes que s'han acceptat parcialment. La primera consistent en esmentar les universitats i càtedres com a ens que treballen pel patrimoni immaterial, que ha estat acceptada íntegrament, i s'ha re-formulat el preàmbul de conformitat. La segona relativa a atorgar un paper als ajuntaments de menys de 5000 habitants en la declaració dels béns culturals immaterials d'interès local que s'estima parcialment, atès que tot i que no es modifica l'article 13, la memòria de valoració explica que els ajuntaments de menys de 5.000 habitants com a entitats interessades sempre podran presentar al·legacions als expedients de declaracions que puguin iniciar els consells comarcals i, aquestes al·legacions, hauran de ser tingudes en compte en la resolució de l'expedient com succeeix actualment amb les declaracions que es tramiten d'acord amb la Llei de patrimoni cultural català.

f) També s'ha emès informe favorable, en data 21 de novembre de 2023, per part de la **Subdirecció General d'Organització de l'Administració de la Generalitat i del Sector Públic**, amb observacions que cal entendre com a recomanacions respecte el Consell de l'Etnologia Catalana que han estat valorades a la memòria per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, succintament, amb el sentit següent: Es manté la regulació del Consell de l'Etnologia Catalana a l'Avantprojecte de Llei perquè aquest òrgan té una clara vocació de permanència, i se'l vol atribuir el màxim reconeixement legal com a òrgan consultiu específic en l'àmbit del patrimoni immaterial i etnològic; així mateix; es manté la composició actual regulada a l'Ordre CLT/152/2015 en tractar-se d'un òrgan departamental; i s'accepta la proposta de la Subdirecció consistent a afegir a l'article 21.3 la referència a "la integració" i suprimir "règim orgànic". Finalment, es valora mantenir el redactat de la disposició derogatòria i, en aquest sentit, es preveu mantenir la vigència de l'Ordre CLT/152/2015 sobre el Consell de l'Etnologia Catalana.

g) El 15 de març de 2024, el **Consell Nacional de la Cultura i de les Arts** va emetre l'informe 76/2024 sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural català, que és favorable a la proposta normativa però proposa un seguit de reflexions que han estat valorades exhaustivament a la memòria de valoració per part de la unitat directiva i que han comportat únicament la modificació de l'Avantprojecte de Llei en el sentit d'afegir un apartat 9 a l'article 14 per fer

referència a la formació adequada que hauran de tenir tots aquells que intervenen en els processos de salvaguarda dels béns culturals immaterials.

h) El **Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català** va acordar informar favorablement sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, en data 16 d'abril de 2024, amb les observacions, esmenes i propostes que van presentar els vocals senyors Josep Cruanyes i Lluís Calvo. Totes aquestes observacions, esmenes i propostes presentades pels vocals han estat valorades de forma exhaustiva a la memòria d'observacions per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, i ha comportat la modificació del text normatiu als efectes d'introduir l'expressió "les activitats" a l'article 1.1; el terme "entitat" a l'article 10.1 i s'introdueix la referència a "immobles" a l'article 18.4.

i) Quant a l'informe del **Consell de Governos Locals** l'expedient recull el certificat del secretari en funcions de l'esmentat Consell, de data 15 de febrer de 2024, en el sentit que no ha pogut formular observacions sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català dins del termini establert per aquest tràmit, atès que passades les eleccions municipals aquest òrgan consultiu ha quedat dissolt fins a la constitució del nou emanat del resultat de les esmentades eleccions.

j) La **Secretaria de Política Lingüística** emet informe amb un seguit de recomanacions que són valorades per la unitat directiva a la memòria d'observacions i que han estat acceptades parcialment ocasionant modificacions no substancials al text i, en concret, les següents: s'accepta afegir "gestuals o visuals" a la lletra c) de l'article 3; es valora molt positivament la modificació de l'article 6.2 e) per eliminar el terme "esdeveniment social" per tal d'adequar el text a la LSC o altres llengües o altres fets que tenen lloc de manera quotidiana, es modifica la redacció de l'article 15.1 i es substitueix el terme "celebració" per "realització" atès que les llegendes en cap cas es poden considerar una "celebració".

k) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord de Govern, de 19 de maig de 2009, amb caràcter previ a la sol·licitud de dictamen de la Comissió de Govern Local, l'Avantprojecte de llei va ser vist pel Consell Tècnic (apartat III-A), el dia 30 de juliol de 2024.

l) Quant a l'informe de la **Comissió de Govern Local de Catalunya**, aquesta ha informat favorablement l'Avantprojecte de llei amb el vot favorable de tots els presents. La memòria de valoració recull amb escreix les intervencions que s'hi van produir durant la sessió.

m) D'altra banda, quant al dictamen del **Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya** no es preceptiu atès que l'avantprojecte no regula matèries socioeconòmiques, laborals ni d'ocupació, d'acord amb l'article 2 de la Llei 7/2005, de 8 de juny, del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, sinó que el seu objectiu és protegir i difondre el patrimoni cultural immaterial.

n) Pel que fa al dictamen de la **Comissió Jurídica Assessora**, dir que aquest no és preceptiu, atès que d'acord amb l'article 9.1.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, de la Comissió Jurídica Assessora, correspon a aquest òrgan consultiu dictaminar sobre els avantprojectes de llei si l'òrgan competent els sotmet a la seva consideració.

ñ) Aquest projecte normatiu no s'ha comunicat a la Comissió Europea, atès que no es preceptiu d'acord amb la Directiva UE 2015/1535 i la Directiva 2006/123/CE.

o) D'acord amb les Directrius sobre el contingut de l'expedient i procediment d'elaboració de disposicions de caràcter general, aprovades per l'Acord del Govern de 19 de maig de 2009, l'expedient es completa amb aquest **informe jurídic final**.

p) De conformitat amb l'article 8.1.a) del Reglament del Consell Tècnic, aprovat pel Decret 413/2011, de 13 desembre, el **Consell Tècnic** (apartat IV-A, Informes previs a l'elevació al Govern sobre Avantprojectes de Llei) ha d'examinar i deliberar sobre aquest avantprojecte de Llei, amb caràcter previ a la seva aprovació per part del Govern com a projectes de Llei.

q) Finalment, d'acord amb l'article 36.5 de la Llei 13/2008, correspon al titular o la titular del departament que ha elaborat un avantprojecte de llei de sotmetre'l a la consideració del Govern, el qual pot decidir dur a terme nous tràmits abans d'aprovar-lo com a projecte de Llei, i d'acord amb l'article 36.6 de la dita Llei, un cop aprovat un projecte de Llei, el Govern ha de trametre'l al Parlament, acompanyat amb tota la documentació annexa.

II.6 Transparència i participació ciutadana

a) Consulta pública prèvia

Pel que fa a la consulta pública prèvia que disposa l'article 133.1 de la Llei 39/2015, cal tenir en compte que, d'acord amb la Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, la regulació de les consultes prèvies no és aplicable a les iniciatives legislatives del Govern de la Generalitat i és contrari a l'ordre constitucional de competències per quant *“el ejercicio de la iniciativa legislativa por parte de las Comunidades Autónomas, en general, y la elaboración de anteproyectos de ley, en particular, quedan por completo al margen del art. 149.1.18 CE en lo que se refiere tanto a las “bases del régimen jurídico de las Administraciones públicas” como al “procedimiento administrativo común. Los artículos 129 (salvo el apartado cuarto, párrafos segundo y tercero, cuya impugnación ya hemos examinado), 130, 132 y 133 de la Ley 39/2015 se refieren al ejercicio, por parte de los gobiernos nacional y autonómico, tanto de la potestad reglamentaria como de la iniciativa legislativa. Se aplican, por tanto, a las iniciativas de rango legal de las Comunidades Autónomas. Invaden por ello las competencias que estas tienen estatutariamente atribuidas en orden a organizarse y regular la elaboración de sus leyes.” (FJ 7.b)).*

A l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, l'Acord del Govern de 22 de gener de 2019, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, estableix que si es considera procedent efectuar una consulta prèvia a l'elaboració d'un avantprojecte de Llei, la memòria preliminar que aprovi el Govern es posarà a disposició de la ciutadania i entitats potencialment afectades per la futura norma, mitjançant la seva publicació en el Portal de Transparència per dur a terme aquest tràmit.

En el cas del present Avantprojecte de Llei, la memòria preliminar aprovada per l'Acord del Govern de 14 de desembre de 2021, va establir la procedència d'efectuar una consulta pública prèvia per un període de 30 dies.

La participació en la fase preliminar a l'elaboració del present Avantprojecte de Llei, mitjançant la consulta pública prèvia, es va dur a terme a través del Portal Participa Gencat, entre el 14 de desembre de 2021 i el 14 de gener de 2022.

Consta a l'expedient un Informe de retorn a les aportacions a la consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei, subscrit per la Direcció general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural. En relació amb aquest informe, cal dir, que la Direcció general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ha acceptat diverses propostes realitzades per entitats del sector cultural, la més rellevant, ha estat suprimir de l'avantprojecte de Llei la regulació de l'associacionisme cultural que, d'acord amb la memòria preliminar, s'havia d'incloure si bé, finalment, s'ha considerat convenient mantenir el règim vigent en aquesta matèria.

b) Participació ciutadana de l'article 69.1 de la Llei 19/2014

L'article 69.1 de la Llei 19/2014 preveu que: *"Les persones tenen el dret de participar, per mitjà de la presentació de propostes i suggeriments, en les iniciatives normatives que promou l'Administració pública. Aquest dret es pot exercir amb relació a les iniciatives normatives en què, per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu des de l'inici de la tramitació del procediment administratiu"*.

Respecte d'aquest tràmit de participació ciutadana, la memòria general de 23 d'octubre de 2023, i també la memòria general actualitzada de 16 de juliol de 2024 manifesta *"es pot prescindir de l'esmentat tràmit atès que s'han fet consultes preliminars a entitats representatives del sector per elaborar l'avantprojecte de Llei i es garantirà, de manera suficient, la participació ciutadana i de les entitats a través dels tràmits d'audiència i informació pública. Així mateix, considerem que, atès l'àmbit regulat, no és necessari un tràmit de participació ciutadana ja que l'avantprojecte de Llei té una incidència poc rellevant en l'esfera personal i patrimonial dels ciutadans"*.

c) Audiència i informació pública

Quant als tràmits d'audiència i informació pública, l'article 36.4 de la Llei 13/2008 preveu que el departament encarregat de l'elaboració d'un avantprojecte de Llei el pot sotmetre a informació pública o a audiència de les entitats que tinguin encomanada per Llei la defensa d'interessos que es podrien veure afectats per l'entrada en vigor de la Llei, i que el termini d'informació o d'audiència no pot ésser inferior a quinze dies.

*Pel que fa al tràmit d'audiència, la memòria de les aportacions als tràmits d'audiència i informació pública, de data 10 de gener de 2025, explica que "S'ha atorgat tràmit d'audiència a les trenta entitats que a partir de l'1 de gener de 2024 conformen la **Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial**. Així mateix, s'ha atorgat tràmit d'audiència a la **Xarxa de Museus d'Etnologia**".*

Així mateix, la memòria general actualitzada, de data 16 de juliol de 2024, assenyala la composició de la Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial, a data 1 de gener de 2024, així com de la Xarxa de Museus d'Etnologia, en els termes següents:

"Les entitats integrants de la Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial, formada a partir de l'1 de gener de 2024 per les entitats següents:

- *Patronat de la Fundació Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada*

dels Centres d'Estudis de Parla Catalana.

- *Patronat del Consorci Ecomuseu de les Valls d'Àneu*
- *Consorci Museu de les Terres de l'Ebre*
- *Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), entitat pública empresarial local de l'Ajuntament de Barcelona, titular del Museu Etnològic i de Cultures del Món*
- *Organisme Autònom Can Quintana, Museu de la Mediterrània*
- *Patronat de la Fundació Promediterrània per a la Conservació, l'Estudi i la Difusió del Patrimoni Cultural i Marítim, titular i gestor del Museu de la Pesca de Palamós*
- *Ajuntament de Manlleu, titular i gestor del Museu del Ter*
- *Ajuntament d'Arbúcies. Patronat del Museu Etnològic del Montseny "La Gabella" titular del museu homònim*
- *Paer en cap de la Paeria de Cervera, titular i gestora del Museu Comarcal de Cervera.*
- *Associació Institut Català d'Antropologia*
- *Centre de Documentació del Patrimoni i la Memòria "Carrutxa"*
- *Institut d'Estudis Penedesencs*
- *Centre d'Estudis de les Garrigues*
- *Fundació Pascual i Prats, titular i gestora del "Museu d'Història-Espai del Metge i la Salut Rural",*
- *Ajuntament de Valls. Titular i gestor del Museu Casteller de Catalunya*
- *Ajuntament de Mas de Barberans. Titular i gestor del Centre de Desenvolupament Rural - Museu de la Pauma.*
- *Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional (APSAT)*
- *Universitat de Barcelona*
- *Associació Centre de Prospectiva i Anàlisi dels Castells*
- *Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*
- *Associació Col·lectiu Eixarcolant*
- *Fundació Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural*
- *Creativitat Social, SCCL*
- *Ajuntament de l'Escala, titular i gestor del Museu de l'Anxova i de la Sal*
- *Ajuntament d'Arenys de Mar, titular i gestor del Museu d'Arenys de Mar*
- *Patronat de la Fundació Carulla, titular i gestora del Museu de la Vida Rural*
- *Ajuntament de Ripoll, titular i gestor del Museu Etnogràfic de Ripoll*
- *Associació Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU)*
- *Ajuntament de la Galera, titular i gestor de l'equipament Terracota, Centre d'Interpretació de la Terrissa de la Galera*

"La Xarxa de Museus d'Etnologia, integrada en l'actualitat pels museus següents:

- *Museu de la Val d'Aran*
- *Museu d'Història de la Immigració de Catalunya*
- *Museu Etnogràfic de Ripoll*
- *Museu Etnològic de Barcelona*
- *Museu Etnològic del Montseny- La Gabella*

- *Vinseum. Museu de les Cultures del Vi de Catalunya*
- *Can Quintana. Museu de la Mediterrània*
- *El Cau de la Costa Brava. Museu de la Pesca*
- *Ecomuseu de les Valls d'Aneu*
- *Museu Comarcal de la Conca de Barberà*
- *Museu de la Vida Rural de L'Espluga de Francolí*
- *Museu de les Terres de l'Ebre "*

A més, pel que fa al tràmit d'audiència, la memòria de les aportacions als tràmits d'audiència i informació pública, de data 10 de gener de 2025, explica que “ ***també s'ha atorgat tràmit d'audiència a l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, a la Federació de Municipis de Catalunya i al Conselh General d'Aran***”.

L'expedient recull els oficis atorgant el tràmit d'audiència a les diferents entitats relacionades a la memòria general actualitzada, de data 17 de juliol de 2024.

Pel que fa al tràmit d'informació pública de l'article 68 de la Llei 26/2010, per Edicte de 3 de gener de 2024 es va sotmetre a informació pública l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català (DOGC núm. 9077, de data 11.1.2024).

Pel que fa a les al·legacions rebudes, consten en l'expedient els escrits de les entitats i persones següents:

- 1.- *Fundació Institut Ramon Muntaner.*
- 2.- *Ajuntament de la Galera.*
- 3.- *Federació de Persones Sordes de Catalunya.*
- 4.- *Esther Hachuel Fernández.*
5. *Diputació de Barcelona .”*

Les al·legacions han estat valorades, amb justificació de les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les, a la ja esmentada memòria de la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, de data 10 de gener de 2025.

d) Obligacions de publicitat activa

D'acord amb la Llei 19/2014, en aplicació del principi de transparència, l'Administració ha de fer pública la informació relativa a les decisions i actuacions amb rellevància jurídica, entre les quals s'inclouen els procediments normatius en curs, amb indicació de l'estat de la tramitació en què es troben, així com les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius i els diversos textos de les disposicions (articles 10.c) i d) i 69.2).

Com es va apuntar a l'informe jurídic preliminar, ja des de l'inici del procediment i al llarg de la seva tramitació, s'han d'observar les previsions de la Llei 19/2014 i s'han de fer públics els documents al Portal de la Transparència, i ha de constar l'estat de tramitació de l'expedient. En aquest punt, s'ha comprovat que l'expedient corresponent a aquest Avantprojecte de llei es pot

consultar a la pàgina web <https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/normativa-i-informacio-interes-juridic/normativa/normativa-en-tramit/clt/>

III. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'Avantprojecte de llei que ara s'informa és el resultat dels tràmits de consulta interdepartamental, audiència i informació pública i informes.

L'objecte de l'Avantprojecte de llei, d'acord amb el que s'apunta a l'exposició de motius és continuar: *“adaptar la normativa catalana al concepte de patrimoni cultural immaterial que estableix la convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de la UNESCO, així com donar una major presència i rellevància a aquesta part del patrimoni cultural, establint les categories de protecció, el procediment per a la seva declaració o catalogació, les mesures de salvaguarda i les competències de les diferents administracions públiques en aquest àmbit”*

Quant a l'**estructura** de l'Avantprojecte de llei, aquest consta d'un preàmbul, vint i quatre articles, quatre disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres disposicions finals.

El preàmbul de l'Avantprojecte de llei, d'una banda, té un contingut explicatiu del marc normatiu que incideix en la normativa projectada i, d'una altra, compleix abastament la finalitat justificativa de la iniciativa legislativa.

Com a qüestions relatives al preàmbul, a conseqüència dels tràmits d'audiència i informació pública, s'han incorporat dos nous paràgrafs, el primer a petició de la Fundació Institut Ramon Muntaner, sobre la importància de la comunitat educativa en les accions de salvaguarda, i el segon a sol·licitud del Consell de l'Etnologia Catalana per donar rellevància a les universitats i les cattedres en els termes següents, respectivament:

“Aquest enriquiment es deriva de la constatació del paper cada cop més destacat que les comunitats, els grups i les persones tenen en els processos de producció, identificació i preservació patrimonials, així com la creixent potenciació dels valors socials i educatius”.

“A més, cal remarcar la tasca relacionada amb l'estudi, la recerca, la creació de nous coneixements i la difusió que des de fa anys es du a terme des de les universitats catalanes i llurs cattedres associades en referència a les dinàmiques socials i culturals vinculades amb patrimoni etnològic i immaterial”.

Pel que fa a l'**articulat**, conté vint i quatre articles distribuïts en cinc capítols, amb l'objecte següent:

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Objecte

Article 2. Concepte de patrimoni cultural immaterial

Article 3. Àmbits del patrimoni cultural immaterial

Article 4. Concepte de salvaguarda

Article 5. Agents del patrimoni cultural immaterial

Article 6. Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial

Article 7. Actuacions de les administracions públiques

Capítol 2. Categories de protecció del patrimoni cultural immaterial

Article 8. Categories de protecció del patrimoni cultural immaterial

Article 9. Béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 10. Procediment de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 11. Registre de béns culturals d'interès nacional

Article 12. Procediment per deixar sense efecte o modificar una declaració de bé cultural immaterial d'interès nacional

Article 13. Catalogació de béns culturals immaterials d'interès local

Capítol 3. Règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial

Article 14. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional

Article 15. Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès local

Article 16. Accés als béns culturals immaterials d'interès nacional i local

Article 17. Planejament urbanístic

Article 18. Protecció de béns materials vinculats a béns culturals immaterials

Article 19. Inventari dels béns culturals immaterials de Catalunya

Article 20. Apropiació indeguda

Capítol 4. Òrgan consultiu

Article 21. Consell de l'Etnologia Catalana

Capítol 5. Regim sancionador

Article 22. infraccions administratives

Article 23. Sancions

Article 24. Òrgan sancionador

El capítol 1, de disposicions generals, estableix l'objecte de la Llei i defineix què s'entén per patrimoni cultural immaterial, així com els àmbits en els quals es manifesta, d'acord amb la definició de la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (**articles de 1 al 7**). Com a conseqüència dels tràmits d'audiència, informació pública i informes, aquets articles no han variat, motiu pel qual ens remetem a allò que es va dir en l'informe jurídic preliminar. Únicament s'han modificats els article 2.1 i 3 c) a proposta del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i la Secretaria de Política Lingüística, respectivament.

En aquest sentit, s'ha considerat encertat com assenyala el Consell incorporar el concepte "*activitat*" al costat d'expressions, coneixements i tècniques, ja que l'artesanía no només és una tècnica si no que té importància que l'activitat que es desenvolupa normalment en determinats indrets i espais que cal preservar com a part d'un entorn, i té un efecte, més enllà de les persones que el practiquen, a la pròpia població, indrets i barris on es desenvolupen. Per tant, el redactat de l'article 2.1 resta com segueix:

Article 2

"1. S'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les pràctiques, les representacions, les expressions, els coneixements, les activitats i les tècniques, juntament amb béns mobles, els béns immobles, les instal·lacions i els espais culturals i naturals que li són inherents, que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconeixin com a part integrant del seu patrimoni cultural."

Així mateix, s'ha acceptat la proposta de la Secretaria d'incorporar a l'article 3 el terme "gestuals o visuals" com a àmbits on es manifesta el patrimoni cultural, en els termes següents:

Article 3

El patrimoni cultural immaterial es manifesta en particular en els àmbits següents:

- a) *Activitats productives, processos i tècniques artesanals tradicionals.*
- b) *Creences, festes, rituals i cerimònies.*
- c) *Formes de comunicació, expressions orals, gestuals o visuals, i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques.*
- d) *Dances i balls, representacions, jocs i esports.*
- e) *Manifestacions musicals i sonores.*
- f) *Sistemes de cura, alimentació, gastronomia i arts culinàries.*
- g) *Formes de sociabilitat col·lectiva i d'organització social, com també els usos i els costums tradicionals d'abast local o nacional*

El capítol 2 estableix les categories de protecció del patrimoni cultural immaterial, que són dues: béns culturals immaterials d'interès nacional i béns catalogats amb la declaració de béns culturals immaterials d'interès local (**articles 8 i 9**). Es regulen els procediments per a la seva declaració o catalogació i la documentació necessària per a la seva tramitació, d'acord amb la normativa general sobre procediment administratiu comú. Els elements nacionals s'han d'inscriure en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 11**) i els béns culturals immaterials d'interès local s'han d'inscriure en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català (**article 13**).

Cal dir, que en motiu dels tràmits d'audiència, informació pública i informes, s'ha donat una nova redacció a l'article 10.7 per tal que en l'elaboració dels expedients de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional es pugui comptar també amb la participació de professionals pertanyents a l'àmbit del patrimoni cultural, de manera que el precepte resta redactat com segueix:

Article 10

7. L'elaboració de l'expedient ha de comptar amb participació destacada de persones professionals pertanyents als àmbits de l'etnologia, l'antropologia i el patrimoni cultural, sense perjudici de la participació d'altres professionals provinents d'altres disciplines de la resta de ciències socials i humanes.

El capítol 3 estableix el règim de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional i d'interès local. Uns i altres han de disposar de mesures adequades per a la salvaguarda de l'element (**articles 14 i 15**). Així mateix, es garanteix l'accés als elements culturals immaterials nacionals i d'interès local, pel seu examen o estudi per part d'investigadors, però també l'accés públic, sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes d'aquestes manifestacions culturals (article 16). En la mateixa línia es fa esment que els plans urbanístics i les normes urbanístiques tinguin en compte els béns culturals declarats als efectes de contribuir al desenvolupament de les manifestacions culturals corresponents (**article 17**). També s'estableix les mesures que han de prendre les administracions públiques per a la protecció i difusió del patrimoni cultural immaterial, les quals també han de vetllar pel respecte i conservació dels llocs, espais, itineraris

i dels suports materials en què se sustenten els elements immaterials objecte de protecció. En qualsevol cas la protecció màxima dels béns materials necessita de la seva declaració com a bé cultural d'interès nacional o bé catalogat d'acord amb la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**article 18**). Igualment, es regula l'existència d'un inventari dels elements culturals immaterials de Catalunya, amb la voluntat d'assegurar la seva salvaguarda. Les dades de l'inventari són públiques i accessibles a través de mitjans digitals (**article 19**). Finalment s'encarrega a les administracions públiques que vetllin perquè el patrimoni cultural immaterial no sigui objecte d'apropiació indeguda per part de persones que no tenen legitimitat a través del reconeixement de drets de propietat intel·lectual o industrial (**article 20**).

En aquest capítol, conseqüència de l'audiència, la informació pública i els informes, s'han produït dues modificacions a destacar que, en cap cas, tenen la consideració de substancials, si bé val la pena comentar.

La primera, s'ha incorporat un apartat 9 a l'article 14 a petició del CONCA, per tal de garantir una correcta formació dels professionals que intervenen en els processos de salvaguarda dels béns culturals immaterials, en els termes següents:

Article 14

9. Tot el personal tècnic dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat, en els seus àmbits respectius, així com també dels ajuntaments i altres ens locals, que intervinguin en els processos vinculats amb les mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials han d'estar en possessió de la formació adequada en els àmbits de l'etnologia, l'antropologia i el patrimoni cultural, d'acord amb l'article 10.7.

La segona, a petició del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català s'han incorporat a l'article 18.4 els béns immobles vinculats al desenvolupament béns culturals immaterials com a objectes de protecció, en els termes següents:

Article 18

4. Els béns mobles, immobles i espais vinculats al desenvolupament dels béns culturals immaterials poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori per part de les administracions competents.

El capítol 4 estableix que el Consell de l'Etnologia Catalana és l'òrgan Col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial. Així mateix, estableix que la seva integració, funcions i funcionament s'ha de regular per Ordre de la persona titular del departament competent en matèria de cultura (**article 21**). En aquest sentit l'avantprojecte de Llei manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

El capítol 5 estableix un règim sancionador reduït atès el caràcter intangible d'aquest patrimoni i d'acord amb els principis de dinamisme inherent al patrimoni cultural immaterial i a la llibertat d'expressió i al protagonisme de les comunitats i grups portadors del patrimoni cultural immaterial com a creadors, mantenidors, protagonistes i promotors de la manifestació cultural. D'acord amb el principi de legalitat i tipicitat que regeix la potestat sancionadora, l'Avantprojecte de Llei estableix les infraccions administratives i en relació amb les sancions es remet a les

establertes en l'article 73 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (**articles 22 i 23**). Finalment, estableix els òrgans competents per incoar i imposar les sancions així com el termini d'un any per resoldre i notificar la resolució dels procediments sancionadors (**article 24**).

En relació amb la **part final**, l'avantprojecte de Llei conté quatre disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres finals.

Pel que fa a les **disposicions addicionals**, cal posar de relleu la disposició addicional primera que declara com a béns culturals immaterials nacionals de les manifestacions culturals que consten en la Llista representativa del patrimoni cultural immaterial de la humanitat de la UNESCO o al Registre de les millors pràctiques de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial de la UNESCO amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Així mateix, la disposició addicional quarta re classifica les festes o elements festius declarats patrimonials o tradicionals d'interès nacional d'acord amb el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, com a béns culturals immaterials nacionals, i les festes populars d'interès cultural i les festes i elements inscrits en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya com a béns culturals immaterials locals. En el primer cas, la competència per deixar sense efectes la declaració correspon al Govern de la Generalitat, i en el segon cas a les entitats locals a què fa referència l'article 13.2 de l'Avantprojecte de Llei.

D'altra banda, s'estableix una disposició addicional segona per salvaguardar les competències del Conselh General d'Aran que aquest Avantprojecte assigna a l'Administració de la Generalitat i, d'altra banda, s'incorpora una disposició addicional tercera adreçada a garantir el respecte a la Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 26/1998, de 30 de desembre.

En atenció a la incorporació de la disposició addicional segona s'ha donat tràmit d'audiència al Conselh General d'Aran, amb el resultat que recull la memòria de valoració de data 17 de juliol de 2024. En relació amb la disposició addicional tercera aquesta es fruit de la petició de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona.

Quant a les **disposicions derogatòries**, es deroguen els títols preliminar i I (articles de l'1 al 6) de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural; i també es deroga el decret 389/2006, de 17 d'octubre del patrimoni festiu de Catalunya. Així mateix, es manté la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana.

Pel que fa a les **disposicions finals**, la disposició final primera modifica l'article 1.3 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, que queda redactat de la manera següent:

“3. També formen part del patrimoni cultural català els elements que integren el patrimoni cultural immaterial, de conformitat amb el que estableix la legislació especial.”

Així mateix, la disposició final segona faculta al Govern per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta llei, tret d'aquells aspectes que la llei estableix que s'han de desplegar per Ordre

Finalment, la disposició final tercera estableix l'entrada en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

3.- CONCLUSIONS

Analitzat l'*Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català*, i vista la documentació aportada a l'expedient, aquesta Assessoria Jurídica l'informa favorablement, per tal que es continuï la seva tramitació.

A Barcelona, a data de signatura

Esther Gonzalez
Aznar - DNI
[REDACTED] (TCAT)

Signat digitalment per
Esther Gonzalez Aznar -
DNI [REDACTED] (TCAT)
Data: 2025.01.13
10:04:53 +01'00'

Maria Pilar
Bayarri Roda -
DNI [REDACTED]
(TCAT)

Signat digitalment
per Maria Pilar
Bayarri Roda - DNI
[REDACTED] (TCAT)
Data: 2025.01.13
10:08:41 +01'00'

Advocada de la Generalitat Adjunta

Advocada en Cap